

-923-

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

186696
(B13045)

ΤΕΡΑΣΙΜΟΥ ΔΕΙΒΑΛΑ

ἔπὶ

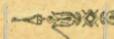
ΠΑΥΛΟΥ ΓΡΑΤΣΙΑΤΟΥ.

25

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η ΗΧΩ »

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

4377.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Ἡ Ἱστορία ἀνδρῶν ἐπιφανῶν, οἵτινες διὰ καρτερικῶν ἀγῶνων διεφώτισαν λαοὺς καὶ συνεβάλοντο ἥρωικῶς εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν, πρόκειται φάρος μακρόθεν διαυγάζων καὶ ὁδηγῶν τὰς ἐπερχομένας γενεάς εἰς τὸ μεγαλένδοξον στάδιον τῆς Ἐθνικῆς Προόδου καὶ ἀναγεννήσεως. Ἐκ τοῦ πολυμόχθου ἐκείνων βίου δύνανται οἱ νεώτεροι νὰ ἀντλῶσιν ἐκάστοτε παρηγορίαν ἐπὶ τοῖς δεινοῖς τοῦ παρόντος καὶ θάρρος εὐελπί ἐπὶ τὸ μέλλον. Τὸ φοβερὸν καὶ σωτήριο μάθημα, ὅπερ παρὰ πάντων τούτων διδασκόμεθα, εἶναι πάντοτε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, δηλὸν ὅτι, ἡ ἐλευθερία ἀποκτᾶται καὶ ἡ πρόοδος ἐπιτελεῖται μόνον δι' ἀκραδάντου ἐπιμονῆς, ἐμφορονος ἐνεργείας καὶ διηνεκοῦς θυσίας ἐπὶ τοῦ Ἰψίστου τῆς Πατρίδος βωμοῦ. Ὁ δὲ βίος τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ ἔθνους εἰς οὗς, ὡς ἐν ἐστίᾳ συγκεντρῶνται καὶ ἐξ ὧν διαχέεται τὸ πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ, εἶναι ὁ δυστυχέστερος ὃν διέρχεται θνητὸς ἐπὶ τῆς γῆς· σὺμπασα αὐτῶν ἡ ζωὴ κόπος καὶ μόχθος· πικραὶ καὶ ἀνυπόφοροι θυσίαι αὐτῶν ἄρτες ἄχρι τοῦ τάφου. Τότε μόνον ἀπονεύμεται αὐτοῖς δικαιοσύνη, ὅτε τὸ ἔθνος μετὰ χρόνον ἀνανήψαν στρέφει περιπαθῶς βλέμματα

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῆς ἡρωϊκῆς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων μορφῆς. Ἄλλ' ἢ αὐστηρὰ ἐπὶ τε τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἐλεγκτῶν του δικαιοκρισία ἀπόκειται εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ μόνην ταύτην.

Διεξερχόμενοι τὰς περιπετείας τῆς πρὸ αἰῶνων ξενοκρατουμένης Ἑπτανήσου ἀπαντῶμεν κατὰ τὴν παροῦσαν ἑκατονταετηρίδα μεγαλόψυχον ἄνδρα, ὅστις ἐκθύμως ἀφιερῶσας ἑαυτὸν εἰς ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος γενναίως ἠγωνίσθη ὑπὲρ ἐλευθερίας ἐπὶ πλέον τεσσαρακονταετίας — τὸν Γεράσιμον Λειβαδά. Ἀπὸ τῆς μεγάλης τῶν Ἑλλήνων Ἐπαναστάσεως ἄχρι τῆς τελευταίας μεταπολιτεύσεως καὶ τῆς ἐνώσεως τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ὁ βίος αὐτοῦ ὑπῆρξε διηνεκῆς πάλη κατὰ τῆς Ἀγγλοκρατίας καὶ ἀνένδοτος διαμαρτύρησις ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἴονίου λαοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως.

Ἡ ὀλιβερὰ Ἱστορία τοῦ ἀνδρὸς ἀρχεται κυρίως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1830, περαίνεται δὲ πλεκομένη εἰς σειρὰν φοβερῶν περιπετειῶν διὰ δεινῶν καταδιωγμῶν καὶ φυλακίσεων καὶ ἐξοριῶν. Θερμουργὸς ὢν καὶ παράτολμος ἐν καιροῖς χαλεποῖς καὶ ἐν μέσῳ καταχθονίου ἀντιδράσεως, μόνος ἀποδυθεὶς εἰς ἀμείλικτον κατὰ τῆς ξενικῆς βίας καὶ δεσποτείας πόλεμον ἀνεπτέρωσε τὸ ἐθνικὸν φρόνημα τῶν συμπατριωτῶν του, ἐνίσχυσε τὸ κατὰ τῶν ξένων μῖσος καὶ ἐκράτυνε τὸ ριζοσπαστικὸν δόγμα, οὗ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Ἀπόστολος. Ἐπὶ ἔτη συνεχῆ οὐδαμῶς εὐρεν ἡσυχίαν ὁ Λειβαδάς συγκροτῶν πολιτικούς συλλόγους, διαμαρτυρόμενος εὐτόλμως ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, δημοσιεύων ἄρθρα φλογερὰ κατὰ τῆς Προστασίας, ἀδιαλείπτως ἀπευθύνων σπουδαῖα ὑπομνήματα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον.

καὶ ἀπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ βήματος ἐξελέγχων καὶ στηλιτεύων τὰς βιαιοπραγίας καὶ παρανομίας τῆς Προστασιανῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ὀργὴ φιλεκδικῶν καὶ βιαίων Ἀρμοστῶν, ἀπόλυτον καὶ τυραννικὴν ἀσκούντων ἐξουσίαν, ἐσφενδόνιζεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυλακῆς εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ ἀπὸ τῆς ἐξορίας εἰς τὴν εἰρκτὴν σπεῖρα δὲ φαύλων συντηρητικῶν ἐχάλκευε στυγερὰς δολοπλοκίας σκοπούσας τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ καὶ τῆς ἀτυχοῦς οἰκογενείας του. Ἄλλ' ὁ ἀδάμαστος πατριώτης ὑπὸ ἔρωτος ἀκράτου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πατρίδα φλεγόμενος οὐδέποτε περιῆλθεν εἰς ἀπανθάρρυσιν. Ὁ ἄλλοτε πλούσιος Λειβαδάς εἶδε τὰ τέκνα αὐτοῦ πεινῶντα, γυμνητεύοντα καὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ ἐπὶ τῶν βράχων εὐρίσκοντα στέγην ἢ παρεῖχεν αὐτοῖς τὸ εἰδεχθὲς Κατάστημα τοῦ Ἴονίου Συντάγματος, ἢ Ὑψηλὴ Ἀστυνομία, ἀλλ' ἐν ταῖς στερήσεσι καὶ ταῖς καταδρομαῖς ἤντλει καρτερίαν καὶ θάρρος ἢ μεγάλη τοῦ ἀνδρὸς ψυχὴ, ἀντιλήπτορα ἔχουσα τὸ πληροῦν αὐτὴν μεγαλοεργὸν πάθος.

Ὅτε δὲ ἐξεκὰ ἀκατάσχετον τὸ πατριωτικὸν φρόνημα τῆς συγχρόνου γενεᾶς, ὁ Λειβαδάς μετὰ τῶν ἄλλων Ῥιζοσπαστῶν, προκινδυνεύοντας τῆς ἐλευθερίας ἀντιπάσης θυσίας, ἐπέζητην ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ 1850 τὴν ἄμεσον ἄρσιν τῆς Προστασίας καὶ τὴν Ἐνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς ἠλευθερωμένης μερίδος τοῦ ἔθνους. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἰδοῦσα μετὰ πολλὰς ἀποπειρας καὶ δοκιμὰς, ὅτι οὐδαμῶς ὑπέφωσκεν ἐλπίς διαλλαγῆς μετὰ τῶν προστατευομένων κατασχεθέντων ὑπὸ τοῦ ποθοῦ ἀνεξαρτησίας, ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρήσῃ τῶν γῶν αἰτίνες καὶ συνηθώθησαν τῷ 1864 μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Μετὰ τσακύτας δὲ θυσίας

καὶ μαρτύρια εἶδεν ἐπὶ τέλους ὁ Λειβαδάς ἐν ἀγαλλιᾶσει τοὺς πόθους τοῦ πληρωθέντος καὶ ἑαυτὸν πληρεξούσιον ἐν τῷ κυριαρχικῷ Συνεδρίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τὰς μεγάλας αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἀνεγνώρισεν ὁμοφώνως ἡ πρώτη μετὰ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν Βουλὴ, ἣτις εὐγνωμονοῦσα βαθέως πρὸς τὸν ἄνδρα, « ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Βουλευτοῦ Κυρ. Α. Κουμουνοῦρου, παραστήσαντος τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως ἀγῶνας τοῦ Βουλευτοῦ Γ. Λειβαδά, τὴν ἐκ τῶν καταδρομῶν τῆς Προστασίας ἀπώλειαν τῆς περιουσίας του, καὶ τὴν ἐντεῦθεν πενίαν του, συνέστησεν ὁμοφώνως εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς ἀναλόγου συντάξεως εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου Ταμείου. » Ἡ εὐγενὴς αὕτη πράξις ἐτίμησε καὶ τὸν προτείναντα αὐτὴν καὶ τὴν ἀποδεξαμένην τὴν πρότασιν Ἑλληνικὴν Βουλὴν. Πλὴν ὁ ἀτυχὴς Πατριώτης ἔμελλε νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν τάφον, φέρων ἔπαθλον τῶν θυσιῶν αὐτοῦ καὶ μακρῶν ἀγῶνων πενίαν σύντονον καὶ ἐγκατάλειψιν ἀδυσώπητον. Ἡ Κυβέρνησις ἐἴ ἀσυγγνώστῃ ἀναληγσίᾳ ὀλιγωρήσασα τῆς δικαίας ἐντολῆς τοῦ Κοινοβουλίου μόλις μετὰ τέσσαρα ἔτη ἤξιωσε νὰ ἀπονείμῃ εἰς τὸν ἀρχαῖον πρωταθλητὴν, περιστοιχούμενον ὑπὸ πολυμελοῦς οἰκογενείας, πενιχρὰ τινὰ ψυχία τοῦ δημοσίου Ταμείου. Οὕτω δὲ ἐν ἀγωνίᾳ ἐκλείσει τὰ κεκμηκότα ὄμματα ὀγληραῖς ἀγωνιστῆς, μετ' ἄλγους καὶ συγκινήσεως βαθείας καταλείπων οἰκογένειαν μαστιζομένην ὑπὸ συμφορῶν καὶ ἄκρας ἀνεχειρίας, ἕνεκεν ἀγνωμοσύνης ὀλεθρίου.

Πρὸς τὴν ἀπελπιστικὴν ταύτην ἀναισθησίαν καὶ ἀπάθειαν προσωπικῶν καὶ ιδιοτελεῶν Κυβερνήσεων παράγορον ἀληθῶς ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν ἡ πανδημία ἐκδηλωθεῖσα εὐχὴ ἐγκρίτων συμπολιτῶν τοῦ Ἱστορικοῦ Ἄν-

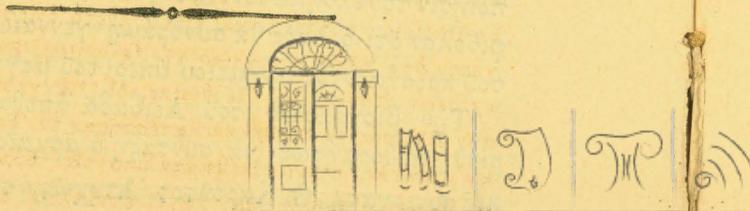
θρὸς, — ἡ ἀνίδρυσις μνημείου ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ χώρῃ. Βραβεῖον ἄξιον τῶν πολυχρονίων ἐκδουλεύσεων καὶ ἐθελουσιῶν τοῦ Λειβαδά, τι ἕτερον δύναται νὰ προσφέρῃ ἢ τεκοῦσα αὐτὸν καὶ θρεψαμένη ἢ ἀνεγείρουσα τὸν ἀνδριάντα τοῦ Πατριάρχου τοῦ Ριζοσπαστισμοῦ ἐν μέσῃ τῇ Πόλει, ἀφοῦ ἐν τῷ ἄκρῳ αὐτῆς ὑψοῦται τὸ ἀγαλμα τοῦ μισέλληνος καὶ τυραννικοῦ Μαίντλανδ φέροντος ἐπὶ χειρᾶς τὸ τερατῶδες Σύνταγμα, ὅπερ ἐπὶ ἡμῖσιν αἰῶνα ἐταπεινοῦ καὶ κατέθλιβε τὴν πλειάδα τοῦ Ἴονίου; Τιμῶσαι δημοτελῶς τὰ πεφιλημένα τέκνα των, αἱ μερικαὶ πατρίδες τιμῶσι πρὸ πάντων ἑαυτάς. Μόνον τὸ πρὸς αὐτὰ ἐκδηλούμενον ἐνδιαφέρον ἀποδεικνύει τὴν εὐγένειαν καὶ μεγαλοφροσύνην τῶν ἐπιζώντων, ἐνταύτῳ δὲ καὶ τὸ μέτρον τῆς ἱκανότητος αὐτῶν περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀνεπιλήστων ὑπηρεσιῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν σκληραῖς δοκιμασίαις κατέδειξαν ἀδαμάντινον χαρακτῆρα καὶ ἄκαμπτον ἐθνικὸν φρόνημα. Τουναντίον δὲ ἐνοχοὶ ἐσχάτης κατακρίσεως καθίστανται ἢ τε Κυβέρνησις καὶ ἢ κοινωμία, ὡσάκις ἐν στωϊκῇ ἀπαθείᾳ παραβλέπουσαι τοὺς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀφειδῶς ἀγωνισαμένους, ἀποθαρρύνουσι τὴν πατριωτικὴν ἀρετὴν καὶ μαραίνουσι τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς φιλοτιμίας καὶ ἀμίλλης ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν νεωτέρων. Διὰ δὲ ταῦτα ὀφείλουσιν οἱ ἀρμόδιοι, τὴν πρωτοβουλίαν ἀναλαμβάνοντες νὰ ἐπισπεύσωσι μετὰ ζέσεως τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ἐκδηλωθέντος εὐγενοῦς πόθου. Εἶναι δὲ ἀναμφίβολον ὅτι ὁ λαὸς θὰ συνδράμῃ γενναίως εἰς ἀνέγερσιν τοῦ προσήκοντος μνημείου ὑπὲρ τοῦ μεγάλου πολίτου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
 Ἡ ἀρχαία ἀποθανόντος ἐπεχειρήσθη ἀποδομῆτως νὰ συντάξῃ ὁ ἀρχαῖος αὐτοῦ φίλος καὶ συνεργάτης Θ. Καροῦσος. Ἀτυχῶς ὁ σοφὸς ἀνὴρ μόλις

ἀρξάμενος κατέλιπε τὸ ἔργον ἕνεκα νόσου, ἣτις ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν τάφον πρὸς βαθεῖαν λύπην τῶν υἱῶν Λειβαδά, καὶ πρὸς βλάβην αὐτῆς τῆς Ἱστορίας Ὁ ἀρχαῖος Διδάσκαλος καὶ Ῥιζοσπάστης ἀνεπτύχθη καὶ ἐβίωσεν ἐν μέσῳ τῶν σκηνῶν ἐκείνων, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ἐνεργόν, πρὸς ἐξιστόρησιν δ' αὐτῶν ἦτον ὁ μόνος κατάλληλος διὰ τε τὰ προσόντα ταῦτα καὶ τὴν ἄλλην Παιδείαν. Ἀλλὰ τούτου θανόντος ἤδη, προσκληθέντες ἡμεῖς ἵνα συνεχίσωμεν καὶ συμπληρώσωμεν τὴν βιογραφίαν, προθύμως ἐπελήφθημεν τοῦ ἔργου, συμπεριλαβόντες ἀκραιφνῶς τὰ ὑπὸ τοῦ Καρούσου συγγραφέντα. Ὅ,τι δ' ἀποβλέπει εἰς τὰ διάφορα πρόσωπα ἅτινα κατὰ καιροῦς συνειργάσθησαν μετὰ τοῦ Λειβαδά σημειοῦμεν ὅτι ἠναγκάσθημεν νὰ φυλάξωμεν τὰ εἰς βιογραφίαν προσήκοντα ὄρια, οἷα ἄλλως προδιεχάραττον αὐτὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Καρούσου συντεθέντα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐνετάλημεν νὰ βαδίσωμεν.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 1 Μαρτίου 1877.

Π. ΓΡΑΤΣΙΑΤΟΣ.

ΦΕΡΑΣΙΜΟΥ ΛΕΙΒΑΔΑ

ΒΙΟΣ,

Ὅτε ἐγεννήθη ὁ Λειβαδάς ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1789, ἐδέσποζον ἔτι τῆς Ἑπτανήσου οἱ Ἑνετοὶ καὶ ἐν Γαλλίᾳ διαδραματίζοντο τὰ κοσμοϊστορικά συμβάντα, δι' ὧν ἠλλοιοῦτο ἡ ὄψις τοῦ κόσμου. Παις ἔτι ἤκουσε τὴν πτωσίαν τῆς Ἑνετίας ὑπὸ τὸν Βοναπάρτην καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ Πατρίδι ἀντὶ τῆς τοῦ Ἀγίου Μάρκου εἶδε κυματίζουσαν τὴν τρίχρωρον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας σημαίαν, ἣν ὁ λαὸς ἐχαιρέτιζεν ἐνθουσιωδῶς. Ταυτοχρόνως αἱ μεγάλαι ἰδέαι ἠλέκτριζον τοὺς ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν στενάζοντας ἀδελφοὺς, οἵτινες ἤρξαντο διοργανιζόμενοι πρὸς γενναίαν ἐξέγερσιν, ἥς ψυχὴ καὶ μοχλὸς ἀνεδείκνυτο ὁ μέγας πατριώτης Ῥήγας Φεραίος. Ἀρχομένου δὲ τοῦ παρόντος αἰῶνος αἰματηραὶ στάσεις κοινωνικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἐνέμοντο τὴν Κεφαλληνίαν κατεχομένην ὑπὸ τῶν Ῥωσο-Τούρκων, οὗς εἶτα διεδέχθησαν αὐτοὶ οἱ Γάλλοι. Ἀλλ' ἡ ἐν Παρισίοις συνθήκη τοῦ 1815 ἔθετο ὀριστικῶς τὴν Ἑπτάνησον ὑπὸ τὴν Προστασίαν τῆς Ἀγγλίας. Ἐναντίον τῶν ὑπομέσεων αὐτῶν περὶ ἐλευθερίας, οἱ Ἀγγλοὶ καταπατοῦντες τὴν Πατριωτικὴν συνθήκην κατέστησαν ἐν Ἑπτανήσῳ τυραννί-μουσειοκράτειον, ὁποῦ ἐστιγματισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς γνώμης. Ὁ Ἰππότης Θωμᾶς Μαΐτλανδ, ἐπιβαλὼν σύσταγμα ἀπολυ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΡΙΑ

ταρχικόν διὰ τῆς βίας, τῷ 1817, διπυθέτει τὰ πράγματα κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπαγχονίζων, φυλακίζων, ἐξορίζων καὶ δέ-
ρων τοὺς μὴ ὑποκύπτοντας εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ Λόρδου Με-
γάλου Ἀρμοστοῦ. Πένθιμος τότε σιγῇ ἐπεκράτησε πανταχοῦ
καὶ σκληρῶς κατεδιώχθη πᾶν στοιχεῖον ἐλευθερίας καὶ ἐθني-
σμοῦ. Ἐπὶ ἔτη πολλὰ νόμος ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἦτον τὸ αὐ-
θαίρετον τοῦ Ἀρμοστοῦ. Τὰ ἱστορικά δὲ ταῦτα γεγονότα
ἐξήσκησαν ἀποτελεσματικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ ψυχῆς εὐερεθίστου
καὶ θαρραλέως ὀρμώσης ἐπὶ τὰ μεγάλα καὶ γενναῖα, οἷα ἦτον
ἡ τοῦ Λεϊβαδά.

Ἄλλὰ πλὴν τῶν ἐντυπώσεων τούτων τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν
ἐλευθερίαν καὶ τὸ μῖσος κατὰ τῶν τυράννων ἐκράτυνε καὶ ἔ-
θρεψεν ἐν τῇ ζωνρᾷ καρδίᾳ τοῦ Λεϊβαδά ἢ ἐν Ἰταλίᾳ μακρὰ
διατριβῆ του, ἐν ἣ μετέβη ἵνα διεκπεραιώσῃ τὰς σπουδὰς του
περὶ τὴν νομικὴν Ἐπιστήμην, εἰς ἣν ἐπιδοῦς ἐφέειλκεσε τοὺς
ἐπαίνοους διασήμων ἐν Παυῖα καὶ Βουλωνίᾳ Καθηγητῶν. Εὐ-
γενῆς ὢν καὶ ἀνεπιτήδευτος τοὺς τρόπους ὁ εὐτολμος Λεϊβα-
δάς, ταχέως ἐκτίσαστο τὴν εὐνοίαν πολλῶν ἐξόχων ἀνδρῶν
τῆς ὠραίας Χερσονήσου πρὸς ἀνεξαρτησίαν τότε ὀργώσης μετὰ
τοσοῦτους ἐπὶ Ναπολέοντος σπαραγμούς. Ἐκεῖ ἠρύσθη ζεῖδω-
ρα νάματα φιλοθνεΐας καὶ πατριωτισμοῦ· τὰ εὐκλεῆ ὀνόματα
καὶ φωτοδόλα παραδείγματα τῶν ἐνδόξων προγόνων του φε-
ρόμενα ἐπὶ τοῦ στόματος τῶν φιλελευθέρων Ἰταλῶν μετεώ-
ριζον τὸν εὐπαράφορον νεανίαν εἰς ὑψηλὰς σφαίρας καὶ διέ-
πλαττον προσηκόντως τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ. Ἄλλ' οὐ-
χι μικρὸν ἐπέδρασεν ἐπ' αὐτοῦ ἡ φιλία τοῦ Ἀνδρέ-
ου Ζαΐμη καὶ πολλῶν σπουδαίων ὁμογενῶν μεθ' ὧν μετέ-
σχε τοῦ ἐν Βουλωνίᾳ Ἐθνικοῦ Κομητάτου καὶ ἐμυήθη τῶν
μεγαλεπηθόλων σχεδίων τῆς φιλικῆς Ἑταιρίας. Ἐντεῦθεν αἱ
γενναῖαι αὐτοῦ ὀρμαὶ ἔλαβον ὀρισμένην διεύθυνσιν καὶ ἐνε-
τάθησαν εἰς σκοποὺς γενναίους.

Περωτισμένος λοιπὸν τὴν διάνοιαν καὶ φέρων ἐν τῇ καρ-
δίᾳ γόνιμον ἠθικὸν πλοῦτον αἰσθημάτων ἀγνῶν καὶ φιλελευ-
θέρων, ἐπέστρεψε τῷ 1819 εἰς τὴν ἰδίαν Πατρίδα, ὅταν βε-

εὐθισμένην εἰς σκότος ἕνεκα τοῦ προαιωνίου ζυγοῦ, περίφοβον
δὲ καὶ τεταπεινωμένην ἐνώπιον τοῦ πανισχύρου ξένου. Κατὰ
τηλικούτου δὲ ὄγκου ἐμελέτησε νὰ ἀντιταχθῇ πάσῃ δυνάμει ὁ
μεγαλόφρων Λεϊβαδάς· ἐνθουσιῶν εἰς τὰ ἱερά ὀνόματα τῆς ἐλευ-
θερίας, τοῦ Πατριωτισμοῦ καὶ τῆς Τιμῆς, περιλαμπόμενος δὲ
ὑπὸ τῶν διδαγμάτων τῆς Ἐθνικῆς Ἱστορίας. Πρὸς τοῦτο πο-
λύτιμον ἐπικουρον εἶχε τὴν μεγάλην αὐτοῦ περιουσίαν, ἣν διέ-
θετεν ἀφειδίως, συντρέχων προθύμως καὶ μετὰ γενναιοδωρίας
ὑπὲρ παντὸς πατριωτικοῦ καὶ φιλανθρώπου σκοποῦ. Ἄλλὰ
σπουδαιότερον ἔτι παρήγορον καὶ συνεργὸν εἰς τὴν ἀνισον ταύ-
την πάλιν ἔσχε τὴν πιστὴν αὐτοῦ σύζυγον Ἀννὴν Μεταξᾶ, κό-
ρην τοῦ Κόμητος Σ. Μεταξᾶ, ἣν ἐνυμφεύθη περὶ τὸ ἔτος 1820.

Ἡ εὐγενῆς καὶ εὐαίσθητος γυνὴ ἔφερε ψυχὴν καὶ θέλησιν
ἐράμιλλον πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς, εἰς ἣν ἦτον ὅλως ἀφοσιωμένη.
Ἐπὶ ζωνρῷ αἰσθημάτων φιλοθνεΐας κατεχομένη, μετέσχε ἐν
σταθερᾷ ὑπομονῇ τῶν δεινῶν τοῦ συζύγου ἀγογγύστως φέ-
ρουσα τὰς καταδρομὰς καὶ τὰ μαρτύρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἦτον
ἐκτεθειμένη σύμπασα ἡ οἰκογένεια ἐπὶ τὸσαῦτα ἔτη. Ἐν στι-
γμαῖς ἀγωνίας καὶ συνοχῆς ἐπέδειξεν ἔκτακτον θάρρος καὶ με-
γαλοψυχίαν. Τὸ φρόνημα αὐτῆς διετηρεῖτο πάντοτε ἀκμαῖον·
ἀλλὰ τὸσαῦτα κακουχίαι εἶχον καταβάλλῃ τὸν ὀργανισμὸν
τοῦ σώματος ἐξασθενήσασαι τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ ἐπενεγ-
κοῦσαι ὀδυνηρὸν καρδιακὸν νόσημα. Ὅτε ἔθαλλεν ὁ οἶκος αὐτῆς
ἦν ἐλευθέριος καὶ εὐποικητικὴ μετ' ἀγάπης Χριστιανικῆς· ὅτε δὲ
μετὰ χρόνον ἐδοκίμαζε τὰς ὀδύνας τῆς πείνης καὶ τῆς ἐγκα-
ταλειψῆς, ὑπερηφάνως ἀπέκρουε τὰς ὑπὸ συγγενῶν ἢ ἄλλων
γενομένας αὐτῇ προτάσεις περὶ προσφορᾶς εἰς τὸν σύζυγον
ἀξιωματῶν καὶ πλοῦτου ἐπὶ τῷ ὄρφ νὰ παραπέισῃ αὐτὸν εἰς
προδοσίαν. Ἐνεκα τούτου εἶδε μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ οἴκου
τῆς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν κόμητα Βαπτιστὴν Μεταξᾶ, ὑποβαλόν-
τα τοιαύτας ἐξευτελιστικὰς προτάσεις ἐκ μέρους τοῦ Παλμερ-

τόνος. Τὴν γενναιοῦτητα αὐτῆς ἐπεδείξατο εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἡ
Ἀννὴ Λεϊβαδά ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης τῶν Ἑλλήνων
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ὁ οἶκος Λειβαδά παρὰ πᾶσαν τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἐποχὴν ἠνοιγετο πρόθυμος εἰς πρόσφυγας οἰκογενεῖας διακεκριμένων Ἑλλήνων, οἷος ὁ Ραγκαβῆς καὶ ἄλλοι, οὓς ἐφιλοξένη ἀδελφικῶς. Οὐχ ἤττον φιλοτίμως περιποιεῖτο καὶ πολλοὺς φιλέλληνας στρατιωτικούς ἢ πολιτικούς διερχομένους ἐκ Κεφαλληνίας, ἧτις εἶχε καταστῆ ἐστία ἔργων πατριωτικῶν. Ὁ Λειβαδάς κατέβαλε συντόνους προσπάθειάς πρὸς συνδρομὴν καὶ περιθάλψιν τῶν ὑπὲρ Πίστews καὶ Πατρίδος ἠρωϊκῶς ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν πρὸς οὓς ἐκ Κεφαλληνίας ἀπεστέλλοντο ἀφειδῶς καὶ ἄνδρες καὶ χρήματα ἐναντίον τῆς βίας καὶ τῶν φοβερῶν κωλυμάτων τῆς Ἀγγλικῆς Προστασίας. Τὸν καταλαβόντα τὴν νῆσον ἐνθουσιασμὸν ἐπολέμησεν ἀδυσωπῆτως ἢ φιλότουρκος ξενικὴ δεσποτεία διὰ τῆς ἀγχόνης, διὰ μαστιγώσεων, δημεύσεων, πυρπολήσεων καὶ καθείρξεων. Ἀλλὰ τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα διέκαιε ζωηρῶς καὶ βαθέως τὰς καρδίας τῶν Νησιωτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Λειβαδάς ἀψηφῶν πάντα ἐκ τῆς τρομοκρατίας κίνδυνον, δραστηρίως ἐνήργει ζωπυρῶν τὸ γενναῖον φρόνημα, ἐξεγείρων τοὺς συμπολίτας, δεχόμενος ἐπιτροπὰς καὶ περιθάλπων τοὺς ἐκ τῆς Στερεᾶς καὶ Πελοποννήσου προσερχομένους δυστυχεῖς. Ἐναμίλλως περὶ ταῦτα συνήργει καὶ ἡ φιλόανθρωπος σύζυγος τοῦ Λειβαδά, προσβληθέντος τότε ὑπὸ σοβαροῦ τῶν ποδῶν νοσήματος, ὅπερ ἔφερε πάντοτε μετὰ ταῦτα εἰς ἐπίμετρον τῶν δεινῶν.

Ἄλλ' ἡ ὀπωσδήποτε αἰσία ἐκβάσις τῆς Ἑλλ. Ἐθνεγεροσίας, ἡ σύστασις ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ τὰ ἐν Εὐρώπῃ συμβάντα ὤφειλον νὰ ἐξεγείρῳσιν ἤδη σωτηριωδῶς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐπτανησιακοῦ Λαοῦ. Ὅσοι ἐν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ βορβόρου τῆς δουλείου ὑποτελείας καὶ τῶν εὐτελῶν συμπεφόντων ἀνυψοῦντο εἰς τὰς ἀγνάς σφαῖρας τῆς φιλοπατρίας καὶ ἐλευθερίας ἐπτέρουν ἐλπίδας ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως καὶ εὐθαρσῶς προηλείφοντο εἰς τὸν ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Ἐν τῇ παλαιστρᾷ δὲ πρῶτος κατῆλθε μετ' ἐνθέου ζέσεως, ὁ Λειβαδάς, ὁδηγὸν ἔχων τὰς ἀγνάς αὐτοῦ προσέσεις καὶ ἀσπίδα τὸν ἀδαμάγνινον αὐτοῦ χαρακτήρα. Ἀλλὰ πρὶν

ἢ προῶμεν εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν καθέκαστα τοῦ ἀγῶνος τούτου, τίς ἕτερος δύναται κάλλιον νὰ δώσῃ ἡμῖν εἰκόνα τινὰ γενικὴν τῆς ἀπαισίας καταστάσεως, ἐν ἣ τότε ἔκειντο τὰ πράγματα, ἢ ὁ ἀνὴρ ὅστις ὑπέστη ὅλον τὸ βᾶρος αὐτῆς καὶ ἦν ἐκ ρίζης νὰ ἀνασπᾷσῃ ὤμοσεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ; Ὁ Λειβαδάς ἐν ἔτει 1868 ἐχθέτων ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τὴν ἀδικον ἐγκατάλειψίν του καὶ τὰ αἷτια τῆς ὀδυνηρᾶς θέσεως εἰς ἣν περιῆλθεν, ἔγραφεν ἐπὶ λέξεως τάδε : « Ὁ ἀγῶν οὗτος, Μεγαλειότατε, εἰς ὃν ἐξετέθην » κατὰ τῆς Ἀγγλοϊονικῆς Προστασίας δὲν ἦτο πενταετής, » οὐδὲ δεκαετής, ἀλλὰ κινδύνων μεστός διήρκεσεν ἐπὶ ἔτη » 40 ἀπὸ τῆς ἀκραιότερας νεότητος μέχρι τοῦ γῆρατός μου. » Καὶ ὅτε οἱ πολῖται ἐστέναζον ὑπὸ τὸ βᾶρος τῆς Ἀγγλοϊο- » νικῆς δεσποτείας, ὁ δὲ νοῦς καὶ ἡ καρδία ἀπάντων ἦτο » παγωμένος· ὅτε μία ἰσχυρὰ ἀριστοκρατία μὲ ὄλας τὰς δυ- » νάμεις τῆς ἀντιπαρετάττετο κατὰ παντὸς νεωτερισμοῦ ἰ- » δεῶν καὶ πολιτικῶν συστημάτων τεινόντων νὰ ἐλαττώσουν » τὰς πεπαλαιωμένας προλήψεις των καὶ ν' ἀφαιρέσουν 200 » ἑτῶν προνόμια καὶ διορθώσουν ὅλα τὰ ἐλαττώματα, ἅτινα » ἐμπόδιζον τὴν πρόοδον καὶ πᾶν εὐγενές καὶ γενναῖον αἰ- » σθημα· ὅτε αὐτοὶ μόνοι, κατέχοντες ἀπάσας τὰς ἐξουσίας, » διεῖπον τὴν τύχην τοῦ τόπου· ὅτε ἐπεκράτει ὁ στρατιωτι- » κὸς νόμος καὶ ὁ ἀφοπλισμὸς τοῦ λαοῦ· ὅτε ἡ ἀγχόνη ἐκρέ- » ματο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν πολιτῶν καὶ τὸ ἄθῳον αὐτῶν » αἷμα ἐχύνετο ἀφειδῶς· ὅτε αἱ πυρκαϊαὶ τῶν οἰκιῶν καὶ ἡ » καταστροφή καὶ ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν. . . » ὅτε ἡ μᾶστιγξ κατεξέσχιζε τὰς σάρκας τῶν ἀτυχῶν ἐκεί- » νων λαῶν, ἡ δὲ ἐλευθερία τοῦ τύπου καὶ τοῦ λόγου κα- » τεδικάζετο ὡς ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας καὶ ἐπὶ τέλους » ὅτε ἡ Ὑψηλὴ Ἀστυνομία ἐδιοικεῖ τὸν ἀτυχῆ ἐκείνον λαὸν » τῆς Ἐπτανήσου — Εἰς τοιαύτην τερατώδη καὶ φρικαλεάν

ΙΑΚΩΒΑΡΕΦΙΟΣ Στραγμάτων ἐγὼ μόνος — καὶ τὸ λέγω διότι αὐ-
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ δια-
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

» ψεύση, — ἐγὼ μόνος ὕψωσα τὴν φωνήν μου ἐν Κεφαλληνίᾳ
 » καὶ κατεπολέμουν τοσοῦτον βάρβαρον καὶ ἀχαλίνωτον
 » δεσποτείαν, καὶ πρῶτος ἐγὼ ὕψωσα τὴν φωνήν ὑπὲρ τῆς
 » Ἑνώσεως μὲ τὴν εἰσέτι ἀβεβαίαν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλά-
 »δος ὡς ἡ κατηγορία περὶ ἐσχάτης προδοσίας τῶν 1830 τὸ
 « ἐπιβεβαίωσι » Ἐκ πάντων τούτων δύναται τις νὰ
 συλλάβῃ καθολικὴν τινα ἔποψιν τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς
 θέσεως τῆς Ἑπτανήσου, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Λειβαδάς ἐδυσσο-
 δόμει τὴν ριζικὴν αὐτῆς ἀνατροπὴν. Σαφεστέραν ὅμως εἰκόνα
 τῆς ζοφερᾶς ἐλείνης καταστάσεως χαράττουσι τὰ ἐπόμενα,
 συγγραφέντα ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Θ. Καρούσου, ὅστις ἐξέθη-
 κε τὰς περιπετείας τοῦ ἀνδρὸς ἄχρι τῆς Ἀρμοστείας τοῦ Λόρ-
 δου Νούγγεντ.

Ὁ ἀείμνηστος Γεράσιμος Λειβαδάς, ἅμα ὡς διανύσας
 ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῆς Ἰταλίας τὴν σειρὰν τῶν τῆς
 Νομικῆς Ἐπιστήμης μαθημάτων ἐπανεκάμφεν εἰς τὰ ἴδια,
 ἐτρέπη ἐπὶ τὸ πολιτικὸν στάδιον ἀναπετάσας τὴν ση-
 μαίαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τῆς πρόφης Ἀγγλοϊο-
 νίου Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ θὰ περιεπίπτομεν εἰς οἰκτρὰν ἀ-
 πάτην, ἐὰν ἐξελαμβάνομεν τὴν Ἀντιπολίτευσιν καθ' ἣν
 ἔχει σημασίαν σήμερον ἡ λέξις ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πολιτεύματι,
 ὅπερ ἀναγκαιῶς προϋποθέτει αὐτὴν, ὡς ἀπαραίτητον στοι-
 χεῖον τῶν λειτουργιῶν αὐτοῦ. Σήμερον ὁ ἀντιπολιτευόμε-
 νος ἐκφράζει ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως τὰς δοξασίας καὶ τὰς
 πεποιθήσεις αὐτοῦ, ἐπικρίνει τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως,
 ἐξελέγχει τὰ λάθη καὶ τὰς παρεκτροπὰς τῆς, ἐπὶ τέλος δὲ
 ἐὰν προσελύσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν κοινὴν γνώμην, ἐὰν τὸ σύ-
 στημα τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἰδεῶν καταδειχθῇ προσφορώ-
 τερον εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, προσ-
 καλεῖται ὅπως ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν ἀρχὴν ὅπως οἰκονομοῦ-
 ση τὸ σκάφος τῆς πολιτείας εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄρον του. Ἀλλ'
 ὅτε περὶ τὸ 1830 ὁ Λειβαδάς κατέταξεν ἑαυτὸν εἰς
 τὴν ἀντιπολίτευσιν, τί τὸ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπικρατοῦν Πολι-

τεύμα ; Οἱ Ἀρμοσταί, οἳ ἐν παραδείγματι οἱ διαβόητοι
 Μαιντλάνδος καὶ ὁ τούτου διάδοχος Ἄδαμ, ἐνασκούντες δεσ-
 ποτικὴν καὶ ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐνέσπειραν παντοῦ τὸν φόβον
 καὶ τὸν τρόμον, παντοῦ ἐπεκράτει νεκρική σιγὴ καὶ κατῆφεια
 εἰς οὐδένα τῶν πολιτῶν ἐπετρέπετο νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἑαυτοῦ
 φρόνημα περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἢ ἐλαχίστη ἔκφρασις
 ἐλευθέρων ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ἤρκει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς
 στάσις, ὡς ἐγκλημα καθοσιώσεως, ὁ ἐλαφρότερος γογγυσμὸς
 τῶν πολιτῶν, τὸ ἀπλούστερον παράπονον κατὰ τῶν αὐθαιρεσι-
 ῶν ἢ βιαιοπραγιῶν τῆς ἐξουσίας, πλάγιός τις ὑπαινιγμὸς ἢ
 συμβολικὴ τις παράστασις ἐδύνατο οὐ μόνον νὰ προκαλέσῃ
 προσωπικὰς καταδιώξεις, φυλακίσεις ἢ ἐξορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς
 μεγαλητέρας διαστάσεις ἐπεκτεινομένου τοῦ Κυβερνητικοῦ
 σάλου νὰ παράσῃ ἀφορμὴν εἰς στρατοδικεῖα εἰς μαστιγώσεις,
 εἰς ἀπαγχονίσεις καὶ πᾶν εἶδος ἀθεμιτουργίας καὶ βαρβαρότη-
 τος.

Κατὰ τὰς ἀποφράδας λοιπὸν ἐκείνας ἡμέρας, ὅτε ὁ δεσπο-
 τισμὸς ἐπεκάθητο βαρὺς ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν Ἑπτανήσιων,
 ὅτε ἡ διαφθορὰ ἢ δουλοφροσύνη καὶ ἡ χαμέρπεια ἔθεωροῦντο
 ὡς τὰ μόνα συστατικὰ μέσα, δι' ὧν ἠδύνατό τις νὰ προαχθῇ
 εἰς τιμὰς καὶ ἀξιώματα, τὸναντίον δὲ ἡ ἀρετὴ, ἡ φιλοπά-
 τρια, καὶ τὸ γενναῖον φρόνημα ἀπηνῶς κατεδιώκετο καὶ οἱ
 τούτων ἐμπορούμενοι ὑπελαμβάνοντο ὡς ταραξίαι καὶ ἀνα-
 τροπεῖς τῆς κοινωνικῆς τάξεως, ἐν τοιοῦτοις χαλεποῖς καιροῖς
 ὁ Λειβαδάς, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν, ἄς ἤρύ-
 σατο ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων συγγραμ-
 μάτων, κατῆλθεν εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον πεποιθὸς εἰς τὴν
 εὐκρίνειαν τῶν ἀρχῶν του καὶ εἰς τὴν ἀγνότητα τῶν αἰσθη-
 μάτων του. Τίς δὲ ἡ πορεία ἦν εἰς ἑαυτὸν ἀνεκάθεν διεχά-
 ραζεν ; Τί τὸ σύστημα τῆς ἐνεργείας ὃ ἐξ ἀρχῆς προείλετο ;
 Μετ' εὐτολμίας καὶ θάρρους νὰ στηλιτεύσῃ πᾶσαν αὐθαιρεσί-
 αν, πᾶσαν βιαιοπραγίαν καὶ πᾶσαν κατάχρησιν τῆς Κυβερνή-
 σεως, νὰ προάσπῃται ἀνεκδότως τὰ καταπατούμενα δικαι-
 ωματα τῶν συμπολιτῶν του, νὰ διαφωτίσῃ τὸν τόπον περὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

των πραγματικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς Θεραπείας του, νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς σύστασιν Συλλόγων, οἵτινες συγκροτούμενοι χάριν δῆθεν ψυχαγωγίας ἢ διασκεδάσεως ὄφειλον κυρίως νὰ χρησιμεύωσιν ὡς κέντρα Ἐνώσεως, ὅπως ἐν αὐτοῖς οἱ συνερχόμενοι Ἐταῖροι συζητήσωσι, βουλευώνται καὶ ἀπὸ κοινοῦ συνεργῶσι πρὸς διάπλασιν καὶ παγίωσιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ πρὸς βαθμιαίαν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν πατριωτικῶν ἐκείνων ἀρετῶν αἵτινες, ἐπὶ τέλους κατισχύουσαι πάσης ὑλικῆς βίας, γίνονται παραίτιοι τῆς κοινωνικῆς παλιγγενεσίας καὶ ἀναπλάσεως. Ἄλλ' ὁ ἀκάματος Λειβαδάς δὲν περιέστειλεν τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ μόνον ἐντὸς τοῦ πρακτικοῦ τούτου κύκλου ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ νευρώδους καλάμου του ἀπήλυθεν ἐντόνους ἀναφορὰς καὶ ὑπομνήματα ὅτε μὲν πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ἄρμοστὰς, ὅτε δὲ πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ὅτε δὲ πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον, συνάμα δὲ ἐπειδὴ οὐ μόνον οὐδὲν ἔχνος δημοσιογραφίας τότε ὑπῆρχεν ἐν Ἐπτανήσῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ χρῆσις Τυπογραφείου ἐδεδεσμεύετο, κατεχωρίζεν εἰς τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκδιδομένας ἐφημερίδας ἄρθρα ἐκπέμποντα μύδρους κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Προσασίας, ἐν οἷς ψηλαφητῶς ἀπεδείκνυεν ὅτι ὁ Ἀντιπρόσωπος αὐτῆς προφανῶς παρεβίασεν τὴν ἐν Παρισίοις Συνθήκην, ἐπιβαλὼν διὰ τῆς βίας τοῖς Ἐπτανησίοις Σύνταγμα ἀπάδον πρὸς τε τὸ γράμμα αὐτῆς καὶ τὴν διάνοιαν, Σύνταγμα ὅπερ τηροῦν τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἐλευθέρου πολιτεύματος, κατ' οὐσίαν συγκεντροῖ ἀπάσας τὰς ἐξουσίας εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἄρμοστοῦ.

Ἄλλ' ἴσως ἐναυθὰ ἐρωτήσῃ τις μετ' ἀπορίας πῶς ταῦτα διενεργῶν ὁ Λειβαδάς διέφευγε τὸ ἄγρυπνον ἄμμα τῆς διανοήτου ἐκείνης Ἵψηλῆς Ἀστυνομίας, πῶς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ δὲν ἐγένετο ἀνάρπαστος βαρεῖαν ὑποσχῶν δίκην διὰ τὴν τολμηρίαν του ταύτην, μάλιστα δὲ ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὸ σύστημα τῆς Τρομοκρατίας, ὅπερ τότε, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἀκωλύτως ἐν Ἐπτανήσῳ ἐδέσποζεν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου.

Ἄλλ' ἐν πρώτοις δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν ἀλήθειαν ἐπιβεβαιουμένην ὑπὸ τῆς μακρᾶς πείρας καὶ ὑπὸ τῆς ἐρεῦνης αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅτι ὁσάνκις ὁ ἀντεπεξερχόμενος κατὰ δεσποτικῆς τινος Κυβερνήσεως εἶναι ἀνὴρ, οἷος ὁ Λειβαδάς, ἀπολαύων τῆς γενικῆς τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ἐμπιστοσύνης καὶ ὑπολήψεως διὰ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ εἰς τὰ γενικά τῆς Πατρίδος του συμφέροντα, διὰ τὴν ἀγνότητά των αἰσθημάτων του πρὸ πάντων δὲ διὰ τὴν εὐστάθειαν τοῦ χαρακτῆρός του καὶ τὴν ἐδραϊὰν καὶ ἀκλόνητον αὐτοῦ πεποιθήσιν εἰς τὴν ἱερότητα τῶν ἀρχῶν του, ἐν ἀπέναντι παρ' οὐδὲν λογιζεται πᾶν προσωπικὸν συμφέρον, πᾶσαν ἰδιοτέλειαν, ἀναχαιτίζῃ τὴν ὀρμὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγριωτέρου δεσπότη, ἐπεγείρη εἰς τὴν καρδίαν του αἰσθημάτι ἀκούσιον θάμβους καὶ ἐκπλήξεως, καὶ περιάγει αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάγκην, ὑπολογιζόμενον τὰς συνεπείας, νὰ μὴ θέσῃ ἐπ' αὐτοῦ βέβηλον χεῖρα, νὰ μὴ ζητήσῃ ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, ἀλλὰ διὰ πλαγίων καὶ ὑποῦλων μέσων, διὰ παντοίων διαβολῶν καὶ σκευωρημάτων νὰ φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸν μισαρὸν σκοπὸν του, καλύπτων αὐτὸν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς νομιμότητος.

Ὅθεν ἡ παρὰ πόδας ἀφήγησις εἶναι οὐσιωδῶς διαδραματίσις ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἠρωϊκῆς ἀταπαρνήσεως, οὐδέποτε ὑποχωρούσης ἀπέναντι οἰουδήποτε κινδύνου, οἰουδήποτε προσκόμματος χάριν τῆς ὑποστηρίξεως τῶν γενικῶν συμφερόντων ἀφ' ἑτέρου δὲ, τῆς κυβερνητικῆς σπείρας σχεδιαζούσης ἐν κρυπτῷ καὶ παραδύστῳ πᾶν εἶδος δολοπλοκίας καὶ καταθρονώτικης ὅπως ποιήσῃται ἐκποδῶν τὸν ἀποκαλύπτοντα τὰς ἀσχημοσύνας τῆς.

Ἡ πρώτη δὲ ἀπόπειρα πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ Λειβαδά χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ ἔτος 1830. Κατὰ τοὺς μῆνας Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους τούτου ἐν ὄρα νυκτὸς ἐτοιμολόλουντο κατ' ἀπάσας τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως Ἀργομουσίου πρὸς τὸ σταθμὸν τοῦ Κωδωνοστασίου τῆς μικρᾶς Ἡλίας ἐξαιρουμένου, λιβελλογραφικὰ καὶ ἐπαναστατικὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἈΡΓΟΜΟΥΣΙΟΥ

ἔγγραφα κατὰ τοῦ Ἀρμοστοῦ Ἀδαμ καὶ τῆς Κυβερνήσεώς του· Εὐρέθη δὲ δυστυχῶς ἄνθρωπος ἐξώλης καὶ προώλης ὅστις ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως κατ' εἰσήγησιν τῶν πατρῶνων του κατέθεσεν ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, ὅτι τὰς σατύρας ἐκεῖνας καὶ τὰς δημεγερτικὰς προκηρύξεις ἔγραψεν αὐτὸς καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Λειβαδᾶ.

Κατὰ συνέπειαν τῆς καταθέσεως ταύτης τοῦ ἀργυρωνήτου ψευδομάρτυρος, ὁ Ἀρμοστὴς Ἀδαμ μένεα πνέων θέτει παράυτα ἐν ἐνεργείᾳ τὰ πλέον ἀπηνῆ καὶ βίαια μέτρα· ἐν ἀκαρεῖ κατ' οὐκάζιον τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος ἀφ' ἐνὸς μὲν προκηρύττεται ὁ στρατιωτικὸς νόμος καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιστοιχίζεται ὁ οἶκος τοῦ Λειβαδᾶ ὑπὸ στίφους στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων, οἵτινες παραβιάζοντες τὸ οἰκιακὸν ἄσυλον ἐνσπείρουσιν εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν τὸν τρόμον καὶ τὴν φοβίαν, ἐγκλείσαντες ἐντὸς πνιγηροῦ δωματίου τὴν σύζυγον, τὰ τέκνα καὶ τοὺς ὑπηρετὰς μετὰ τοῦ ψυχορραγοῦντος πάππου αὐτῶν, εἰσπηδῶσιν μετ' ἀκαθέκτου μανίας εἰς τὰ ἄλλα δωμάτια τῆς οἰκίας, διαρρύνουσι τὰ κλειθρατῶν θυρῶν, συντρίβουσι πᾶν τὸ προστυχὸν ἔπιπλον, ἀναστατοῦσι τὰ πάντα πρὸς ἀνεύρεσιν ὄπλων καὶ ἐγγράφων. Ὁ δυστυχὴς οἰκογενειάρχης συνοδευόμενος ὑπὸ τάγματος λοχγοφῶρων στρατιωτῶν ἄγεται δέσμιος εἰς τὰς ἐνταῦθα φυλακὰς ἀνευσυγκοινωνίας· ἐκ Κεφαλληνίας δὲ μεταβιβάζεται εἰς Κέρκυραν, ἐγκαθεῖρηνται ἐντὸς τῶν σκοτεινῶν φυλακῶν τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἔνθα ἐπὶ ἑννέα μῆνας ὑφίσταται παντοίας δοκιμασίας καὶ κακώσεις, διημερεύων ἐν μέσῳ Ἀγγλικῆς στρατοῦ συγκειμένου ἐκ τρισχιλίων ἀνδρῶν ὑποβλεπόντων αὐτὸν ὡς πολέμιον τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ νυκτερινῷ ὕπνῳ ἐπιτηρούμενος ἐκάστοτε ὑπὸ δύο στρατιωτῶν, καὶ, τὸ δεινότατον πάντων, διάγων ἐν πλείεσι ἀγνοίᾳ περὶ τῆς οἰκογενείας του, ἐφ' ὅσον αὐστηρῶς πᾶσα μετ' αὐτῆς ἀλληλογραφία ἀπηγορεύετο.

Παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ἐννεάμηνον ταύτην περίοδον τῆς ἐφ' ἑκαθεύσεως αὐτοῦ διενεργουμένων αὐστηρῶν ἀνακρίσεων καὶ

προσκαλουμένων εἰς Κέρκυραν ἑκατοστίων μαρτύρων, ἐπὶ τέλους προσάγεται ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου, καθὼ εἰδικοῦ Δικαστηρίου, τὸ πολύκροτον καὶ ἱστορικὸν ἐκεῖνο κατηγορητήριον, τὸ ἐν ἀρμοδίῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ συνταχθὲν ὑπὸ τε τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ Εἰσαγγελέως Μαρκορᾶν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως Μαντζάρου, δι' οὗ ἐπεχαρακτηρίζοντο αὐτὸς τε καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ συγκατηγορούμενος Κ. Βαλασαμάκης ὡς ἔνοχοι ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας, ἐγκλήματος τιμωρουμένου κατὰ τὴν πρῶην Ἰόνιον Νομοθεσίαν διὰ κεφαλικῆς ποινῆς.

Διεξαχθεῖσης ὅθεν τῆς πολυθρυλῦτου ἐκείνης ποινικῆς δίκης ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς πρῶην Ἰονίου Πολιτείας, ὡς ἐκ θαύματος ἢ θεῖα πρόνοια διέσωσεν ἀπὸ τοῦ προφανοῦς ὀλέθρου, ὃν κακοβούλως εἶχε προπαρασκευάσῃ ἢ συμμορία τῶν καταχθονίων, τὸν εὐθάρσῃ καὶ ἀτρόμητον Λειβαδᾶ μετὰ τοῦ συναδέλφου του, ἐφ' ὅσον μετὰ τῶν συνδικαζόντων ἔτυχεν ἐδρεύων καὶ τις εὐσυνείδητος καὶ ἀμερόληπτος Ἀγγλος δικαστὴς, ὅστις διὰ τῆς νοημοσύνης αὐτοῦ καὶ ἀκεραιότητος τοῦ χαρακτήρος του διείδε τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰσέδυσεν εἰς τοὺς πρώτους στήμονας τῆς πολυπλόκως ἐξυφανθείσης διαβολῆς. Ὅθεν διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐν λόγῳ Δικαστηρίου οἱ μὲν κατηγορούμενοι ἐκηρύχθησαν ἄθῳοι, ὁ δὲ ψευδὴς καταθέτης κατεδικάσθη ἐπὶ πλαστογραφίᾳ εἰς διετῆ φυλάκισιν.

Εἰς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ προεκτεθέντος ἱστορικοῦ γεγονότος ἐπισυνάπτονται δύο ἐπίσημα ἔγγραφα — κατηγορητήριον 19 Μαρτίου 1830 καὶ ἀπόφασις ὑπερτάτου Συμβουλίου 31 Μαΐου 1831.

Ἀλλὰ τὴν Ἀρμοστείαν τοῦ δεσποτικοῦ καὶ ὠμόφρονος Ἀδαμ διεδέχετο ἡ τοῦ φιλελευθέρου καὶ φιλανθρώπου Νουγγεντ ὅθεν εἰς τὸν κατ' ἐπιφάνειαν καὶ ἐξωτερικῶς κρινόντα τὰ πράγματα ἐφαίνετο ἡ τῆς Ἑπτανήσου κατάστασις μεταβαλλομένη ὅσιν ἐφαίνετο ὅτι ὑπέφωσκεν ἡ ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πολιτικῆς Ἀναγεννήσεως, διότι ὁ Νουγγεντ διὰ τῶν ἐνθουσιωδῶν αὐτοῦ προκηρύξεων ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτὸν

ΙΛΚΟΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΘΟΥΣΙΟΥ

τὴν λαὸν ὑπερίμνησεν αὐτῷ τὴν προγονικὴν αὐτοῦ εὐκλειαν παρίστανε τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς εὐνομίας καὶ τῆς τάξεως, ἀνεπτέρου τὸ φρόνημα διὰ περιγραφῆς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν φιλευλευθέρων θεσμῶν, ἀλλ' οὐσιωδῶς καὶ ἐν πράγματι οὐδεμία τροπὴ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπήρχετο· τὸ διέπον σύστημα διετέλει μέχρι κεραίας τὸ αὐτὸ, μηδευίαν ὑποστάν μεταβολὴν καὶ ἀλλοίωσιν. Ἴνα δὲ ἐκφρασθῶμεν θετικώτερον καὶ μᾶλλον συγκεκριμένως παρατηρητέον ὅτι ἡ ἀρετὴ, ἡ ἰκανότης, ἡ παιδεία, παρήκωνίζοντο, ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν καταδιώκοντο καὶ διεβάλλοντο. Οἱ αὐτοκαλούμενοι φίλοι τῆς Προστασίας ἀταράχως ἐνέμοντο τὰ τῆς Πολιτείας, ἀμιλλώμενοι πρὸς ἀλλήλους τίς νὰ δευθῆ μᾶλλον πειθήνιος εἰς τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ δεσπότη· διότι τὰ μέσα δι' ὧν ἠδύνατό τις νὰ προαχθῆ εἰς τὰ ὑπατα ἀξιώματα ἦσαν ἡ κολακεία, ἡ ποταπότης καὶ ἡ χαμέρπεια. Ὅπως δὲ διὰ τοιούτων ἀποτροπαίων μέσων συστήσῃ αὐτὸς ἑαυτὸν δὲν ἐδίσταζε νὰ παραστήσῃ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς Μ. Βρετανίας ὡς ἔχθρους τῆς Προστασίας, ὡς βωσσοφόρους τοὺς ἐλευθεροφρονούντας καὶ μὴ ἀνεχομένους τὸν ἐξουτελισμὸν τῆς φίλης Πατρίδος. Βροσθετέον δὲ τούτοις ὅτι, κατὰ τὰς ἀποφράδας ἐκείνας ἡμέρας, μὴ ὑπαρχούσης ἐν Ἑπτανήσῳ οὔτε δημοσιογραφίας, οὔτε ἐλευθέρου ἀντιπροσωπικοῦ συστήματος, ἠδύναντο οἱ γεννάδαι νὰ ἀπεικονίζουσι τὰ τε πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα κατὰ τὸ δοκοῦν, ἐφ' ὅσον οὐδεὶς ἦν ὁ ἀντιέξων, ἐφ' ὅσον οὐδενα κίνδυνον ἔτρεχον, ὅπως ἡ κοινὴ γνώμη ἀποκαλύψῃ εἰς φῶς τὰ αἴσχη των, εἴτε διὰ τοῦ τύπου, εἴτε ἀπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ βήματος.

Ὅθεν ὁ, τι μάλιστα ἐξήγειρε τὴν δικαίαν ἀποστροφὴν καὶ ἀγανάκτησιν τοῦ νοήμονος λαοῦ τῶν Κεφαλληνῶν ἦν ἡ ζωηρὰ ἀντίθεσις μεταξύ τῶν πομπωδῶν προκηρύξεων τοῦ Ἀρμοστοῦ καὶ τῆς ἐξυμνουμένης Ἀγγλικῆς Προστασίας ἐν Ἑπτανήσῳ ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἀθλίης πραγματικότητος ἣν ἡ κατὰ πενταετίαν παιζομένη Κωμῆδία τῶν Βουλευτικῶν Ἐκλογῶν, ἐν' αἷς λίαν περιορισμένος ἀριθμὸς ἐκλογέων, ἀπο-

λαούντων τὰ πιστὰ τῆς Κυβερνήσεως, συνερχόμενοι ἐδικαιοῦντο μόνον ἐκ διπλοῦ καταλόγου δεκατεσσάρων ὑποψηφίων διαβιβαζομένου εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐκλογαῖς, νὰ ἐκλέγῃσι τοὺς ἐπτὰ. Οἴκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι βουλευταὶ ἐκλεγόμενοι τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ Εἰσηγήσει τοῦ Ἀρμοστοῦ, Βουλευταὶ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἐκ τῶν προτέρων δημιουργούμενοι δὲν ἀντεπροσώπευον τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ὑπεῖκον εἰς τὰ νεύματα τοῦ δημιουργοῦ των, τυφλοὶ ὄμμασιν ὑπογράφοντες πᾶν τὸ ὑποβαλλόμενον αὐτοῖς Νομοσχέδιον ἄνευ συζητήσεων, ἄνευ παρατηρήσεων, μάλιστα δὲ καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀναγνώσεως τοῦ περιεχομένου. Ἐν ταῖς Βουλαῖς ἐκείναις, αἵτινες εἰσὶ μοναδικαὶ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Συνταγματικῶν Πολιτευμάτων τὰ πάντα ἐτελοῦντο ἐν νεκρικῇ σιγῇ καὶ ἀφασίᾳ, ὥστε ἐάν τις ἐξῶθεν αἴφνης παρίστατο μεταξύ τῶν Συνεδρίων ἐκείνων βεβαίως θὰ ἐξελάμβανεν αὐτὰ ὡς σώματα μογιάλων. Ὅθεν κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ 1833 (1)23 Φεβρουαρίου ἐν αἷς τὸ σῶμα τῶν λεγομένων συγκλητικῶν ἢ ἐκλογέων συγκείμενον μολὶς ἐκ μικροτάτου ἀριθμοῦ πολιτῶν εἰς πληθυσμὸν 80 χιλιάδων κατοίκων συνεκαλεῖτο ἐν τακτῇ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ὅπως συνελθὼν ἐκλέξῃ τοὺς καταχρηστικῶς καλουμένους Ἀντιπροσώπους τοῦ Λαοῦ, ἥτοι ἐκ δεκατεσσάρων νευροσπάτων τοῦ Ἀρμοστοῦ, ὧν τὰ ὀνόματα οὗτος προέτεινε εἰς τὴν Σύγκλητον, ἐκλέξῃ τοὺς ἐπτὰ, ὁ λαὸς οὐκέτι ἀνεχόμενος ἵνα μετὰ τσοσύτης ἀναιδείας χλευάζεται καὶ περιυβρίζεται, ἐξηγέρηθῃ σύσσωμος ὅπως οὐχὶ διὰ βιαιοπραγιῶν καὶ στάσεων, ἀλλὰ δι' εἰρηνικῶν καὶ ἀθῶων μέσων ἐκδηλώσῃ τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτοῦ καὶ ἀγανάκτησιν εἰς τὴν διαδραμάτισιν τοιαύτης κωμικῆς παραστάσεως. Ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν οὖν τοῦ Λειβαδᾶ καὶ ἄλλων ὁμοφρόνων πολιτῶν συσπειρωθεὶς ἐξῶθεν τοῦ περιβόλου τῆς ἐκλογῆς πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου, ὑπεδέ-

χτο μετὰ συγκυμῶν καὶ γιουχαῖσμων μετὰ σαρκασμῶν καὶ βρισηδῶν ἵνα ἴκασον τῶν προσερχομένων ἐκλογέων ὅπως ὑπεσφράσαιεν, ὥστε ἐκ τούτων, πολλῶν εἴτε ὑπὸ φιλοτιμί-
ας, εἴτε ὑπὸ φόβου, εἴτε καὶ ὑπὸ ἐλέγχου τοῦ συνειδήτους ἀπο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

σχομένων τῆς ψηφοφορίας ἐματαιώθη ὁ τύπος τῆς κατὰ τὰ φαινόμενον ἐκλογῆς, μὴ συγκροτηθείσης ἀπαρτίας τοῦ σώματος τῶν ἐκλογέων.

Ὁθεν πρὸς ἐξευμένησιν τῆς βαρβαρίας ὀργῆς τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος ἀπητείτο ἡ προσφορὰ θύματος καὶ ὡς τοιοῦτον εὐπρόσδεκτον Ἱερεῖον παρίστατο ὁ Λειβαδάς. Διὸ κατόπιν αὐστηρῶν ἀνακρίσεων, μυστικῶν διαβουλιῶν καὶ συνεντεύξεων, ἐπὶ τέλους ἐκδίδοται κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων του κατηγορητήριον οὐχ' ἤττον φρικαλέον ἢ τὸ προηγουμένον, συνταχθέν ὑπὸ τε τοῦ τότε Εἰσαγγελέως Κεφαλληνίας Μαρκοῤῥαν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου προφυλακισθεὶς ἐπὶ ἑπταμηνίαν ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις Κεφαλληνίας καὶ Κερκύρας ὑπέστη παρ' ἅπαν τὸ διάστημα τοῦτο τὰ πάνδεινα· συνεκατηγορεῖτο δὲ μετὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ἐπὶ ἐγκλήματι καθοσιώσεως, ὅτι διὰ τῆς βίας παρεκώλυσε τὴν ἐκλογὴν τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Ἄντιπροσώπων, καὶ ὅτι ὑπεκίνησεν ἐν τῷ λαῷ στάσεις πρὸς διατάραξιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων.

Ἄλλ' ἡ ὑπέροφρος ἐκείνη καὶ σατανικὴ συμμορία τῶν κυβερνητικῶν ἤτις μέχρι τοῦδε ἀσπαζομένη τὸ κράσπεδον τῶν ἱματίων τοῦ δεσπότη αὐτῆς ἀπῆτει παρά τῆς ὀμάδος τοῦ λαοῦ ἄπειρον ὑπακοὴν καὶ ὑπόκλισιν, προήλασεν ἐπὶ τοσοῦτον μανίας καὶ ἀγανακτήσεως ἐπὶ τῇ οἰκτρᾷ ἀποτυχίᾳ τῆς, ὥστε ἐμηχανήσατο ὅπως κατὰ τὴν ἐκ δευτέρου συγκάλεισιν τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος ἐκραγῆ πραγματικὴ στάσις, εἰσελάσαντος εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀπείρου πλήθους χωρικῶν ἐπαπειλούντων νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν παρανάλωμα τοῦ πυρός καὶ τοῦ σιδήρου· ἀλλ' ἡ σύνεσις καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ τότε Τοποτηρητοῦ τῆς Νήσου Κονιέρς διέσωσεν τὴν Νῆσον ἀπὸ τοῦ προφανοῦς ὀλέθρου καὶ ἀναστατώσεως. Διὰ τὴν δὲ ὑπεκινήθη ἡ δεινὴ αὕτη στάσις; προφανῶς ἵνα ὁ Λειβαδάς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν προσεπιδαρυνθῶσιν ὡς ἀρχιστασιῶται καὶ πρωταγροὶ τοῦ ἐπαναστατικοῦ τούτου κινήματος, ἐπομένως θελῶν ἀναπαράστωσις ὑποστῶσι τὴν ἐσχάτην ποινήν.

Ὁθεν κατ' ἐκείνην τὴν πολύκροτον ποινικὴν δίκην, τὴν ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου μετὰ πλείστης ὄσης ἐπισημότητος καὶ παρατάξεως διεξαχθεῖσαν, τὰ πάντα εἶχον ἡδὴ ἐξυφανθῆ οὕτω λεπτοφυῶς καὶ ἐντέχνως, ὥστε θὰ ἐπήρχτο βεβαίως ἡ καταδίκη τῶν κατηγορουμένων ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ περιπτώσει καθάπερ καὶ ἐν τῇ προλαβούσῃ, ἂν μὴ ἀπήρτιζε μέλος τοῦ Ἄνωτάτου ἐκείνου Δικαστηρίου Ἄγγλος τις δικαστής, Πάτρις καλούμενος, ὅστις διὰ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος τοῦ χαρακτῆρός του, διὰ τῆς ὀρθονοίας καὶ δξείας αὐτοῦ κρίσεως κατανοήσας τὴν ὅλην ἐπιπλοκὴν τοῦ ἐξυφανθέντος σκευωρήματος, καὶ προσηκόντως χαρακτηρίσας ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτῆς τὴν πρᾶξιν τῶν κατηγορουμένων, εἰσηγήσατο ὅπως τὸ Δικαστήριον κηρύξῃ αὐτοὺς ἀθώους τοῦ ἀποδιδόμενου αὐτοῖς ἐγκλήματος, καὶ οὕτω διασώσῃ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ περιμένοντος τὰς κεφαλὰς των ἐκρίωματος.

(ὄρα ἀποφ. Ἄνωτ. Συμβ. 17 Αὐγούστου 1833.)

Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ κατεθορυβοῦντο οἱ πανίσχυροι κυβερνητικοὶ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Λειβαδά, ὥστε οὐδαμῶς ἀπηξίωνον νὰ κατέρχωνται εἰς πράξεις ἀνάνδρους καὶ ἐπονειδίστους, ὅπως εὐρῶσιν εὐσχημὸν τινα ἄφορμὴν καὶ ποιήσωσιν ἐκποδῶν τὸν ἀκαταγώνιστον ἄνδρα. Ὁ Λειβαδάς περὶ τὸ 1840 εἰσήγαγε τὸν υἱὸν του Ἐκπαιδευτοῦ, ἡλικίας δέκα καὶ ἕξ ἐτῶν εἰς τὸ ἀρτισύστατον Λύκειον Κερκύρας. Τὰ δουρικὰ τῆς Προστασίας ὄργανα ὑπολαβόντες, ὅτι ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ θὰ ἀνεκάλυπτον τὴν μετὰ πόθου ἐπιζητούμενην ἐπίβουλον πρόφασιν, ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ ἀθώου τέκνου, καὶ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου κατασχόντες τὴν ἀλληλογραφίαν λεπτομερῶς, ἀλλὰ καὶ ἀνωφελῶς ἐξηρῶνσαν τὰ ἐν αὐτῇ. Ἐνεκα τῆς παραβιάσεως ταύτης τοῦ ἀπορρήτου τῶν ἐπιστολῶν του ὁ υἱὸς ἠσθάνθη βαθείως προσβεβλημένην τὴν φιλοστομίαν του, παραστάσεις δὲ ὑποβάλλων οὐδαμῶθεν ἱκανοποιεῖτο· διὸ καὶ ὁ πατὴρ βλέπων αὐτὸν ἀγεννῶς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΟΥ ΠΥΛΩΝ

ὑδαζόμενον καὶ ἐπιβουλευόμεον ἠναγκάσθη μετ' οὐ πολὺ νὰ ἀποσύρῃ ἀπὸ τοῦ Καταστήματος ἐκείνου.

Ἐν τούτοις αἱ ἐπὶ Νούγγεντ ψηφισθεῖσαι ὑπὸ τῆς 4ης Ἰο- νίου Βουλῆς οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ βελτιώσεις ἐπὶνέγκον ἐν Ἑπτανήσῳ σχετικὴν τινα ἡσυχίαν διαρκέσασαν ἐπὶ μικρὸν χρόνον. Ἄλλ' ὁ παροξυσμὸς τῆς Ἀρμολογίας ἐλαβε νέαν ἐν- τασιν ἐπὶ τοῦ βιαίου καὶ τυραννικοῦ στρατηγοῦ Δούγλας, οὗ τὴν θηριωδίαν καὶ ὀμότητα πικρῶς ἐδοκίμασεν ἡ Κεφαλ- ληνία, καὶ μάλιστα ὁ Λειβαδάς κατὰ τὸ ἔτος 1841. Συντα- γματικόν τι καὶ νόμιμον διάδημα ὑποκινήθη ἐν τῷ Λει- βαδά καὶ τινῶν ἄλλων ἐγένετο ἡ μόνη ἀφορμὴ ἵνα ὁ Ἀρμολογίας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ραδιουργοῦντες καταδιώξωσι μετ' αὐ- ζούσης ἤδη σκληρότητος τὸν ὡς πρωταίτιον θεωρούμενον τῶν εἰρηνικῶν τούτων κινήματων. Ὁ λαὸς μὴ ἀνεχόμενος ἐπὶ πλέ- ον τὰς ἀθεμιτοურγίας καὶ τὴν αὐθάδειαν τῶν αὐλικῶν ἔσπευ- σεν ὁμοθυμαδὸν νὰ υπογράψῃ ἀναφορὰν πρὸς τὴν Α. Βρετα- νικὴν Μεγαλειότητα, ἐν ἣ σὺν τῷ δικαίῳ ἀπήτει ἐπέκτασιν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος, ἐλευθέραν ἐκλογὴν Βουλευτῶν καὶ ἐλευθερίαν λόγου προφορικοῦ καὶ γραπτοῦ. Ἐν τῷ ἐγγρά- φῳ εἰσεῖναι ἐξετίθεντο διὰ χρωμάτων ζοφερῶν τὰ ἀνομήματα καὶ αἱ παντοῖαι καταπίσεις τῶν Ἀρμολογῶν καὶ τῶν ἐπιτο- πίων Ἀρχῶν καὶ ἐπεζητεῖτο θεραπεία τῆς ἀφορήτου οἰκονομι- κῆς τῶν Νήσων καταστάσεως. Ὁ Λειβαδάς συστηματικῶς ἐνεργῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μετ' ἐμβριθείας ἐπιδιωκομένου ὑψηλοῦ σκοποῦ, ὑπέβαλλεν ἀλλεπάλληλα ὑπομνήματα φύσεως τοιαύτης πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον καὶ Ὑπουργεῖον, θεωρῶν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐλευθερίας ὡς τὸν ἀναγκαῖον ὅρον πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Πλὴν οὐδέποτε διέλειπε διαμαρτυρούμενος ἐντόνως κατὰ τῆς Προστασίας ὡς ἀθετη- σάσης τὴν συνθήκην τῶν 1815 καὶ μεταβαλούσης τὴν ἀπλὴν Προστασίαν εἰς δεσποτείαν καὶ στρατοκρατίαν ἐν Ἑπτανήσῳ, ἀδίκως ἐπὶ πλέον ξενοκρατουμένην. Αἱ παραστάσεις αὗται ἐτελεσφόρουσιν σὺν τῷ χρόνῳ ἐπιδρώσῃ καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιογραφίας, ἥτις πολλάκις ἐξετραγώδησε

τὰ δεινὰ τῶν Ἰονίων. Ἄλλ' ὁ Λειβαδάς ἀναπτύσσων ἐνδελε- χῶς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐνέργειαν καὶ προσπάθειαν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπέσπα τὴν ὀργὴν καὶ δυσμένειαν τῶν κρατούντων ἀντεκδι- κουμένων ἐμμανῶς.

Τὸ εἰρημένον ἐγγράφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πεντακισχιλί- ων πολιτῶν διεβιβάσθη εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν κατ' εὐθείαν καὶ ἄνευ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ Μεγάλου Ἀρμολογοῦ. Τούτου ἕνεκα ὁ Ἀρμολογίας ἐκεῖνος θεωρήσας ἑαυτὸν προσβε- βλημένον, λαθῶν ὑπονοίας ὅτι ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐξετίθετο δη- μοσίᾳ ἡ τερατώδης ἐν Ἑπτανήσῳ πολιτικὴ του, καὶ ἰδὼν ἀνα- τροπομένα τὰ τυραννικὰ αὐτοῦ σχέδια ἐπεζήτησε μετὰ τῶν εὐνοουμένων λάβρος εἰς τιμωρίας ἀτόμων καὶ καταστολὴν τοῦ ἐλευθέρου φρονήματος διὰ παντὸς βιαίου μέσου. Οἱ παράσιτοι Κυβερνητικοὶ ἐπωφελοῦμενοι τῆς περιστάσεως ἀνερείπιζον τὰς ἀγρίας ὀρμὰς τοῦ εὐπίστου αὐτῶν πάτρωνος, μεθ' οὗ ἐπιβού- λως παρίστανον τοὺς προμαχοῦντας τῆς ἐλευθερίας ὡς ἀκολου- θοῦντας τὴν πολιτικὴν τοῦ Ρώσσου Νεσελωδ, πολεμῶς δια- κειμένην πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν. Ταῦτα δὲ, ἵνα χαρακτηρίζοντες τὰς πατριωτικὰς ἐνεργείας τοῦ Λειβαδά καὶ τῶν ἄλλων ὡς ἀποκημάτια Ῥωσσοῦ δῆθεν τεχνασμάτων ἐπιστηρίζωσι τὴν κατ' αὐτῶν κατηγορίαν ἐπὶ ἐγκλήματι ἐσχάτης προδοσίας, δικαιολογήσωσι δὲ καὶ τὰ ἀπηνῆ καὶ καταθλιπτικὰ μέσα, ἅπερ μετεχειρίσθησαν κατὰ ἀθῶων πολιτῶν. Ἐκ τούτων ἄλ- λους μὲν ἀπέπεμψαν εἰς ὑπερορίαν, ἄλλους δὲ ἐνέκλεισαν εἰς τὰς ἐν τῇ νήσῳ φυλακὰς, τὸν δὲ Λειβαδά ἀπαγαγόντες εἰς Κέρκυραν καθειρῆξαν εἰς τὰ ὑγρά ὑπόγεια τῶν φυλακῶν τοῦ φρουρίου Βίδου (Πτυχίας) μηδεμίαν ἐπιτρέποντες συγκαίνω- νίαν. Ἐκεῖ ὁ γενναῖος ἀθλητὴς ἔπαθε νόσημα σοβαρὸν, δια- κρατηθεὶς ἐντὸς εἰρηκτῆς καθύγρου καὶ ἀτμοσφαίρας πνιγηρᾶς ἐπὶ τέσσαρας ὅλους μῆνας ! Ταῦτοχρόνως δὲ αὐστηρὰ καὶ παρατεταμένη ἀνάκρισις κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Ἀρμολογοῦ διεζή-

ΙΑΚΩΒΑΡΧΕΙΟΣ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως Α. Ευδιά ἐπὶ τῇ βάσει ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑΤΗΡΑΠΕΙΘΗΓΚΛΗΜΑΤΙ ΚΑΘΟΣΙΩΣΕΩΣ, ΚΡΥΦΙΩΣ ΚΑΙ ΔΟ- ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΝ
λίως συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ Εἰσαγγελέως Κο-

αρτάνου και του εν Κερκύρα Γεν. Εισαγγελέως. Αναμφι-
 βόλως δὲ ἡ λαμητήμος θὰ ἐφιλοξένη τὸν ἀμειλικτον τῆς
 δεσποτείας ἐχθρὸν Λειβαδᾶ μετ' ἄλλων ἐννεα συγκατηγορου-
 μένων ἐγκρίτων πολιτῶν, εἰ μὴ αἴφνης διεδέχετο τὸν ἀπολυ-
 θέντα τῆς Ἀρμοστείας Δούγλαν ὁ ἐπισεικὴς και μέτριος Μεκέν-
 τζης, ἐξ οὗ ἐματαιώθησαν τὰ μυσαρὰ τεχνάσματα τῆς
 ἀποτροπαίου τῶν κυβερνητικῶν συμμορίας.

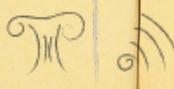
Ἄλλὰ μήπως ἄρα γε μόναι αἱ Πολιτικαὶ ἀρχαὶ ἠκόντιζον
 τὰ βέλη κατὰ τοῦ ἀκαταπονήτου πατριώτου οἰονεὶ κατὰ τοῦ
 ἀσπογδοτέρου τῶν ἐχθρῶν, ὅστις διὰ τῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν
 και τῆς ἀνευδότης ἐνεργείας του ἐπλαττει τὸ κόμμα ἐκεῖνο,
 ὅπερ ἐπὶ τέλους ἐμελλε νὰ καταγάγη τὴν ὀριστικὴν νίκην;
 Τὸν Λειβαδᾶ κατεδίωκον ἀσυνειδήτως και ἀρχαὶ δικαστι-
 και, αἵτινες τότε εἶχον καταστῆ ἀληθῆς κοινωνικὴ μάλιστα,
 και ἰδιῶται δουλοφρονες και ἰδιοτελεῖς, οἵτινες ἵνα συνάμα
 ὑπηρεσίαν προσφέρωσι τῷ ξένῳ, ἐπωφελοῦντο τῆς δυσχερείας
 τῶν περιστάσεων πρὸς ἀπογύμνωσιν τῆς περιουσίας του, και
 ἐδεδίνον τὴν ἐλεεινὴν αὐτοῦ θέσιν σύραντες αὐτὸν ἐνώπιον
 ἀσεβούντων δικαστῶν. Εἰς τοὺς στρατιώτας τῆς ἐλευθερίας
 και τῆς Προόδου εἶναι ὀρμειὰ ἀληθῶς πληγὴ νὰ δικάζονται
 ὑπ' ἀνθρώπων ἀργυρωνύτων και ἐπιόρκων, οὓς γινώσκουσι νὰ
 στρατολογῶσι μόναι αἱ τυραννικαὶ κυβερνήσεις ἵνα ἔχωσι τυ-
 φλά και πειθήνια ὄργανα σκοπῶν ἀνόμων και μιαρῶν. Ἄν-
 δρες τοιοῦτοι πολλοὶ ἐβεβήλουν πότε τὸ ἱερὸν τῆς Θέμιδος τέ-
 μενος, τὸν δὲ Λειβαδᾶ ἀποτολμήσαντα νὰ παραινέσῃ αὐτοὺς
 παρησία εἰς σέβασμόν τῆς δικαιοσύνης, ἀνηλεῶς ἐξεδιουῶντο.
 Ὁ Λειβαδᾶς ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύ-
 νης ἐφεισβάλλων ἀδικόν τινα ἀπόφασιν τοῦ ἐν Κεφαλληνία
 Πρωτοδικείου, ἔλεγεν ἐν προαιμίῳις — « ἡ δικαστῆς ὁ κρίνων
 νὰ δικαίως τὰς ὑποθέσεις πᾶν πολιτῶν εἶναι ἄξιος τιμῆς και
 νὰ ἀγάπης, ὁ π' ἀναντία δὲ πράττειν εἶναι ἄξιος κατηγορίας
 νὰ και κατάρας » — Ἄλλὰ τὸ ὑπέρτατον ἐκεῖνο Δικαστήριον
 κρίνον ἀντιστρόφως διέταττε τὸ ἐν Κεφαλληνία Πλημμελειο-
 δικεῖον ἵνα δικάσῃ και καταδικάσῃ τὸν παροργισάντα αὐτὸ

εἰς ἐνὸς ἔτους φυλάκισιν. Συνεπεῖα ὅθεν τῆς ἐμφανῶς παρηνθ-
 μου ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἀργοστολίου, 17 Ὀ-
 κτωβρίου 1846, ὁ Λειβαδᾶς ἀπάγεται δέσμιος ὑπὸ στρατιω-
 τῶν ἐνόπλων εἰς τὰς στρατιωτικὰς φυλακὰς τοῦ ἐν Κεφαλλη-
 νία φρουρίου Ἀγ. Γεώργιος και ἐκεῖθεν μετὰ ἕξ μῆνας εἰς τὸ
 δεσμωτήριον Ἀργοστολίου, ἔνθα διήνυσε τὸ λοιπὸν τῆς ἐπι-
 βληθείσης ποινῆς.

Αἱ φυλακίσεις αὐται ἀπέβαινον εἰς τὸν ἀκαμπτον ἄνδρα
 λιαν δλέθραιο, ἐφ' ὅσον τὴν μὲν πολυμελῆ αὐτοῦ οἰκογένειαν
 περιήγον εἰς ἀθυμίαν και ἀπόγνωσιν, τὰ δὲ ὕλικὰ αὐτοῦ συμ-
 φέροντα κατέστρεφον οἰκτρῶς, αὐτὸς δὲ βαθμηδὸν κατελιμ-
 πάνετο μόνος ἐν τῇ ἀνίσῳ πάλῃ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων πολιτικῶν
 αὐτοῦ φίλων, εἴτε φοβουμένων, εἴτε δραττομένων πάσης ἐκά-
 στοτε εὐκαιρίας ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὰς ὀρέξεις και τὸν ἐγωῖσμόν
 των. Ἄλλὰ ἡ συναίσθησις τῆς ἱερότητος τῶν σκοπῶν του
 ἐπλήρου αὐτὸν θάρρους και καρτερίας ἐν μέσῳ τοσούτων ἀγω-
 νιῶν, ὑπογραμμὸν δὲ παρέχων ἑαυτὸν ἀνεροῖπιζε τελεσφόρως
 τὰς ψυχὰς τῶν ἄλλων, προσελκύων οὕτω νέους ὀπαδοὺς δια-
 πρέφαντας μετὰ ταῦτα ἐν τῷ ρίζοσπαστικῷ ἀγῶνι. Αἱ σύν-
 τονοὶ προσπάθειαι τοῦ βέκτου Λειβαδᾶ δὲν ἐβράδυναν νὰ
 ἐπιφέρωσι γενναίους καρπούς. Ὁ λαὸς ἤρξατο ἤδη νὰ διψᾷ
 σφοδρότερον τὴν ἐλευθερίαν του και παρρησία νὰ ἐκδηλοῖ τὰ
 φρονήματά του κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καθάπερ λαμπρῶς ἀπέ-
 δεῖξε τοῦτο ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Λιτανείας τοῦ Ἐπιταφίου
 κατὰ τὴν μεγάλην Παρασκευὴν τοῦ ἔτους 1848.

Λαὸς ἐπιγνοὺς τὰ ἀπαράγραπτα αὐτοῦ δικαιώματα και
 ζηλοτύπως μεριμνῶν περὶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας του δὲν
 ἠδύνατο πλέον νὰ ἐξυτελιζῆται μετὰ τῶν ἱερῶν του ἐνώπιον
 ἑτεροδόξων και ἀνόμων Κυβερνητῶν δὲν ἠγεῖετο πλέον,
 λιτανεύων τὸν Ἐσταυρωμένον νὰ σταματᾷ ὑπὸ τὸ Παλάτιον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ἠποτηρητοῦ, κείμενον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πό-
ΔΗΜΟΣΙΑΣ βιβλιοθήκης, κληρὸν του νὰ ἀναπέμπῃ δοξολογίας
ΜΟΥΣΕΙΟΝ και εὐχὰς ὑπὲρ ἀπεχθοῦς και λαομισήτου Προστασίας. Διὰ
 ταῦτα, ὅτε ἡ ἱερὰ Συνοδεία ἐπλησίασε τὸ Παλάτιον τοῦ ὕψαρχου

μοστού, μία ἐκ στόματος πάντων φωνή ἐξῆλθεν ἐπιτάττουσα
 σέβας εἰς τὰ ἰσρά και τὴν ἐθνικότητα. Τὰ κυβερνητικὰ ὄργανα
 λυσσασθῶς ἐπιτεθέντα ἐπέμενον ἵνα ἐκθιάσωσι τὴν ἀσθεῖ τε-
 λετήν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατισχύσωσι τῆς δικαίας τοῦ
 λαοῦ ὀρυῆς. Ἐνεκεν ὅμως τῆς ἀποτυχίας οἱ κρατοῦντες ἐτι-
 μάλλον ἐξεμάνθησαν και, πρὸς ἐκδίκησιν στασιατικὴν τὸ κί-
 νημα χαρακτηρίσαντες, προέβησαν εἰς παντοίας κακώκεις
 κατὰ τῶν ἀντιφρονούντων, φυλακίζοντες και ἐξορίζοντες Ἰε-
 ρεῖς και Λαῖκους, ἀπειλοῦντες και ἐξυβρίζοντες ἀθώους οἰκρ-
 γυνειάρχας, και δι' ἐνόπλων χωροφυλάκων και στρατιωτῶν
 Ἄγγλων ἀναιδῶς παραβιάζοντες τὰ οἰκιακὰ ἄσυλα πρὸς σύλ-
 ληψιν τῶν ὡς ἐνόχων δῆθεν ὑποτιθεμένων. Θέαμα οἰκτρὸν
 βαρβαρικῆς ἐφόδου παρίστα ἡ πόλις Ἀργοστολίου ὑπὸ τὰ πυ-
 κινὰ σκότη τῆς ἀπαισίας νυκτός· ἡ Ὑψηλὴ Ἀστυνομία, ἐπί-
 κουρον ἔχουσα εἰς τὴν παρανομίαν ὠνίους δικαστὰς, ἐξετύ-
 λιξεν ἀκατάσχετος σύμπασαν τὴν ἐνέργειαν, ἣν ἐπέτρεπεν ἡ
 ἀπεριόριστος αὐτῆς δύναμις, ἐναντίον μάλιστα τῶν κορυφαίων
 Ριζοσπαστῶν, οὗς τὰ ἐπάρματα τοῦ ξένου ὄργανα ἐθεώρησαν
 ὡς διενεργήσαντας τὸ κίνημα και δὴ, μεσοῦσης τῆς νυκτός,
 ἀπόσπασμα Ἄγγλων στρατιωτῶν και χωροφυλάκων λοχγοφά-
 ρων διαρρήξαντες ληστρικῶς τὰς θύρας τῆς οἰκίας Λειβαδά, και
 τὴν οἰκογένειαν σύμπασαν εἰς ταραχὴν και ἀγωνίαν ἀσπλάγ-
 χνως ἐμβολόντες, ἀπῆλθον φέροντες μεθ' ἑαυτῶν δεσμί-
 ους πάντας τοὺς υἱοὺς Λειβαδά. Ἐκ τούτων τὸν μὲν πρωτό-
 τοκον Θεασύβουλον κατεδίκασαν μετ' ἄλλων πολιτῶν εἰς φυ-
 λάκισιν δέκα και τριῶν μηνῶν, δι' ἀποφάσεως τοῦ Πλημ-
 μελειοδικείου 19 Ἰουνίου 1848, τὸν Ἀνδρέαν δόγματι ἀστυ-
 νομικῶ ἀπέπεμψαν εἰς ὀκτάμηνον ἐξορίαν, τὸν δὲ Ὀθων
 να προσωποκρατήσαντες ἀπέλυσαν μετ' αὐ πολλὰς ἡμέ-
 ρας. Κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πατρὸς ἀπέσχον τότε
 νὰ ἐπιτεθῶσιν ἀναφανδόν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν
 ζέουσαν τοῦ κοινοῦ ἀγανάκτησιν· διὰ και τὸν δευτερότοκον
 υἱὸν Ἀνδρέαν, θελοντες νὰ ἀπαγάγωσιν ἐκ τῶν φυλακῶν εἰς
 τὴν ἐξορίαν, ἐπισφαλές ἐκοιναν νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὸν διὰ τῆς

ἀγορᾶς, ἀλλὰ χωροφυλάκες ἐν ὕβρεσι και σκληρότητι μετέφερον
 λάθρα εἰς τὴν ἀντιπέρας διὰ λέμβου ἐπίτηδες ναυλωθείσης.

Τὴν ἀδικον και βιαιάν ταύτην ἐκ τῶν δεσμῶν εἰς τὴν ἐξο-
 ρίαν ἀπαγωγὴν τοῦ ἰδίου τέκνου μαθούσα ἡ μήτηρ, βλέπουσα
 δὲ ἑαυτὴν ἐρῆμην και τῶν λοιπῶν υἱῶν τῆς δὲν ἠδυνήθη ἐπι-
 πλέον νὰ κατὰσχῆ τὴν δικαίαν αὐτῆς ἀγανάκτησιν, μετὰ
 τοσαύτας πικρίας και ἀγωνίας. Δι' ὅπερ παράφορος γενομένη
 ἐπὶ τῇ παραλόγῳ τύχῃ τοῦ υἱοῦ, δίκην κακούργου συμρομένου
 ὑπὸ τῶν ἐξηγρωμένων ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ἔσπευσε μεθ'
 ὀρυῆς ἵνα προστατεύσῃ αὐτοῦ, και προσελθούσα ἐνώπιον τῆς
 ἀστυνομίας διεμαρτύρητο σφοδρῶς κατὰ τῶν βιαιοπραγιῶν
 και τῶν ἀπηνῶν καταδρομῶν τῆς αὐθαρέτου ἐξουσίας, αἴτι-
 νες συστηματικῶς διεπράττοντο κατὰ τοῦ οἴκου Λειβαδά. Τὸ
 ἀνδρικὸν παράστημα και ἡ εὐτολμία γυναικὸς ἀναξιοπαθού-
 σης σιγὴν ἐπέβαλον εἰς τὰ ὄργανα τῆς ὕψηλης Ἀστυνομίας,
 βλέποντα συνωθούμενον πλῆθος μέγα πολιτῶν, ἀφ' ἐνός μὲν
 ἀγανακτούτων ἐπ' αὐτοῖς, ἀφ' ἑτέρου δὲ θαυμαζόντων τὴν
 γυναικα. Μόνοι οἱ χαλκοπρόσωποι ἐκεῖνοι ἀνθρωποὶ τοῦ δια-
 βοήτου ἀστυνομικοῦ καταστήματος οὐδεμίαν ἠσθάνθησαν
 συγκίνησιν ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης μεγαλοφώνως ἐπικαλουμένης
 γυναικὸς, ἥτις θελήσασα νὰ ἴδῃ τοῦλάχιστον εἰς ποίαν κατὰ-
 στασιν διετέλει ὁ υἱὸς τῆς, ὤρμησε μετὰ τῶν βραδύτερον ὑπὸ
 τῆς ξενοκρατίας καταδιωχθέντων Κυριῶν Γεωργίου και Σταύ-
 ρου I. Μεταξᾶ και τοῦ νεωτέρου τῶν ἰδίων υἱῶν εἰς συνάντησιν
 αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς πόλεως, και εἰς κώμην Δειληνάτα κατασθᾶσα
 ἐν ἀσπασμοῖς περιεπτύξατο αὐτὸν ἀπερχόμενον εἰς τὴν ἐξο-
 ρίαν. Μὴν ὅμως δὲν εἶχε παρέλθῃ και ὁ Ἀνδρέας Λειβαδάς,
 ἐπὶ προφάσει ὅτι συνευθυμῶν μετὰ ὀλίγων φίλων ἐν τῇ
 ἐξορίᾳ ἔψαλλεν ἄσματα ἐθνικά, δεσμιος και πάλιν μετα-
 φέρεται εἰς τὰς φυλάκας Ἀργοστολίου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ
 τὴν ἡμετέραν ἐπιβάνου κατῳρθωσεν οὗτος νὰ ἐπισκεφθῇ και
 παρηγορηθῇ τοὺς παντοῦθεν πολεμουμένους γονεῖς, νέα πάλ-
 λιν ἐφόδος στρατιωτῶν και χωροφυλάκων ἐνόπλων φέρει εἰς
 ἀναστάτωσιν τὸν οἶκον Λειβαδά! Ὁ δὲσμιος πατρῴτης

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἔβλεπεν ἤδη τὴν οἰκογένειαν σύμπασαν ἀναγκαζομένην νὰ ἀντιπαλαίῃ ὀρθία κατὰ φοβερῶν δυσπραγιῶν, περιπλοκῶν καὶ ἀντιδράσεων καθ' ἐκάστην ἐπιτεινομένων. Ὅσον ἀήττητος ἀνεδείκνυτο ὁ ἠθικός τοῦ ἀνδρὸς χαρακτήρ, τοσοῦτον οἱ κυβερνητικοὶ συνεταράσσοντο μηχανώμενοι τὰ πάντα ἵνα, διὰ βαρείας ἐνοχοποιήσεως, ἀπαλλαγῶσιν ὀριστικῶς τοῦ δεινοῦ ἀντιπάλου.

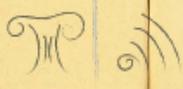
Εὐκαιρίαν δὲ πρὸς τοῦτο ταχέως παρέσχεν αὐτοῖς ἔνοπλον στασιαστικὸν κίνημα, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ἐθνικὴν ἐκδήλωσιν σκοποῦν ἔλαβε χώραν περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου 1848, ἐπὶ τῆς γαφύρας τῆς πόλεως, ἐνθα χωρικοὶ τινες συνεκρούσθησαν μετὰ Ἀγγλικῷ στρατιωτικῷ ἀποσπάσματος, ὀλίγων ἐκατέρωθεν φονευθέντων. Τούτου ἔνεκα ἡ παντοδύναμος ἀστυνομία ἄλλους μὲν τῶν πολιτῶν ἐξορίζει καὶ φυλακίζει, ἄλλους ἀπειλεῖ, εἰς ἄλλους ἐπιβάλλει πρόστιμα καὶ δημεύσεις, ἔκτακτος δ' ἀποστέλλεται Εἰσαγγελεὺς καὶ Ἀνακριτὴς ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ, ὁ ἐκ Κερκύρας Σωκράτης Κουρῆς. Ὁ Λειβαδάς τότε ἐμέτρα πέμπτην καταδρομὴν.

Ὀλίγας μετὰ τὰ συμβάντα τοῦ Σταυροῦ ἡμέρας, σπεῖρα ἐνόπλων χωροφυλάκων ἀγομένων ὑφ' ἐνὸς Ὑπομησιάρχου, ἐν καιρῷ νυκτὸς περιστοιχίζει αἶφνης τὴν ἐν Θηναίᾳ ἐξοχικὴν οἰκίαν τοῦ Λειβαδά ἀσχολουμένου περὶ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν· κατασκοπεύσαντες δὲ περὶ τὴν πρωΐαν ἀνάρπαστον ἐκ τῶν κόλπων τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἀγροτικῶν ἀσχολιῶν μεταγούσιν αὐτὸν ἀνευ λόγου καὶ ῥίπτουσιν εἰς τὸ δεσμωτήριον. Τῆς ἀνακρίσεως ἀρξαμένης, οἱ περὶ τὸν ξένον, ἵνα ἐνοχοποιήσωσι καὶ τὸν Λειβαδά, προσήνεγκον ἐπιστολὴν αὐτοῦ εὐρεθεῖσαν εἰς χεῖρας ἐτέρου δεσμώτου καὶ περιέχουσαν τὴν ῥῆσιν *il tempo matura le mespole* — ὁ καιρὸς ὠρμάζει τοὺς καρπούς· ἀλλ' ἵνα ἐπὶ μᾶλλον στήριξαι τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, καταραδιοργήσαντες ἀπλοῦκόν τινα χωρικόν, ἐπειθανάγκασαν νὰ καταθέσῃ ἐν τῇ ἀνακρίσει ὅτι, καθ' ὑπνοῦς ἐμνήσθη ὅτι καὶ ὁ Λειβαδάς ἦτον ἐκ τῶν πρωτοουργῶν τῆς στάσεως. Πλὴν ἡ εὐφύια καὶ εὐθύτης τοῦ

ἐντίμου ἀνακριτοῦ ἀνέτρεψεν ὡς ἀραχναίους ἰστοὺς τὰς διαβολὰς ταύτας, καὶ ἔσωσεν ἐκ τοῦ ἐπιχειμένου δλέθρου ἀθῶους πόλιτας. Οὕτω δὲ ὁ Λειβαδάς ἀπελύθη τῶν δεσμῶν ἀφου ἐκρατήθη ἐν αὐτοῖς τέσσαρας ἡμέρας.

Ἄλλ' αἱ συχναὶ αὐταὶ φυλακίσεις καὶ διωγμοὶ συνέτεινον, ὡς συνήθως, εἰς τὸ νὰ ἐπαυξάνωσι τὴν κοινὴν κατὰ τῶν προστατευόντων ἀπέχθειαν, καὶ μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον νὰ ἀνυψῶσι καὶ ἐπιρρώνώωσι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα. Οἱ ἡγέται τῶν φιλελευθέρων εἰργάζοντο ὁσημέραι δραστηριώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον· ὅσοι δὲ μᾶλλον ἐπικνουτο ἢ φάλαγγ τῶν ριζοσπαστῶν, τοσοῦτω ἐσφοδρύνετο ἡ ἐμπάθεια τῶν προστασιανῶν ἐπιζητούντων τὸν ὀλεθρον ἐκείνων καὶ τὸν στραγγαλισμὸν τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος. Κατὰ συνέπειαν τούτου, τὸ δεῦτερον ἤδη ἐπὶ ἄρμοστοῦ Σίτωνος ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ μόλις πρὸ μικροῦ ἀποφυλακισθέντος Λειβαδά, ὅστις ἀναιτιολογητῶς ὑψηλῷ δόγματι Ἀστυνομικῶν καταδικάζεται εἰς ὀκτάμηνον ἐξορίαν· Μεσοῦντος δὲ Μαρτίου 1849 στίφος χωροφυλάκων κυκλῶσαν ἐξαίφνης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ συλλαμβάνει καὶ βάλλει εἰς τὰ δεσμά. Τὴν δὲ ἐπιούσαν ὁ Πατριάρχης τοῦ Ῥιζοσπαστισμοῦ διὰ τοῦ πολεμικοῦ πλοίου Sharp Shooter μεταφέρειται εἰς Παζοῦς, ὁπόθεν τῇ 2 Ἀπριλίου 1849 ἀπετάθη δι' ἀναφορᾶς ἐγγράφου εἰς τὴν βουλὴν τῶν Ἑπτανησίων. Ὅτε δὲ μετὰ τὸν πέμπτον τῆς ἐξορίας μῆνα τὸν ἄρμοστὴν Σείτωνα διεδέχθη ὁ Οὐάρδος, διετάττετο ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Λειβαδά καὶ τῶν συνεξοριστῶν. Παρατηρητέον ἐνταῦθα ὅτι οἱ ἄρμοσταὶ ἐκεῖνοι ἐγένοντο πολλάκις ἔρμαια τῶν κακοβούλων εἰσηγήσεων ἀπονενοημένων κολάκων, οἵτινες, ἵνα νέμωμαι ἀσφαλῶς τὰ ἀξιώματα καὶ πολλαχῶς ἐπαυφελῶνται, ἡμιλλῶντο τις πιστότερος εἰς τὸν ξένον νὰ δευθῆ ἐναντίον τῶν ὑπερμάχων τῆς πατρίδος καὶ τοῦ δικαίου. Κατὰ ταύτην τὴν ἀναλογίαν εὐχερῶς φαντάζεται τις, ὅπως καταθλιπτικὴ ἐπιβλήθη ἡ φαιδρία τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων, εἰς εὐγενεῖς ἐταδωθῆσαν τοῦ Λειβαδά, οἷος ὁ Λειβαδάς, ὅσκις ἐτρέπετο τὴν γνώριμον ὁδὸν τῆς φυλακίσεως καὶ ἐξορίας.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΡΑΪΩΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Ἐν τῷ μεταξὺ σκηναί τραγικαί διεδραματίζοντο ἐν Κεφαλληνίᾳ ἕνεκα στάσεως δεινῆς λαβούσης χώραν ἐν τῇ περι-
 οχῇ Σκάλας, στάσεως αἱματηρᾶς, ἣν οἱ Κυβερνητικοὶ παρίστων
 ὡς κίνημα διαρπαγῆς καὶ ἀναρχίας, ἣν ὁ Οὐάρδος ἐπεχείρησε
 νὰ πνίξῃ ἐν αἵματι καὶ βία. Ὑπὸ ἀσπόνδου πρὸς τὸν Ἑλλη-
 νισμὸν μίσους κατεχόμενος, παραπειθόμενος δὲ καὶ ὑπὸ τῶν
 περὶ αὐτὸν σπουδαρχούντων, ὁ δέξιθυμος ἐκεῖνος ἄρμοστής
 ἐπεστράτευσε ἵνα ἀναχαιτίσῃ τελεσφόρως τὴν ἤδη ἐμπεδω-
 θείσαν καὶ σφοδρότερον ἐκάστοτε ἐκδηλουμένην ὁρμὴν πρὸς
 ἀνεξαρτησίαν τοῦ Ἰονίου Λαοῦ, σπείρων τὸν φόβον παντοῦ
 καὶ τὴν κατάπληξιν. Ἀνακηρύξας ἐπὶ πάσης σχεδὸν τῆς νήσου
 τὸν στρατιωτικὸν νόμον, καὶ στενωῶς αὐτὴν περικλείσας ἄλ-
 λους μὲν κατεδίκαζεν εἰς τὰ δεσμὰ, πλείστους ἔμαστίγωσε
 σκληρῶς, οὐκ ὀλίγους δ' ἀπηγχόνιζεν ἀνηλεῶς. Κατὰ τὰς
 ἀποφράδας ἐκείνας ἡμέρας σύμπασα ἡ νῆσος ἐστέναζεν ὑπὸ
 τὴν ὀμότητα καὶ θηριωδίαν τοῦ βιαίου ἄρμοστοῦ, ἀλλ' ἐκ
 τῶν στέρνων αὐτῆς, ἐφ' ᾧ ὦν βαρυτάτος τότε ἐπεκάθισεν ὁ πνι-
 γηρὸς Ἐφιάλτης τοῦ ξενικοῦ δεσποτισμοῦ, ἐξῆλθεν ἀνεπισχέ-
 πως νῦν βαρυκελαδοῦν τὸ ἐθνικὸν κήρυγμα, Ἐλευθερία καὶ
 Ἐνωσις. Ὅτε δὲ μετὰ μικρὸν προσεκλήθησαν οἱ Κεφαλλῆνες
 εἰς νέαν ἐκλογὴν βουλευτῶν ἐξελέξαντο ἀντιπροσώπους τοὺς
 ἡγέτας τῶν ρίζοσπαστῶν, οἵτινες διετύπωσαν ὀριστικῶς καὶ
 παρρησίᾳ τοὺς ἐνθέρμους τοῦ λαοῦ πόθους.

Ὁ σπόρος δὲ ἐφύτευσε καὶ ἐν ἀγωνίαις καὶ θλίψεσιν ἐκαλ-
 λιέργησεν ὁ ἄοκνος Λειβαδάς ἀνεπτύσσετο εἰς δένδρον θαλε-
 ρὸν ὠριμάζον ἤδη καρποῦς ἀγλαοῦς. Τὸ ζωηφόρον δένδρον
 δὲν ἐβράδυναν νὰ ποτίσῃσι καὶ περιφρουρήσῃσι γεωργοὶ γεν-
 ναῖοι καὶ θυμοειδεῖς. Τοῦ Λειβαδά ὁ διακαὴς πόθος, ὁ τελικὸς
 τῶν ἐμμένων προσπαθειῶν του σκοπὸς, ἦταν ἡ ἔνωσις μετὰ
 τῆς Ἐλευθερίας Ἑλλάδος, ἦτον ἡ μεγάλη πατρίς, ἣτις καὶ μόνῃ
 ἐδέσποζε τοῦ θερμοῦ αὐτοῦ πνεύματος. Ἡ πλουσία τῆς
 πατρίδος ἰδέα ἦτον ἀπ' ἀρχῆς ἡ ψυχὴ τῶν ἀδιαλείπτων ἐν Κε-
 φαλληνίᾳ κατὰ τῆς Προστασίας ἐνεργειῶν, ὧν περ ἀποτέλεσμα
 καὶ διατύπωσις ἦτο τὰ κληθέν Ῥίζοσπαστικὸν δόγμα κατ' ἀν-

τίθεσιν ἐν γένει μὲν πρὸς τοὺς ὑπερμαχοῦντας τοῦ καθεστῶ-
 τος, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τοὺς ἐπιζητοῦντας μεταρρυθμίσεις ἐπὶ τῷ
 βέλτιον ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν. Ἦδη δὲ ἡ κυβέρνησις
 τῆς μεγάλης Βρεταννίας ἠναγκάζετο ἀκολουθοῦσα καὶ τὴν
 φιλελεύθερον τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς ῥοπὴν νὰ προβῇ εἰς
 εἰσαγωγὴν θεσμῶν φιλελευθέρων, ὅπως ἐξαγνίσῃ τὰ ἀπὸ Μαι-
 τλάνδου διαπραχθέντα ἁμαρτήματα, προσελκύσῃ τὴν κοινὴν
 γνώμην καὶ εὐπροσώπως παραστῇ ἐνώπιον ἄλλων ἐν Εὐρώπῃ
 δυνάμεων, αἵτινες πρὸς αὐτὴν ἐλευθεριάζουσαν ἐπέσειον τὴν
 ἐν Ἑπτανήσῳ δεσποτικὴν διαγωγὴν τῆς, ἣν ὁ Λειβαδάς καὶ
 ἄλλοι ἐκεραυνοβόλοι διὰ φλογερῶν ἄρθρων καταχωρίζομένων
 ἐν τῇ Ἑλληνικῇ δημοσιογραφίᾳ, μάλιστα δὲ ἐν ταῖς ἐφημερίσι
 τῆς Μελίτης καὶ Ἰταλίας. Ὅθεν ἐν ἔτει 1848 ἐπὶ ἄρ-
 μοστοῦ Σείτωνος ἐθεσπίσθη ἡ ἄμεσος καὶ ἐλευθερά τῶν
 βουλευτῶν ἐκλογὴ καὶ ἡ ἐλευθεροτυπία, συγχρόνως δὲ γλωσ-
 σα ἐπίσημος ἀνεγνωρίζετο ἡ Ἑλληνικὴ ἀντὶ τῆς τέως ἐν χρή-
 σει Ἰταλικῆς. Ἀλλ' ὁ λαὸς, μεταρσιωθεὶς ἤδη εἰς ἐθνικὰς
 προσδοκίας, καὶ τύπον καὶ γλώσσαν καὶ ἐκλογικὸν δικαίωμα
 μετεχειρίσθη ἵνα διατρανώσῃ πανηγυρικῶς τὰ ἐθνικὰ αὐτοῦ
 φρονήματα. Ἐντεῦθεν ἐπεφάνη σφοδρότερος ὁ πυρετὸς τῶν τε-
 λευταίων ἄρμοστων, οὗ τὰς ὀλεθρίους συνεπειὰς ἤσθάνθη ἄλ-
 γεινῶς ἡ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐστία τοῦ Ῥίζοσπαστισμοῦ.

Τὸν Λειβαδά ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἐξορίας ἐχαιρέτιζεν ἡ Ὑ-
 ψηλὴ Ἀστυνομία διὰ πλήθους κατασκόπων καὶ ὠτακουστῶν,
 ὅπως, παραμορφουμένου ἐν πάσῃ περιπτώσει παντὸς διαβή-
 ματός του, ἀναθιβάσωσιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος καθάπερ
 τόσα ἄλλα θύματα ἀθῶα ἀλλ' εἰς μάτην. Προσκληθέντος δὲ
 μετὰ μικρὸν τοῦ λαοῦ εἰς ἐλευθερὰν ἀντιπροσώπων ἐκλογὴν,
 ὁ ἀτρόμητος πατριώτης ἰδὼν ἐπιστάσαν τὴν κρίσιμον ὥραν,
 ἦν μετὰ διαπύρου ζέσεως ἀνέμενε καὶ συμπαρασκευάζε, τὴν
 συντομότεραν ἀνέπτυξεν ἐνέργειαν, ὅπως ἀναδειχθῶσι βου-
 λευταῖοι οἱ πρῶτοι τοῦ ἐθνικοῦ κόμματος. Ἡ μεγάλθυμος νῆσος
 ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ὑποψηφίων κυβερνητικῶν καὶ με-
 ταρρυθμιστῶν περιέβαλε διὰ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος τὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΕΟΝ ΠΑΤΡΙΣΤΕΡΕΩΝ

Λειβαδά και τούς άλλους πιστούς διερμηνείς τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς και ἀναγκῶν. Εἰς τὸ περιώνυμον ἐκεῖνο βουλευτικὸν συνέδριον, ὁ Λειβαδάς κατεπολέμησεν εὐτόλμως τὴν προστασίαν ὑπερασπίζων τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ. αὐτοῦ δὲ τὸ ὄνομα φέρεται πρῶτον ὑπὸ τὸ ἀθάνατον ψήφισμα, δι' οὗ ἐπὶ πᾶσι δίκαιοις ἐξεδηλώθησαν παρρησία οἱ διακαεῖς τοῦ Ἰονίου λαοῦ πόθοι, και ἐζητήθη ἡ ἱκανοποίησις αὐτῶν διὰ τῆς ἀρσεως τῆς Προστασίας. Ἐπιθυμοῦντες δὲ ἵνα και ἐνταῦθα μετὰ τοῦ περιεχομένου ἀναφέρωμεν τοὺς κορυφαίους ρίζοσπάστας τοὺς ὑπογράφαντας και ἐκθύμως ὑποστηρίζαντας τὸ ψήφισμα, αὐτολεξεῖ καταχωρίζομεν τοῦτο, ἔχον ὡς ἔπεται.

« Ἐπειδὴ ἡ ἀνεξαρτησία, ἡ κυριαρχία και ἡ ἐθνικότης ἐκάστου λαοῦ εἶναι δικαιώματα φυσικὰ και ἀπαράγραπτα. Ἐπειδὴ δὴ ὁ λαὸς τῆς Ἐπτανήσου ἀπαρτίζων μέρος ἀναπόσπαστον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς στερεῖται σήμερον τῆς πραγματικῆς ἀπολαυτῆς και ἐξασκήσεως τῶν τοιούτων δικαιωμάτων. Ἐπειδὴ δὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐξέλειψαν πλέον αἱ ἀφορμαὶ ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐτέθη ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν Προστασίαν, δυνάμει συνθήκης εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν ποτὲ ἔδωκε συγκατάθεσιν. Ἐπειδὴ τέλος μερῖς τις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει, δηλ. ἡ ἀπελευθερωμένη Ἑλλάς, ἀπέκτησε τὰ κυριαρχικὰ και ἐθνικὰ αὐτῆς δικαιώματα. Δι' ὅλα ταῦτα ἡ πρώτη Ἐλευθέρη Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπτανήσου Διακηρύττει. »

« Ὅτι ἡ ὁμόθυμος, στερεὰ και ἀμετάτρεπτος θέλησις τοῦ Ἐπτανησιακοῦ λαοῦ, εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνεξαρτησίας του, και ἡ ἔνωσις αὐτοῦ μετὰ τὸ λοιπὸν ἔθνος του, τὴν ἀπλευθερωμένην Ἑλλάδα. »

« Ἡ παρούσα διακήρυξις θέλει διαβιβασθῆ, διὰ διαγγέλλματος τῆς βουλῆς, πρὸς τὴν προστατῆν δυνάμιν, ὅπως διὰ τῶν ἀρμοδίων μέσων διακοινώσῃ αὐτὴν και εἰς τὰς λοιπὰς τῆς Εὐρώπης δυνάμεις διὰ νὰ ἐνεργήσωσιν ὁμοῦ πρὸς τὴν αὐτῆς πραγματοποίησιν. Ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἀντιπροσώπων τῆ 26 Νομβρίου 1830. — Οἱ ἀντιπρόσωποι. »

« Ἡ Γεράσιμος Α. Λειβαδάς — Ναθαναὴλ Δομενεγίνης — Ἀγγελος Δεσύλας — Φραγκίσκος Δομενεγίνης — Πίλιος Ζερβός — Ἰακωβάτος — Ἰωσήφ Μομφεράτος — Τηλέμαχος Παλζής — Ἰωάννης Τυπάλδος Δοτοράτος — Σταυρατέλος Πυλαρινός — Γεώργιος Τυπάλδος Ἰακωβάτος — Χριστόδουλος Πορφάντης — »

Ἀλλὰ μάλιστα εἰσῆχθη τὸ περί ἐνώσεως ζήτημα και ἀποτομῶς διέκοψε τὰς βουλευτικὰς ἐργασίας ὁ αὐθαίρετος Ἀρμοστής ὅστις, ἐξαγριωθεὶς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν, ἐμελέτησεν ἀφρόνως νὰ ἀποσβέσῃ τὸ πῦρ τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος, ἀμειλίχτως καταπολεμῶν τοὺς ἡγέτας τῶν ρίζοσπαστῶν. Ὅτε λοιπὸν μετ' οὗ πολὺ διαλύσας τὴν ἱστορικὴν βουλὴν τῆς Θῆς Περιόδου διέταττε νέας ἐκλογὰς, διαγράφας ἐκ τοῦ εἰσλογικοῦ καταλόγου πλῆθος φιλελευθέρων πολιτῶν, ἐπειράτο διὰ παντοίων ἀνοσιουργημάτων ἐκφοβίζων και καταπλήσσων τοὺς πάντας νὰ ἀποκλείσῃ τοὺς ἐθνόφρονας ρίζοσπάστας. Ἀλλὰ βλέπουσα ἡ ἀρχὴ ὅτι οὐδὲν ὄφελος ἐντεύθεν περιγιγνεται, τοῦ λαοῦ ἀμετατρέπτως προσκαρτεροῦντος εἰς τὰς ἐθνικὰς ἰδέας, βιασιότερον προσενεχθεῖσα, οὐκ ὀλίγους φυγαθεύσασα, και τοὺς πλείστους τῶν ἐκλογέων πειθαναγκάσασα νὰ ψηφοφορῶσιν εἰς μόναν τὰς δέκα-κάπτας τῶν κυβερνητικῶν ὑποψηφίων μηδὺλως πλησιάζοντες τὰς τῶν ἀντιπολιτευομένων, ἐξησφάλισεν εἰς τοὺς πρώτους τὴν νικὴν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λόγῃς και τῆς παρανομίας. Ἀπτόητος ὁ Λειβαδάς ἐνεθάρρυνε πάντας και τολμηρῶς διεμαρτύρητο ὑπὲρ τῶν περιουριζομένων ἐλευθεριῶν και κατὰ τῶν βιαιοτήτων και ἐνομῶν πράξεων τῆς κυβερνήσεως καταδυναστευούσης τοὺς ἐλευθερόφρονας τῶν πολιτῶν διὰ φυλακίσεων, προστίμων, ἀπειλῶν και παντοίων αὐθαιρεσιῶν. Ἡ βία κατίσχυσε, οἱ δὲ ρίζοσπάσται ἀπεκλείσθησαν, και τὸν Λειβαδά ἐτιμῶρει ἡ ὑψ. ἀστυνομία διὰ προστίμων και φυλακίσεων τῶν υἱῶν του, οὓς πανταχοῦ παρηκόλυθα. Ὁ πολυθύματος Ἄργος, ἵνα δραττομένη τῆς ἐλαχίστης ἐπιφορῆς ἀποσκήπτει τὴν ὀργὴν κατ' αὐτῶν και τοῦ πατρὸς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην αἱ δυσπραγίαι τοῦ γηράσκοντος ἀγεώ-
 νιστοῦ εἶχον κορυφωθῆ. Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς περιουσίας του
 εἶχε στερηθῆ κατὰ τοὺς προηγηθέντας διωγμούς, ὧν μόνος ὁ
 πρῶτος, ὅτε τὸ 1833 ἀνηπάγη αἴφνης εἰς Κέρκυραν, ἐζημίου
 αὐτὸν πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν, ἀντίτιμον τοῦ συλλεγέντος
 σταυροκαρποῦ, ὅστις ἐσάπη ἐν ταῖς ἀποθήκαις. Ἄλλως δὲ
 εὐπορῶν τότε ὁ Λεϊβαδάς γενναίως ἐδαπάνη εἰς ἐνίσχυσιν καὶ
 ἐπικρατήσιν τοῦ φρονήματος τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας.
 Ἀπὸ τοῦ 1846 ὁμῶς ἀπεστέρησαν αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ
 ἀσπεῖν τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ δου-
 λοπρεπῶς τὰ μοχθηρὰ τοῦ Προστάτου σχέδια ὑπηρετοῦσαι
 ἐκῆρυττον τὸν Λεϊβαδᾶ ἐξηρημένον τῆς τῶν νόμων προστασίας,
 μόνον δὲ νόμιμον τὸν ὄλεθρον ἑνὸς οἴκου ὑπὲρ ἐλευθερίας
 ἀγωνιζομένου. Τὰ ἀστυνομικὰ καὶ δικαστικὰ πρόστιμα ἐπὴρ-
 χόντο ἀλλεπάλληλα κατ' αὐτοῦ. Ὁ δύστηνος οἰκογενειάρχης
 εἰς μάτην προσεκάλει ἐξωδίκως εἰς πληρωμὴν τοῦς πιστωτάς
 του. Τὰ Δικαστήρια κατεκύρωνον εἰς τούτους γαίης εὐφόρους
 καὶ οἰκίας λαμπρὰς τοῦ Λεϊβαδᾶ, ἀνωφελῶς διεξαγάγοντος
 ἐπὶ χρόνον μακρὸν δαπανηρὰν δίκην, ὅπως τοῦλάχιστον περι-
 σόσει εἰς τὴν ἀπορον νῦν καθισταμένην οἰκογένειαν τὸ ἐνδιαί-
 τημα αὐτῆς, οἰκίαν μεγαλοπρεπῆ κειμένην ἐν τῷ μέσῳ τῆς
 πόλεως. Ἐν τῇ κατοικίᾳ ἐκείνῃ τοῦ Λεϊβαδᾶ συνήρχοντο φι-
 λελεύθεροι πολῖται καὶ συνεζήτουν τὰ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ
 ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἐξ αὐτῆς ἐξήρχοντο κατὰ τοῦ
 ξένου δεσπότη αἱ πυρώδεις διαμαρτυρήσεις καὶ διαδηλώσεις.
 Ἐπειδὴ δὲ ὁ Λεϊβαδάς ἀπετόλμησε νὰ ἐφελευσῇ τὴν προσοχὴν
 τῶν δικαστῶν ἐπὶ τῶν ἀδίκως γενομένων ἐκτιμήσεων τῆς οἰ-
 κίας του, ῥίπτεται καὶ αὐτὸς εἰς τὰ δεσμωτήρια ἐπὶ ὅλους ἐξ
 ῤηνῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου, τῇ 24 Ἰουνίου
 1850. Ἡ πολυμελὴς οἰκογένεια ἔκπτε περιστάσα εἰς ἐσχά-
 την ἐνδειαν ἠναγκάσθη καὶ τὸν ἄρτον τῆς πείνης νὰ φάγη
 καὶ σκέπην νὰ εὐρίσκη εἰς καθύγρους καὶ ἐλεεινὰς καταστάσεις,
 φωτιζομένη καθ' ἑσπέραν ὑπὸ μόνου τοῦ φωτός τῆς σελήνης.
 Τὰ ἱμάτια καὶ ἄλλα ἐπιπλά κατασχέθησαν καὶ ἐξεποιήθησαν

ἐν δημοπρασίᾳ, τὰ πενιχρὰ δὲ ὑπόλοιπα ἐνεχυρίζοντο πρὸς
 πορισμὸν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Τὴν θλιβεράν ταύτην κατά-
 στασιν ἐδείνου ἐπὶ μᾶλλον ἢ ὀλοσχερῆς ἐγκατάλειψις τῶν
 συγγενῶν καὶ φίλων, οἵτινες μετεποιοῦντο εἰς ἐχθροὺς ἀδυσω-
 πήτους. Εἶναι μὲν ἐντιμὸς ἡ πείνα αὕτη καὶ ἠρωϊκὴ ἡ ἐγκαρ-
 τήρησις ἐν κακοπαθείαις πηλικαύταις καὶ συμφοραῖς, πλὴν
 ἐπόση ἡ φοίρη ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὰς ἀφορμὰς καὶ τὰ
 πρόσωπα ἅπερ περνήγαγον τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην εἰς τοσοῦ-
 τον ὀδυνηρὰν θέσιν! Ὅπωςδήποτε τῶν ὀλεθρῶν τῆς πα-
 πίδος καὶ ὀνόματα καὶ δόξα καὶ πλούτη παρεπέμφθησαν
 εἰς τὸ ἀνάθεμα ἢ τὴν λήθην, ἡ δὲ ἱστορία ἀνέγραψεν ἐν τοῖς
 ἀθανάτοις δέλτοις τὸν διὰ τοσοῦτων φοβερῶν περιπετειῶν
 δοκιμασθέντα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἀπαιτήσεων ἀθλήσαντα
 Λεϊβαδᾶ.

Τῶν Κυβερνητικῶν τὴν ἐμπάθειαν κατὰ τοῦ Λεϊβαδᾶ κατ'
 τῶν υἱῶν, διαβαλλομένων καὶ ἐπιβουλευομένων πανταχόθεν,
 πρᾶνῶς χαρακτηρίζουσι ἐν μέσῳ ἄλλων καὶ τὰ ἐπόμενα συμ-
 βάντα. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Πετρικάτα Θηναίας εὐθυμοῦν-
 τες κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τῇ 23
 Ἀπριλίου 1854, ἔψαλλον ἄσματα ἐθνικὰ ἐν τινι ἐργαστηρίῳ,
 ἐν ᾧ εἶχον ὑψώση σημαίας ἐθνικᾶς καὶ ἀναρτήσῃ εἰκόνας ἐν-
 δόξων πατριωτῶν. Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ζήλον παρεπιδει-
 κνύοντα ἀκαίρως ὑπὲρ τῆς προστασίας, ἵνα παρακωλύσωσι
 τὴν ἐν ἡσυχίᾳ ἐκδήλωσιν ἀγνῶν αἰσθημάτων, ἐπιτεθέντα
 διατάττουσιν ἀυστόλως τὴν ἄρσιν τῶν ἐμβλημάτων καὶ τὴν
 παῦσιν τῶν ἀπαισίως ἠχούντων τραγουδιῶν. Παράτυχῶν ὁ
 υἱὸς τοῦ Λεϊβαδᾶ Θερασύβουλος καὶ διαμαρτυρηθεὶς κοσμίως
 κατὰ τῆς ἀνόμου ἐπιθέσεως συλληφθεὶς ἀπάγεται ἐν σπουδῇ
 εἰς τὰς φυλακὰς τῆς πόλεως, καὶ μετὰ μῆνας διὰ δικαστικῆς
 ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου τῇ 14 Νοεμβρίου 1854
 καταδικάζεται εἰς τριμήνον φυλάκισιν. Οὕτω πως οἱ θεράπον-
 τες τοῦ ξένου ἐγίνωσκον νὰ ἐφαρμόζωσι τὰς εἰσαχθείσας μεταρ-
 ρυθμίσεις τῶν περὶ ἐλευθερίας συνειδήσεως καὶ λόγου θεσμῶν,
 μηδὲν ὄσιον μηδὲν νόμιμον σεβόμενοι πρὸς καταδικῶσιν τῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ἐλευθέρων φρονημάτων. Διὸ καὶ αὖθις συλλαβόντες κατ' ἐκείνῃ
τὸ ἔτος τὸν Θρασύβουλον Λειβαδά, μετὰ τοῦ νεωτέρου τῶν
ἀδελφῶν του ὑποβάλλουσιν εἰς αὐστηρὰν ἀνάκρισιν ὡς παραι-
τίους, μετὰ πολλῶν ἄλλων πολιτῶν, τῆς γενομένης πανηγυρικῆς
ἀποδοκιμασίας τοῦ συμποσίου, ὅπερ τῇ 30 Σεπτεμβρίου τοῦ
1851 προσήνεγκον οἱ ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι εἰς τὸν αἰμοχαρῆ
καὶ μισελεύθερον Ἀρμόστην Οὐάρδον. Ἀλλὰ τῇ 21 Νοεμβρίου
τὸ Πλημμελειοδικεῖον Ἀργοστολίου ἐπλήρου τὸ δεσποτικόν
διὰ πλήθους φιλελευθέρων, καὶ ἰσχυρῶς ἐπέστησε ἐπὶ
τοσοῦτους κινδύνους ἀψήφῶν ὁ Λειβαδάς καὶ πάντα λίθον
κιτῶν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν ἀξιώσεων, μεσοῦντος
Μουνίου 1852, σπουδαῖον ὑπόμνημα ἀπευθύνει μετὰ τοῦ
περὶ ἐνώσεως ψήφισματος τῆς Θ. Βουλῆς πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν
Κοινοβούλιον, δι' οὗ παρηγοῖα καταδείκνυται δι' ἀκαταμαχη-
τῶν ἐπιχειρημάτων ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις στρεφί τούς
ἐπτανήσιους τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἐναντίων τῆς
οὐσίας καὶ τῶν τύπων τοῦ δικαίου καὶ τῆς νομιμότητος.
Ἀλλ' ἡ Ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἐπεῖρατο τὸ καθ' ἑαυτὴν ὑποχο-
μένη χρυσὴν καὶ ἀξιώματα νὰ σαγήνεύσῃ τὸν κρατερόφρονα
πολιτικόν, ὅστις τὰ πάντα προεἶλετο νὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ τοῦ
ὑψηλοῦ του σκοποῦ εἰς ἐξώνησιν δὲ τῆς συνειδήσεως τοῦ
Λειβαδά, ὁ περιώνυμος Παλμερστὸν λυσίτελές ἐνόμισε νὰ
προβάλλῃ τὰς προτάσεις διὰ τοῦ γυναικαδέλου ἐκείνου
Κομ. Βαπτ. Μεταξᾶ, μεταβάντος ἐκ Λονδίνου εἰς Κεφαλλη-
νίαν, καὶ ὡς μόνον ὄρον ἀπαιτήσαντος τελείαν ἀπογὴν ἀπὸ
πράξης ἐνεργείας πολιτικῆς. Τὰς ἀτίμους καὶ φαύλους προσφο-
ρὰς ὁ ἀδέκαστος πατριώτης καίπερ ἤδη ζῶν ἐν πενίᾳ πολυ-
στόνῳ ἀντέκρουσεν ὑπερηφάνως, τὸν δὲ εὐαρεστηθέντα νὰ
κομίσῃ καὶ συστήσῃ αὐτὰς ἡ σύζυγος Λειβαδά, καίπερ αὐτὰ
δελφός, ἀγανακτήσασα ἀπέπεμπε μετ' ὀνειδισμῶν. Ἀλλ' ὁ
ἄφρων ἀρμόστης ὑπὸ θυμοῦ καὶ ἐμπαιθείας κατὰσχεθεῖς ἐπιτε-
χᾶται δολίως τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἐθνόφρονος πατριώ-
του, ἐφ' οὗ, ὡς βράχου, προσέκρουον τὰ ἀπεσθῆ τῆς
Προστασίας, σχεδία δὲ ὅπερ μοχθηρῶς χμακτικῆς τὸ

διαβίβασθὲν ὑπόμνημα ὡς ἀντισυνταγματικόν, ἀβυθαδὲς καὶ
ἐπίβουλον, ὡς ἐπὶ σύνθημα συνωμοσίας πρὸς
ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων, εἰδοποιεῖ τὸν Λειβαδά
τῇ 30 Μαρτίου 1853 διὰ τοῦ Τοποτηρήτου τῆς νήσου, ὅτι
ἐφεξῆς μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θρασυβούλου καὶ τοῦ Βασιλείου
Πανᾶ Δοναδάτου θά θεωρηταὶ ὑπεύθυνος εἰς πᾶν
ὅ, τι βίβαιον συμβῆ ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ
ταῦτοχρόνως καὶ τὸ ἔθνος ἐξάνιστατο ἔνοπλον ἐν Ἠπειρῷ καὶ
Θεσσαλίᾳ κατὰ τοῦ Ἀσιανοῦ δεσποτισμοῦ τῶν βαρβάρων
οὓς μετὰ στοργῆς ἐπροστάτευεν ἡ Ἀγγλικὴ πολιτικὴ, ἡ ἐν
Ἐπτανήσῳ προστασία θέλουσα νὰ παρακλύσῃ πᾶσαν ἐνε-
ργίαν τῶν Ἰονίων ὑπὲρ τῶν ἐπαναστάντων ἀδελφῶν, ὅπως
καὶ κατὰ τὸν μέγαν ἀγῶνα τοῦ 1824, διεκήρυττε διὰ
τῆς ὑψ. ἀστυνομίας πρὸς τὸν ἀκούραστον Λειβαδά, ὅτι
ἅμα ὡς διαπραχθῆ ἢ ἐλαγίστη βιαιοπραγία κατὰ τῶν
Τούρκων θά φυλακισθῆ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀποπεμπόμε-
νος εἰς Ἀντικίθυρα ὅπου θά διαμείνῃ ἐξόριστος, ἐν ὅσῳ
ὁ Οὐάρδος ἀντιπροσωπεύει ἐν Ἐπτανήσῳ τὴν αὐτῆς Με-
γαλειότητα. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ Λειβαδάς μετὰ τοῦ υἱοῦ
του μέρος λαμβάνων ἐνεργῶν ὑπὲρ τοῦ ἐν τοῖς μεθορίοις διε-
νεργομένου ἐθνικοῦ κινήματος, ἦτο ἐνοχος βιαιοπραγίας κατὰ
τῶν εἰρηνικῶν γειτόνων. Ἀλλὰ τὸ σφοδρὸν σκοποῦν τὸν σκο-
τασμὸν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν παράμορφωσιν τῆς πραγματικῆς
τητος ἀπεκάλυπτε τοὺς ἀνοσίτους σκοποὺς τοῦ Βρετανοῦ
πολιτικοῦ κατὰ τοῦ Λειβαδά, ὅστις, ἵνα ἀποτρέψῃ τὸν ἐπι-
κρεμασθέντα κίνδυνον, ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἀθήνας,
ὁπόθεν δι' ἐγγράφων καὶ διὰ τοῦ τύπου διεμαρτύρητο ἐντόνως
κατὰ τῶν ἐκθέσμων πράξεων τῆς ἐν Ἐπτανήσῳ δεσποτείας.
Τὴν φλογερὰν του διαμαρτύρησιν κατὰ τοῦ τυραννόφρονος
ἀρμόστου ὡς περιτρανοῦσαν τὸ πολιτικὸν θάρρος, τὰ Ἑλλη-
νικὰ φρονήματα καὶ τὸ παράστημα καθέλου τοῦ ἀγερώχου
καὶ πυρόφρονος αγωνιστοῦ, καταχωρίζομεν ἐν τέλει μετὰ τῶν
ἄλλων ἐγγράφων.
Ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἀθηνῶν ὁ φιλόπατρις ἀνὴρ δὲν διέλιπεν ἐξά-

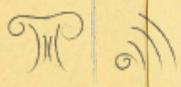
ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

παιων τὸ φρόνημα τῶν περὶ αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ἐκραγείσης ἐν Ἡπείρῳ ἐπαναστάσεως τῷ 1854. Ὁ μισέλλην ἀρμολογὴς διαβάλλων ταύτην ὡς ληστρικὸν κίνημα ἀντεστρατεύετο πάση δυνάμει καὶ βία εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν Κεφαλλήνων, οἵτινες ὑπὸ ἀγκραιφνοῦς φιλοπατρίας καὶ φιλελευθερίας οἰστραλατούμενοι, οὐδαμῶς ἐπαύοντο βοηθοῦντες ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς τὴν ἐθνικὴν ἐξέγερσιν, ἧς μετέσχον πολλοὶ τῶν νησιωτῶν, ἐν οἷς καὶ οἱ υἱοὶ Λειβαδά Ἐθρασύβουλος καὶ Ὀθων, ἐπὶ τούτῳ διακόψας τὰς ἐν Ἀθήναις σπουδὰς του. Τούτων ἡ φιλογενὴς μήτηρ, καίπερ ἐν στεναγμοῖς καὶ κακουχίαις, ἔσπευσεν ἵνα ἐκποιήσῃ ἢ ἐνεχυρίσῃ ὅ,τι πολῦτιμον ὑπελείπετο αὐτῇ ἵνα προμηθεύσῃ τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ οὐκ ὀλίγους χωρικοὺς, μεθ' ὧν ἐκεῖνοι μετέβαινον εἰς τὰ πεδία τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος! Ἀλλὰ τῆς ἐπαναστάσεως ἐν τάχει περανθείσης, οἱ υἱοὶ Λειβαδά ἐπανελθόντες ἐλάμβανον παρὰ τῆς μητρυιᾶς Προστασίας τὰ ἐπίχειρα τοῦ θερμοῦ πατριωτισμοῦ τῶν κατὰ τὴν συνήθη αὐθαιρεσίαν. Ὁ μὲν Ἐθρασύβουλος ἐκπέμπεται παραχορῆμα εἰς Ἀντικλήυρα ὅπου διετέλεσεν ἐξόριστος ἐπὶ μῆνας ὀκτώ, ὁ δὲ Ὀθων φυλακίζεται καὶ ἐν ἀπειλαῖς ὑποβάλλεται εἰς αὐστηρὰς ἀνακρίσεις καὶ ἐγγυήσεις. Ἐκθέσιμους ἐνεργείας τοιαύτας πολλὰς διαπράττουσα ἡ Προστασία ἀνυποστόλως, καὶ εἰς πᾶν ἱερόν καὶ δίκαιον ὑβρίζουσα, κατεδείκνυεν ἐν Ἐπτανήσῳ τὴν δυσμένειάν της πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ βαθύτερον ἤνοιγε τὸ χάσμα μεταξὺ ἑαυτῆς καὶ τοῦ λαοῦ. Συνήνεσε μὲν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐλευθερίας, ἣν ἀπελάκτισεν ἀνεκαθεν ἐναντίον τοῦ γραμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῆς Παρισιανῆς συνθήκης, ἥτις ἀναγνωρίζουσα καὶ ἀνακηρύττουσα τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτονομίαν τῆς Ἰονίου Πολιτείας, ἔθετο φύλακας καὶ προστάτας αὐτῆς τοὺς Ἀγγλοὺς, ἀλλὰ τὰς δοθείσας ὀλίγας ἐλευθερίας τοῦ λόγου, προφορικοῦ καὶ ἐντύπου, καὶ τῆς ψήφου, ἃς ἐξηγόρασεν ὁ Ἐπτανησιακὸς λαὸς ἀντιτιμήματος βαρυτάτου, ἐχλεύασεν ἀναιδῶς, ἀνεχούσῃ ἐρ' ἣσαν ἡδύνατο νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτὰς ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων. Ἰδοὺσα ὁμοῦς ὅτι τὸ Παγιόνιον ὁσημέρκι ἀπὸ πηλοποιήτου

αὐτῆς ποθοῦν νὰ ἀναπνεύσῃ γνήσιον ἀέρα ἐλευθερίας ἀπὸ τὴν γριδος εἰς ἀλώπεκα νῦν μετεμορφοῦτο, ὅπως διὰ τῆς ἠπίετης καὶ τῆς πανουργίας στερεώτερα ἡγαυεῖται τὰ δεσμά τοῦ λαοῦ, ἢ ἐπὶ τεσσαρακονταετείαν ἤδη ἐρράπιζε σκληρῶς. Ἡ ἀποτυχία τῆς ἀποπειρας ταύτης ἔμελλεν εἰς αἰὶ νὰ ἰσχυρῶς τὰ δεσμά.

Διαλυθείσης τῆς βουλῆς τῆς 10 περιόδου, ἣν ἐπλασαν αἱ σκανδαλώδεις ἐπεμβάσεις, καὶ ἐξ ἧς ἀπεκλείσθησαν οἱ προεξάρχοντες τῶν ρίζοσπαστῶν, σφαγιασθέντος τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, καθηρτίζετο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1857 τὸ ἐνδέκατον Κοινοβούλιον, μέλος τοῦ ὁποίου οἱ Κεφαλλῆνες, καίπερ πολλαχόθεν πιεζόμενοι, ἀνέδειξαν καὶ τὸν Λειβαδά. Ἡ Βουλὴ αὕτη ἐξεδήλωσε καὶ αὐθις δημοθυμαδὸν τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ ζητούντος τὴν ἀνάκτησιν τῶν ἐθνικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων. Ταύτοχρόνως ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπέστειλε τὸν περικλητὸν Γλάδστονα ὡς ἐκτακτὸν ἀπεσταλμένον ἄμα καὶ Ἀρμολογὴν, ὅπως, εἰ δυνατόν, φέρῃ θεραπείαν τινὰ καὶ διαλλάξῃ τὰ διεστῶτα διὰ μεταρρυθμίσεως τῶν θεσμῶν καὶ τῶν νόμων. Τὴν ἀπὸ ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς χώρας ἀντητήσασαν τότε φωνὴν τῶν Ἐπτανησίων, ἡ Βουλὴ προσκληθεῖσα εἰς ἐκτακτὸν συνεδρίασιν διετύπου δημοφώνως τῇ 15 Ἰαννουαρίου 1859 οὕτως « Ἡ Βουλὴ τῆς Ἐπτανήσου διακηρύττει ὅτι ἡ μόνη καὶ δρόμος θέλησις τοῦ Ἰονίου λαοῦ ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἡ ἐνωσις ἀπάσης τῆς Ἐπτανήσου μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. » Ἀλλὰ μετὰ ἡμέρας δέκα ὁ ἐπιφανὴς πολιτικὸς, ἀναγγέλων εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς Κυβερνήσεώς του, ἔφερεν εἰς μέσον τὰς προαναγγελλθείσας μεταρρυθμίσεις πρὸς ἐκπλήξιν πάντων, οἵτινες ἐνείδον νέας ἀλύσις παρασκευαζόμενας. Ὁ Λειβαδάς ἐν τοῖς πρώτοις κατεπολέμησε τὰ προταθέντα μέτρα, δι' ὧν ἐπεβουλεύετο δολερῶς ἢ αὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος. Ἐνθερμὸς ὢν θιασώτης τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος καὶ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἐκπληρῶν ἐκάστοτε τὴν ἀνατιθεμένην αὐτῷ ἐντολήν, πῶς ἡδύνατο ἀνευ προφανοῦς ἀντιφάσεως δια μὲν τῆς δεξιᾶς νὰ προ-

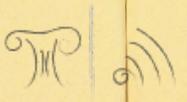
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚῆς Εὐλαβείας
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

τείνη τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀπελευθερώσιν τῆς Ἑπτανήσου, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς νὰ συνθηκολογῇ μετὰ τοῦ ξένου δεσπότης ; Ἀληθῶς τῶν πραγμάτων ἡ βελτίωσις ἦτον ἢ τοῦλάχιστον καθίστατο ἀνέφικτος ἀνευ τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν ὀργανικῶν τῆς πολιτείας νόμων, ἀλλὰ τούτων θεμέλιον καὶ βᾶσις ἦτον ἡ δεσποτικὴ προστασία ἐνὸς ξένου ἐπιλαοῦ Ἑλληνικοῦ ζωηροῦ καὶ φιλελευθέρου, δεσμὰ μὲν ἀνεχομένου καὶ σφαιδάζοντος ἐπὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀντίθεσις καὶ ὁ ἀγὼν ἐμελλε πάντοτε νὰ διατελῇ ἀκμαῖος, πᾶσα δὴθεν ἐπὶ τὸ βέλτιον διαρρύθμισις ἐσκόπει διὰ τῆς ἐπιτάσεως τῶν δεσμῶν νὰ καταπονήσῃ καὶ καταβάλλῃ τὸν ἕτερον τῶν ἀντιπάλων, τὸν δεσποζόμενον λαόν. Ἄλλ' οὗτος δὲν ἐβράδυνε νὰ κατιδῇ ἅτι ἡθεραπεία τῶν δεινῶν του ἐνέκειτο εἰς τὴν ἐκρίζωσιν τῆς αἰτίας, ὅθεν καὶ τὴν ἀρσίν τῆς Προστασίας ἐναγωνίως ἐπιζητῶν ἐκαλεῖτο Ῥιζοσπάστης καὶ σκοπὸν πάσης ἐνεργείας του προέθετο καὶ τοῖς ἀντιπροσώποις του ἐνετέλλετο τὴν ἐπίλυσιν τοῦ Ἰανίου ζητήματος. Ἄλλως τε ὁ Λειβαδάς εἶχε ζωηρὰν ἐνώπιόν του τὴν φοβερὰν εἰκόνα τοῦ παρελθόντος, ὅτε ἐδοκίμαζε μέχρι τρυγῶν πικρὰ ποτήρια ταιλαιπωριῶν καὶ συμφορῶν, διότι ἀφοσιωμένος ὦν εἰς τὴν πατρίδα καὶ χάριν τῆς πρὸς αὐτὴν λατρείας του ἀντεπεξήρχετο κατὰ τῶν ἀντεθνικῶν καὶ μισελευθέρων τάσεων τοῦ δεσπότη καὶ τῶν φίλων αὐτῶ φρονούντων, διότι πολὺπειρος ὦν παντοῦ ἐβλεπεν ὑπερφίαλον καὶ ἀνθελληνικὴν τὴν ξένην ἐκείνην πολιτικὴν.

Τῷ ὄντι ἐξετάζοντες ὑπὸ τὴν κοινωνικὴν ἐποψίν τὴν ἀβούλων τῶν Ἀρμοστῶν πολιτείαν καὶ διοίκησιν, τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Προστασίας ἄχρι τοῦ 1850, ὅτε παντοκράτωρ ἐδέσποζε τὸ αὐθαίρετον καὶ αὐτόγνωμον τῶν Ἀρμοστῶν, οἵτινες, ἀφαιρέσαντες τὴν αὐτονομίαν τῆς πολιτείας, συνεκέντρουν εἰς χεῖράς των πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, οὐδεμίαν βλέπομεν παρ' αὐτοῖς συστηματικὴν μέριμναν πρὸς εὐημερίαν τῆς χώρας. Οὔτε ἐλευθερὰ ἐμπορίαν οὔτε κοινωνικὴν διὰ τῆς ἐργασίας ἐπίδοσιν καὶ προαγωγὴν, οὔτε ἐνθάδε ῥυθμοὺς καὶ περιθάλψιν κοινοφελῶν ἐπιχειρήσεων ὑπῆρχαν

ἐν Ἑπτανήσῳ· τούναντίον δὲ τὸν τόπον ἐμάστιζεν ἐπαχθέστατον φορολογικὸν σύστημα, δυσανάλογον μισθολόγιον, καὶ ἀσύνετοι δαπάναι, ἐξ ὧν πάντων ἐπῆλθεν ἡ χρεωκοπία. Ὅτε δὲ τῷ 1842 συνέστη ἐν Κεφαλληνίᾳ εἰσαγωγή πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς Γεωργίας καὶ Βιομηχανίας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς νήσου καὶ ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, ὁ Θ. Καροῦσος ἐπρότεινε τὴν εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ τὰς ἐκθέσεις τῆς Ἐταιρίας χρῆσιν τῆς πατρίου γλώσσης ἀντὶ τῆς ὀνειδος καὶ εἰς τὴν ὁμάδα τῶν Κεφαλλήνων ὅλως ἀκαταλήπτου Ἰταλικῆς, τοσοῦτον διατάραχθη ὁ Ἀγγλος ἐκεῖνος τοπάρχης, ὥστε εἶπε « Πρὸκειται νὰ ἴδωμεν ἂν οὗτος ἦναι λαὸς Ἑλληνικός. Κατὰ τὸν συνταγματικὸν χάρτην τοῦτο εἶναι Κράτος Ἰόνιον. Καὶ ποῖα ἄλλη εἶναι ἡ νόμιμος γλῶσσά σας ; » Οἱ παραλογισμοὶ οὗτοι, ἀποκαλύπτοντες τὰς μυχιούς διαθέσεις καὶ τὰ φρονήματα τῶν Ἀγγλων ὑπαλλήλων ἐπὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἀντήχησαν ἀλγεινότερα εἰς τὸ Πανελλήνιον καὶ προσκηκόντως κατεστηλιτεύθησαν ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς δημοσιογραφίας. Ἀλλὰ τὰς ἀνθελληνικὰς προθέσεις τῆς Προστασίας κατέδειξε σειρά ὅλη γεγονότων μετὰ τὴν ἀτιμον τῆς Πάργας πώλησιν εἰς τὸν θηριώδη τῆς Ἡπείρου Σατράπην, τὸν διαβόητον Ἀλῆ Πασᾶ, ἐπῆλθον ἐν Ἑπτανήσῳ οἱ ἀνήκουστοι καταδιωγμοὶ καὶ ὀμότητες τοῦ Μαίτλανδ ἕνεκα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τῶν 1821, ὀλίγον δ' ἐπειτα μακρὰ καὶ ἀπαρδειγμάστος ἐπιμονὴ τῆς πολυμηχανοῦ Κυβερνήσεως τοῦ μικροῦ Κράτους πρὸς συλλογὴν ὑπογραφῶν ἐν ἀναφοραῖς, δι' ὧν ἐτεκμηριοῦτο στοργὴ καὶ ἀπενέμοντο εὐχαριστήρια εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Προστασίαν. Ἀρχικὸς μάλιστα σκοπὸς τῆς, μετὰ τὸν ἐν Εὐρώπῃ ἐπαναστατικὸν σάλον τοῦ 1848, γενομένης ἐν Κεφαλληνίᾳ στάσεως τοῦ σταυροῦ ἦτον ἐνοπλὸς τις διαδήλωσις ἐναντίον τῶν εὐχαριστηρίων τούτων. Ἐπῆλθον μετὰ ταῦτα αἱ καταδρομαὶ καὶ τὰ στυγία ἔργα τοῦ Οὐάρδου ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ Ἐπτανήσῳ, ὀλίγον δ' ὕστερον ἡ ἀποκήρυξις τοῦ ἐν Ἡπείρῳ ἐθνικοῦ κινήματος, καὶ αἱ κατ' αὐτοῦ ἀντιδράσεις τοῦ αὐτοῦ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἘΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ἀρμόστου. Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τὰς ἀνοσίους τάσεις τοῦ ξένου κατεδείκνυνεν ὁ μακρὸς πόλεμος αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ φιλελευθέρου κόμματος, οὗ τοὺς μεγαθύμους ἡγέτας, οἵοι αὐτὸς ὁ Λεϊβαδάς, ὁ Ζερβός, ὁ Μομφερράτος, οἱ Τυπάλδο καὶ Πυλαρίνοι κατεδυνάστευσε διὰ παντοίων κακώσεων, ἐξοστρακισμῶν καὶ καθειρξῶν καὶ ταῦτα ἐνῶ ὁ ριζοσπαστικὸς ὑπὲρ τοῦ ἀπολύτου δικαίου ἀγὼν διεξήγετο καὶ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς νομιμότητος, καθάπερ βραδύτερον ὠμολόγησεν αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας Φῶσσελ, ἀναλύων τὴν συνθήκην τοῦ 1815 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν λόγων τῆς ἄρσεως τῆς Προστασίας. Ἄλλ' ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν Λεϊβαδά πικρατηροῦμεν ὅτι οὗτος ἀείποτε ἐθεώρει τὸν ἐν Ἑπτανήσῳ σταθμὸν τῆς Ἀγγλικῆς πολιτικῆς ὡς τὰ μάλα ἐπικίνδυνον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα, ἐφ' ὧν ἐγίγνωσκε τὴν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἀπὸ Καποδιστρίου καὶ ἐφεξῆς. Δικαίως ἄρα ἀπέκρουεν ἐκάστοτε ὁ ἀνὴρ μεταρρυθμίσεις, αἰτίνας ὑπὸ τῶν πρόσχημα τῆς τῶν πραγμάτων βελτιώσεως τέλος κύριον εἶχον τὴν ἐξασφάλισιν καὶ ἐμπέδωσιν τῶν συμφερόντων τῆς προστασίας ἐναντίον τοῦ σπαιρόντος ὑπὸ τὸν ζυγόν. Τὴν πεποιθήσιν ταύτην ἐνέπνευσεν ἐν πρώτοις αὐτὸς ὁ Οὐάρδος διεργαζόμενος τὰς κατὰ τὸ 1848 γενομένας μεταρρυθμίσεις ὡς νέας συνθήκας (nuovi patti) τοῦ Ἰονίου λαοῦ μετὰ τῆς Προστασίας, ἀλλ' εἴτα ἐνίσχυσαν αὐταὶ αἱ ὑπὸ τοῦ φιλελευθέρου Γλάδστοντος ὑποβληθεῖσαι μεταρρυθμίσεις αἰτίνας ἐπὶ μᾶλλον περιώριζον τὴν ἐλευθερίαν καὶ δεσποτικὰ ἐχορήγουν προνόμια τοῖς Ἀρμόσταϊς, καὶ ὡς τοιαύτας ἀπέρριψεν ἡ βουλὴ τῆς 1ᾶς Περιόδου ἀναπακριθεῖσα πληροέστατα εἰς τὰς ἐθνικὰς τάσεις καὶ τοὺς πάθους τοῦ λαοῦ. Ἐκτοτε ἐπέστησαν ἐτι ἀπαῖς αἱ ἐν Λονδίνῳ ὅτι πᾶσα περαιτέρω ἀπόπειρα πρὸς ἐξουμάνισιν τῶν Ἑπτανησίων ἀποβαίνει ματαία, καὶ ἐξήτουν εὐπρεπῶς νὰ ἀποχωρήσωσι τῶν νήσων.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ 1ᾶ Κοινοβουλίου, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1862 διεξήχθησαν αἱ νέαι ἐκλογαί, ἐν αἷς ἡ Προστασία ἀπέσχε πάσης αὐθιμοῦ ἐπιμεθέσεως. Ὁ Λεϊβαδάς ὁμῶς ἐν

τῇ ἐκλογικῇ τούτῳ ἀγῶνι ἀπήντησεν ἐχθροὺς νέους, ἀλλὰ μεγάλη πλειοψηφία ἀνεδείξεν ἀντιπρόσωπον καὶ τὸν ἀνδρα ὅστις τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἔκρουσε τὰς χορδὰς τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος. Ὅτε δὲ συνῆλθε τὸ 1ᾶ Κοινοβούλιον ὁ Λεϊβαδάς, πρεσβύτερος ὢν τῶν βουλευτῶν, ἀνεκνήρυχθη προσωρινὸς Πρόεδρος· ἀμα δὲ καταλαβὼν τὴν ἐδραν τοῦ ἐποίησε τὴν ἐπομένην ἐμφαντικωτάτην δῆλωσιν.

ΔΗΛΩΣΙΣ
 ΤΟΥ ἈΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΥΡ.
 ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Α. ΛΕΙΒΑΔΑ.

Ἐπὶ τῆς ξηρᾶς θλίψεως τὴν ὁποίαν τὴν 28ην τοῦ ἐνεστῶτος Φεβρουαρίου ἐξέθεσα, εἰς ὥραν καθ' ἣν ὠρκίζομην ἐνώπιον τοῦ Βουλευτηρίου τούτου, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑπτανήσου, ὡς ἀκλόνητος ριζοσπάτης, τῆς προτερείας, ὡς πιστὸς χριστιανὸς Ὁρθόδοξος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὡς καθαρὸς Ἕλλην τὸ γένος, πρόσθετο ὅτι, συμμοροῦμαι, ἀναγνωρίζω, καὶ ἐπισημοποιῶ τὸ ὅτι με ὄλην τὴν παρῆσιαν καὶ θάρρος ἐνθουσιωδῶς ἐξέφρασεν ὁ Ἑπτανησιακὸς λαὸς ἀπέναντι τοῦ ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου Ἐντίμου Κυρίου Γλάδστοντος εἰς τὴν περιόδειαν του ἐν Ἑπτανήσῳ, τὸ ὅτι τοῦ ἐξέφρασαν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, οἱ Ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, τοῦτέστιν, ἄλλο τι δὲν θέλει καὶ δικαιοματικῶς ἀπαιτεῖ, εἰμὲ τὴν ἐνωσίν του μετὰ τὴν Ἐλευθερὰν Ἑλλάδα, τὴν ἄμεσον παῦσιν τῆς Προστασίας, καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Συμμοροῦμαι, ἀναγνωρίζω, καὶ ἐπισημοποιῶ τὴν πράξιν τοῦ Κοινοβουλίου, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν αἱ καταραμέναι ἀπορροφῶν τῆς Προστασίας Οὐάρδου. Συμμοροῦμαι, ἀναγνωρίζω, καὶ ἐπισημοποιῶ τὴν πράξιν

τοῦ ἸΑ'. Κόινοβουλίου δυνάμει τῆς ὁποίας ἀπερρίφθησαν αἱ καταθόνιοι καὶ ἐπίβουλοι ἐκείναι μεταρρυθμίσεις, ἃς εἶχε προτείνει ὁ ἔκτακτος ἀπεσταλμένος Κύριος Γλάδστον, προσέτι δὲ τὴν διακήρυξιν 15 Ἰαννουαρίου 1859 περὶ τῆς Ἐνώσεως, ἀπαύγασμα οὔσης καὶ ἀπόρροια τῆς ἀνεκαθεν ἔθνικῆς ἰδέας καὶ τοῦ ψήφισματος τῆς Θ'. Βουλῆς.

Σύμμορφουμαι, ἀναγνωρίζω, καὶ ἐπισημοποιῶ ὅλας ἐκείνας τὰς διαμαρτυρήσεις τῶν Ἐπαρχιακῶν συμβούλων, καὶ Ἀντιπροσώπων τῆς Ἑπτανήσου κατὰ τῶν κατηγοριῶν τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν ἀποικιῶν κυρίου Νιουκάστελ.

Σύμμορφουμαι, ἀναγνωρίζω, καὶ ἐπισημοποιῶ ὅλα τὰ ἐπίσημα, πατριωτικά, ἔθνικα καὶ διπλωματικά ἐκείνα ἔγγραφα, ἀπὸ τὸν Ἐντίμον Κύριον Ἀντώνιον Δάνδολον σταλέντα εἰς διαφόρους ὑπουργοὺς τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, ἀφορῶντα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑπτανήσου, καὶ τὴν ἑνώσιν τῆς μετὰ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, τὴν ἄμεσον παύσιν τῆς Προστασίας, καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἐκφράζω ἐνταυτῷ τὴν βαθεῖάν μου λύπην εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐντίμου τούτου πολίτου, καὶ ἀναγγέλλω ὅτι θέλω προτείνει εἰς τὴν βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ ἐν ἐπισημότητι τὰς εὐχαριστήσεις αὐτῆς πρὸς τὸν ἐνδοξον τοῦτον ἄνδρα, καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τῆς ψήφου τῆς τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα. Προσέτι δὲ θλίβομαι καὶ διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἀπρομήτου ῥίζοσπάστου ἐντίμου Κυρ. Ἀρβανιτάκη.

Ἐπὶ τέλος δὲν θέλω λείψῃ ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου νὰ ἐξακολουθῆσω παντοίαις δυνάμεσι τὴν ἔθνικὴν μου καὶ ῥίζοσπαστικὴν πορείαν, πρὸς ταχεῖαν πραγματοποίησιν τῆς Ἐλευθερίας ἡμῶν.

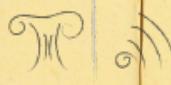
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Α. ΛΕΙΒΑΔΑΣ.

Διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης ὁ Λεϊβαδάς ἀνεκεφαλαιώσε καὶ αὐθις τὴν πολιτικὴν του ὁμολογίαν, τὸ σύστημα τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, ὅπερ μετὰ τὸσαύτης ἀυταπαρνήσεως καὶ δραστηριότητος, ἄχρι τοῦδε ὑπεστήριξε καὶ εἰς ὃ ἀπαρεγκλιτῶς

ἄχρι τέλους ἐνέμεινε. Τῆς Βουλῆς τῆς 12ης περιόδου ἡ μείσις ψήφια ὑπεστήριξεν ὡς συμφερωτέραν τὴν ἐπιδιώξιν βελτιώσεων καὶ τὴν ἐπὶ μικρὸν ἀναστολὴν τοῦ ἔθνικου ζητήματος, ἀλλ' ὁ Λεϊβαδάς συνετάχθη μετὰ τῆς πλειονοψηφίας ἧτις καὶ πάλιν ἐξεδήλωσε τὰς ἔθνικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις τοῦ Ἰονίου λαοῦ. Εἰρήσθω δὲ ἐνταῦθα ἐν παρόδῳ ὅτι, κατὰ τὸ διάστημα τῆς προσωρινῆς αὐτοῦ προεδρείας καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρατεθείσης δηλώσεώς του, ἀνεκηρύσσετο ἐπιτιμος Πρόεδρος τοῦ μεγάλου ἐν Παρισίοις Institut d' Afrique, συστάτος πρὸς κατάργησιν τῆς δουλείας. Ἡ φιλόανθρωπος καὶ ἐκπολιτιστικὴ εἰταιρία προεδρευόμενῃ ὑπ' ἀνδρῶν διακεκριμένων καὶ ἐξόχων, διεβίβαζε πρὸς τὸν Λεϊβαδά τὸ σχετικὸν δίπλωμα δι' ἐπιστολῆς λίαν κολακευτικῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τίτλος οὗτος τιμῆν περιποιεῖ οὐ μόνον εἰς τὸν ἀγωνιστὴν ἐκείνον τῆς Ἑπτανησιακῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, ἀμένως καταχωρίζομεν ὀπίσθεν μεταπεφρασμένα τὰ ἐπισταλέντα ἔγγραφα.

Ἐν τούτοις τὸ Ἀγγλικὸν Ἰπουργεῖον μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Βαυαρικῆς δυναστείας διεκρίνου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀπόφασιν του περὶ τῆς ἄρσεως τῆς προστασίας ἀπὸ τῶν νήσων, ἣν ὁ λαὸς προσεκαλεῖτο νὰ ἐκδηλώσῃ πανύστατον τὰ αἰσθημάτων αὐτοῦ νέους ἐκλέγων βουλευτάς. Ὁ Λεϊβαδάς ἀποστέλλεται καὶ αὐθις ἀντιπρόσωπος εἰς τὸ τελευταῖον Κοινοβούλιον, ὅπερ ὁμοφώνως ἐκύρωσε τὴν ποθεινὴν ἑνωσιν. Ὁ ἀγὼν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐθριάμβευσε καὶ ὁ ἐν αὐτῷ τὸν βίον ὅλον κατατρίψας Λεϊβαδάς εἶδεν ἔνθους τὴν ἐπίστυφιν τῶν ἐπιμόχθων προσπαθειῶν του, ὅτε τῇ 21 Μαΐου 1864 ἐπετελεῖτο πανηγυρικῶς ἡ ἑνωσις τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ πολὺς ἀγωνιστής, ἐκλεχθεὶς πληρεξούσιος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν ἀγαλλόμενος ἐν τῷ ἔθρῳ τοῦ ἔθνους. Συνέδριον, ἐνθα ἐτάχθη μετὰ τῶν φιλοελευθέρων πατριωτῶν, οἵτινες μόνον μέλημα ἔχουσιν ἀδιαλείπτως τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν πρόδον τοῦ ἔθνους. Καὶ πληρεξούσιος ἐν τῇ Ἐθνοσυνέλευσει καὶ βουλευτὴς κατὰ τὴν

ΙΑΚΩΒΑΒΕΙΔΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

πρώτην βουλευτικὴν περίοδον ἀναδειχθεὶς ἐκθύμως ἠγωνίσθη πρὸς ψήφισιν θεσμῶν καὶ νόμων σκοπούντων τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους.

Πλὴν μετὰ τήλικούτους μύχθους ὁ φιλόπατρις ἀνὴρ, ἐπιμήκος χρόνου τοσοῦτον ὑποστὰς τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου ὑπὲρ τῆς μεγάλης πατρίδος, ἐβλεπεν ἤδη ἑαυτὸν καταβεβλημένον καὶ πρὸς τὸ μοιραῖον τέρας ὀλισθαίνοντα ὑπερεβδομηκοντούτης νῦν καὶ φλογερὸν ἔτι φέρων εἰς τὰ γενναῖα στέρνα τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα, βαθέως ἐλυπεῖτο μὴ ἔχων ἐν τῇ νέᾳ σταδιοδρομίᾳ ἀκμαίας ἔτι τὰς δυνάμεις ἐκεῖνας, ὧν ἄλλοτε βοηθούμενος ἐπέλασε λαμπρῶς κατὰ τοῦ ξένου. Διότι τὴν ἐνώσιν μετὰ τῶν ἐλευθερῶν ἀδελφῶν ἐθεώρει ὡς εἰσὸδον εἰς εὐρύτερον στάδιον, μᾶλλον ἐπιμύχθον καὶ ἀκανθώδες, ὅπερ ἐπιτακτικῶς διανοίγει ἡ πατριωτικὴ ἰδέα εἰς πᾶν τμήμα τοῦ ἔθνους, αὐτονομίαν καὶ ἐλευθερίαν ἀνακτῶμενον, ὡς τὸν μόνον ἱερὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως, ἄχρι τῆς πελειᾶς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλληνικῆς ὀλομελείας. Ἀλλὰ τὴν χαρὰν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐλπίδας διεδεχετο βαρυθυμία καὶ ἀπογοήτευσίς ἕνεκα τῆς ἀθλίας κατὰστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Ἀναγκασθεὶς ὅθεν νὰ ἀποστῇ τῶν πολιτικῶν, ἐζῆ ἰδιωτεύων ἐκ τοῦ ἐβτελοῦς βοηθημάτων, ὅπερ καμφοθεῖσα ἐχορήγει αὐτῷ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου.

Ἡ ἀμύδρα ὑποτύπωσις τῶν ἐνδελεγῶν ἐνεργειῶν τοῦ Λεῖβαδά, ἀπὸ τῆς ἀρεθίσταται, κατέδειξεν ἐναργῶς ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐπετέλεσε καὶ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον, διακριθεὶς ἐπὶ ἀσβεστῇ φιλοπατρίᾳ καὶ ἀπαραιρέτῃ εὐψυχίᾳ. Διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ πρῶτον ἢ κατὰ τῆς δεσποτείας τῶν Ἀγγλων ἀντιδράσις ἤρχισε νὰ μεταβάλληται εἰς ἔννομον ἀντιπολιτευσιν. Αὐτὸς πρῶτος τελεσφόρως ἀνεμύχλευσε τὰ γενναῖα πάθη τοῦ λαοῦ καὶ ἐξήγειρε τὸ ἔθνικὸν φρόνημα, ὅπερ δεσπόζον αὐτοῦ ὡς κραταιὰ τὴν ἀνάγκη ὑπέβαλλεν αὐτὸν ἀδιαλείπτως εἰς θενίαν θολικρασίαν. Ἐν ἀγνῇ φιλοπατρίᾳ θερμανθεὶς καὶ δραστήριος πάντοτε ἐργαζόμενος, οὐδέποτε ἀπέκαμψε κρατιῶν ἀπὸ τοῦ 1830 τὰ νήματα τῆς κατὰ τοῦ ξένου καὶ τῶν

διασωτῶν του συστηματικῆς ἀντιπολιτευσῆς, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ὁποίας συνετάσσοντο πλείονες ὁμημέραι καὶ ἀκραιμοι μαχηταί, οἵτινες φιλοτίμως πάνυ συναγωνισθέντες κατήγαγον τὴν νίκην. Ὁ βίος αὐτοῦ εἶναι ἀληθῆς βίος πολίτου ἀνήκοντος εἰς πατρίδα ζητοῦσαν ἔργα παρὰ τῶν ἰδίων πένων, ἔνθεν μὲν ὅπως ἀποσείη βάρβαρον ζυγόν, ἐτέρωθεν δὲ ὅπως, πληρωθεῖσα πνεύματος ζέοντος καὶ πρακτικοῦ, πατάξῃ αἰσχροτέρου ζυγόν, τὸν ἀμορφον καὶ εἰδεχθῆ ὄγκον τῶν ἀκολασιῶν, τῆς ἀσυνειδησίας καὶ τῆς φαυλότητος. Ἀλλ' ὁ Λεῖβαδάς οὐδέποτε διέλιπεν ἐλπίζων ἐπὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ἐνθαρρύνων, ἵνα ἔχωσι πεποίθησιν ἐπὶ τὴν Πρόνοιαν. Λόγοι τοιοῦτοι ἀνδρὸς ἐγγηράσαντος εἰς τὴν ἐκλήρωσιν τοῦ καθήκοντος ἦσαν καὶ μόναι ἱκανοὶ ἵνα ἐμψυχώσωσι καὶ τοὺς μᾶλλον ἀποθεταροημένους, ὧν οὐκ ὀλίγους θὰ ἀπῆντα ὁ Λεῖβαδάς ἐν ταῖς τοῦ βίου του δυσμαῖς. Διότι ἐὰν πᾶς φιλόπατρις λυπεῖται ἐπὶ τήλικαῦτη καχεξία τῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας, οὐκ ἦττον ἀθυμοῦσιν ἐπ' αὐτῇ καὶ οἱ Ἑπτανήσιοι· ἐπιπόλαιος δὲ μόνον κριτῆς δύναται κακοβούλως νὰ θεωρῇ τὸ ἀγνὸν τοῦτο αἶσθημα ὡς μεταμέλειαν αὐτῶν ἐπὶ τοῖς γενομένοις.

Καὶ ἀληθῶς, δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνδρες συνετοὶ ἰσχυρίζομενοι ὅτι ἐπὶ Προστασίας, ἐξαιρουμένων τῶν τρικυμιῶν ἅς ἐξήγειρεν ἡ βιαία ἀρμολογία τινῶν πολιτικῆ καὶ ὁ Ρίζοσπασισμὸς, ὁ Ἑπτανησιακὸς λαὸς ἀπῆλυσεν καὶ εὐνομίας καὶ τάξεως κοινωνικῆς καὶ ἄλλων σχετικῶν ἀγαθῶν, ἅπερ τότε μεῖζονα ὑπῆρχον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ σήμερον. Ἀλλὰ τούτου τεθέντος, ὁ μακροχρόνιος ἀγὼν τοῦ Ἴονίου λαοῦ ἀναντιρρήτως ἀπέδειψε τὴν μεγαλοφροσύνην καὶ τὸν ἀκραίον ἡ πατριωτισμὸν του, ἀντὶ τῆς εὐμερίας ἐκείνης προτιμήσαντος νὰ ταλαιπωρῆται ἀνεξάρτητος μετὰ τῶν ἀδελφῶν του, ἵνα ἀνανεύσῃ γλυκείας αὔρας γνησίας ἐλευθερίας, οἷα ὅμως δὲν ἀποκτάται ταχέως καὶ ἀπόνως, ἀλλ' ἐν σταθερᾷ ὑπομονῇ, συντόνῳ μετῆ καὶ ἀνεκδότῳ ἐνεργείᾳ. Πρόσθετε ὅτι τὰ πλείονα τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἦσαν ἀποτελέσματα τῆς ζωῆς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ἀντιθέσεως, ἥτις ὁμως δὲν ἐμελλε νὰ διακωνισθῇ. Ἡ ἀντιπολίτευσις τότε εὐφορευτικῶς ἐπενήργει ἐπὶ πάντων τῶν κλάδων, ἐγκαίρως περιάληθαισα λογικὴν καὶ νόμιμον μορφήν ὑπὸ ἡγεσίας ἐμβριθεῖς καὶ θαρραλέους. Τοιαύτη ἀντιπαλίτευσις, ἐὰν δὲν ἔτυχεν ἰσχυρῶν ἐξωθεν ἐπικυρώρων, παρώρμησεν ὁμως πολλοὺς φιλελευθέρους βουλευτὰς καὶ δημοσιογράφους Ἕλληνας νὰ συνηγορήσωσιν ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἰαίου λαοῦ· αὐτὸς δὲ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, ὁ εὐγενὴς Λόρδος Ρούσελ εἶπεν ἐν τέλει ὅτι . . . « Ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἑπτανήσιων διὰ τὴν ἔνωσιν ἐπιτάσσει τὸν σεβασμὸν τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους . . . καὶ ὅπως πραγματωθῶσιν αἱ συνέχως, εἰ καὶ μὴ κανονικῶς, ἐκφρασθεῖσαι εὐχαὶ αὐτῶν ἢ Κυβερνήσις τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος, διεκλήυξεν ἅτι, εἶναι διαθεσιμὴ νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῆς Ἑπτανήσου. » Ἐὰν λοιπὸν ὑπάρχη τί, ὅπερ σίμωσον ὁ Ἑπτανήσιος λαὸς δικαίως ποθεῖ καὶ ἐν τῇ ἑλλείψει τοῦ ὁποῦ οὐ διορᾷ τὴν πρωτίστην ἴσως πηγὴν τῆς τοῦ ἔθνους στασιμότητος, εἶναι ἀντιπολίτευσις λογικὴ καὶ πατριωτικὴ, ἀνάλογος ἐκείνης, ἥτις ἀνεστρατεύσατο νικηφόρος κατὰ τοῦ Βρετανικοῦ κολοσσοῦ, ἀντιπολίτευσις προσμῆς εἰς τὰς περιστάσεις, συμπαγῆς καὶ ἐμπορομένη ἀρχῶν ὑγιῶν, δι' ὧν καὶ μύμων δύναται νὰ καταβληθῇ ἡ φιλαρχία καὶ ἰδιοτέλεια καὶ νὰ θεραπευθῇ ἡ ὀλθηρία ἀντίφασις τοῦ λίαν φιλελευθέρου συντάγματος ἀπ' ἐνός καὶ τῆς πνιγρᾶς, συγκατηρώσεως ἀπ' ἑτέρου.

Ἐὰν ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα, ὁ Λεϊβαδάς ὅστις κατέδεικεν ἀσυνήθη ἀνδοσίαν καὶ ἀρετὴν πολιτικὴν, δὲν θὰ ἀπέβησκεν ἐν ἐσχάτῃ ἀθλιότητι, σπερούμενος καὶ συμπύσων μετὰ πολυαριθμῶν οἰκογενεῖας. Διὸ ἔπαινος ὀφείλεται εἰς τὸν ἔξοχον ἄνδρα ὅστις μετὰ θερμότητος συνηγόρησεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ. Τὸ σχετικὸν ἀπόσπασμα τῶν στερογραφημένων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν 401 συνεδρίασιν τῆς 8 Ἰαννουαρίου 1866 ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κοινοβουλίου — Κύριε Πρόεδρε, Μεταξὺ ἡμῶν ὑπάρχει

εἰς ἄνθρωπος εἰς τὸ ἐσχάτον πτωχός, καὶ ἡ πτωχία τοῦ κληρονομίου καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν πατρίδα του, διὰ τοῦτο δημοσίᾳ τὴν ἀνακηρύττω, διότι, ἐπαναλαμβάνω, τὸ καμνὸν τριηλὴν, καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ὁ συναδελφός μας. Γραμματὸς Λεϊβαδάς, ὁ ὁποῖος κατέστρεψε τὴν περιουσίαν τοῦ ὑπερ τῆς Ἐνδόσεως. Νομίζω ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ ὀρθὸν ἢ Βουλὴ νὰ συστήσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ παρουσιάσῃ ἐνα νόμον συντάξεως ὑπὲρ αὐτοῦ.

Προεδρὸς. Λοιπὸν ἢ Βουλὴ ἀνευ ἀντιρρήσεως παραδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ Κυρίου Κοινοβουλίου.

Ὅλοι — Μάλιστα.

Ἀλλ' ἀφοῦ ἤδη πρὸ ἑτῶν ἢ Βουλὴ ἀνεγνώρισεν τοὺς ἀγῶνας καὶ ἐξετίμησε τὰς ἐθελουσίας τοῦ Λεϊβαδά, διατὶ ἢ Κυβερνήσις δὲν σπεύδει ἐν φρονήματι ἀνεξαρτήτῳ νὰ παρουσιάσῃ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἀσφαλισθῇ συντάξις ἀνάλογος εἰς τὴν πολυπαθὴ οἰκογενεῖαν αὐτοῦ, τεινομεν ὁπωσδήποτε νὰ πιστευθῶμεν ὅτι δὲν θὰ βραδύνη εἰς τοῦτο, ἀφοῦ ἤδη φερομένη εὐγενῶς, ἀμα μαθούσα τὸν θάνατον αὐτοῦ, διετάξεν νὰ κηδευθῇ πρεπωδᾶς ὁ ἀνὴρ δαπάναις τοῦ δημοσίου.

Μόλις πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἶχε προπέμψῃ εἰς τὸν τάφον τὴν ἀγαθὴν ἐκείνην σύζυγον, ἥτις συνδραμεῖν αὐτὸν μετ' ὑπομονῆς παρ' ἅπαν τὸ πολυώδυνον στάδιον τοῦ πολυκυμάντου βίου τοῦ, καὶ κατὰ Ἰουλίον τοῦ 1876 παρεοῖδε καὶ αὐτὸς τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Δημιουργὸν ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα καὶ ἑξ ἑτῶν. Ἡ εἶδησις τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐνεποίησεν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν εἰς πάντας, φιλοτιμηθέντας ἵνα κηδεύσωσι τὸν νεκρὸν μετὰ λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπειᾶς. Ἡ μὲν Κυβέρνησις παραγγέλλουσα νὰ τελεσθῇ ἐπίσημως ἢ ἐκφορά, ἐξέφραζεν εἰς τὴν οἰκογενεῖαν αὐτοῦ διὰ τοῦ Νομάρχου Κεφαλληνίας τὴν λύπην τῆς ἐπὶ τῷ συμβάντι θανάτῳ, λαοῦ δὲ πλήθος μέγα συγχύθη νὰ συνωδεύσῃ καὶ ἐνταφιάσῃ τὸν ἄνδρα, οὗ ἔθαυμαζε τὰς ἀρετὰς καὶ δὲν ἠλόγει διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα μεγαλοπρεπειᾶς. Τὸ κείμενον περιεπέλιξαν ἐντὸς ἐθνικῆς σημαίας, τοῦ μεγαλοπρεποῦς δὲ φερέτρου τῆς παινίας ἐκράτουν ἐκ τῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΔΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ἀρχαίων συναγωνιστῶν ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξάρτησιος ἀγωνιστῆς Ἐπτανήσου ὁ Μωσῆς Μομφερράτος, οἱ ἀδελφοὶ Ἰακωβάτο, καὶ ἄλλοι τινὲς ἐπιζῶντες ἐκ τῆς χορείας τῶν ῥιζοσπαστῶν. Ἡ ἰσθησέυτικὴ κἀτάνυξις καὶ ἡ βαθεῖα συγκίνησις τοῦ πλήθους ἐδήλου ἔμφανως τὸν ἀνυπόκριτον σεβασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τὸν ἔξοχον συμπολίτην, ὃν ἐπτάκις ἄλλοτε εἶχε πέμψῃ ἀντιπρόσωπον εἰς τὸ Ἴονικόν καὶ Ἑλληνηκὸν Κοινοβούλιον ἵνα προστατεύῃ καὶ ὑπερασπίῃ τὰ δικαιὰ τοῦ, ὃν ἐπτάκις ἡ προστασία εἶχε καταδιώξῃ καὶ ὅστις ἐργάσθη τελεσφόρως ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς φίλης Πατρίδος. Ἡ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐκδιδομένη τότε ἐφημερίς «Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ» ἢ συντάσσουμένη ὑπ' ἀνδρὸς εὐπαιδεύτου καὶ φιλελευθέρου, ἐν κυρίῳ ἀθροῖ ἀφηγουμένη τὰ τῆς ἐκφορᾶς ἔγγραφεν ἐπὶ λέξεως ταύτης ὡς ἑξῆς: «... Καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς τῆς σασαρίας ὄρας διάρκεσάσης τελετῆς ταύτης, ποιούτων ἦτο τὸ αἰσθηματὶ σεβασμῶν καὶ κἀτάνυξεως, ὑφ' οὗ κατείχοντο οἱ παρακολουθούντες, ὥστε, καίτοι τοῦ πλήθους ἡ συρροὴ ἦτο τῶσιν μεγάλη, οὐτε ἡ ἐλαχίστη ἀταξία συνέβη, οὐδὲ μικρὸς τις ψιθυρισμὸς ἠκούετο. Ὁ λαὸς τῆς Κεφαλληνίας εἶχε προθυμοποιήθῃ νὰ καταστήσῃ τὴν κηδεῖαν τοῦ μεγάλου πολιτοῦ, ὅστις πρῶτος ἠγωνίσθη τὸν μέγαν τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ ἀγῶνα, ὅσον ἔνεστι μεγαλοπρεπῆ, σοβαρὰν καὶ δημοτελῆ καὶ τούτου ἔνεκεν, οὐδέποτε καὶ οὐδενὸς ἐν Κεφαλληνίᾳ κηδεῖα ἐγένετο μετὰ τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ λαμπρότητος. Ὅ,τι δὲ καθίστα αὐτὴν τοσοῦτον λαμπρὰν καὶ δημοτελῆ ἦταν ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐγένετο αὐτοσχεπῶς καὶ ὑπὸ μόνου τοῦ κοινοῦ, ὅπερ οὕτω πρᾶττον ἐδείκνυεν ὅτι καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνδρὸς ἐξέτιμα, καὶ διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας αὐτοῦ νῦγνωμόνει. Ἀλλ' ἡ μεγάλη αὐτῆ συρροὴ καὶ αἱ ἀνεργεῖαι τοῦ κοινοῦ εἶχον καὶ ἕτερον σπουδαιότερον καὶ ἐθνικώτερον χαρακτῆρα ἢ τὸν ὀνοεῖ σιωπηρὰ τις διαμαρτυρίας καὶ ἐκείτων οἵτινες διαδίδουσι ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἐπτανήσου βαρῶς φέρει τὴν

μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἔνωσιν τοῦ καὶ ὅτι μετενόησε δὴθεν διὰ τὴν εἰργάσθη καὶ ἠγωνίσθη ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐπὶ τὴν ἐποψὴν ταύτην ἡ κηδεῖα τοῦ Λειβαδά εἶχε καὶ χαρακτῆρα πολιτικῆς διαδηλώσεως. — Ἐπολείπεται νὰ προσθέσωμεν ὅτι, τοιαύτη ἦτον ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοῦ ὅπως παρακολουθήσῃ τὴν κηδεῖαν ταύτην, ὥστε πλείστοι, ἐν οἷς καὶ ὁ Νομάρχης Κεφαλληνίας, συνώδευσαν τὸν νεκρὸν μέχρι τοῦ οὐχὶ ὀλίγον ἀπέχοντος νεκροταφείου καὶ παρέμειναν μέχρι τῆς ταφῆς. Εἰς τὸν ἀποθανόντα τρεῖς ἀπηγγέλθησαν λόγοι, δύο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπικηδεῖοι ὑπὸ τῶν δικηγόρων Διονυσίου Ν. Σπινέλη, καὶ τοῦ συντάκτου τῆς ἐφημερίδος ταύτης Γ. Μουσοῦρη καὶ εἷς, ἐν τῷ νεκροταφείῳ, ἐπιτάγιος ὑπὸ τοῦ νεαροῦ ποιητοῦ Χαρολάμπους Ἀννίνου. »

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Κερκυραῖοι, διατρανοῦντες συνάμα τὸ φρόνημα αὐτῶν ἐπὶ τοῖς γινόμενοις, τῇ εἰσηγήσει τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐποίησαν δημοτελῶς ὑπὲρ τοῦ Λειβαδά μνημόσυνον, ἐν ᾧ ὁ γνωστός Κύριος Ἰακωβὸς Πολυλάς ἐξύμνησε τὰς ἀρετὰς καὶ ἀπέδωκε τὸν προσήκοντα ἔπαινον εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις τὸ ὄνομα αὐτοῦ συνέδεσε στενωῶς μετὰ τῆς ἰστορίας τῆς Ἐπτανήσου. Ἡ ἱστορία δὲ αὐτῆ ἐν ἡ πρωταγωνισεῖ οὐχὶ ἡ στρατιωτικὴ ἀλλ' ἡ πολιτικὴ ἀνδρεία καὶ τὸ ἀδάμαστον θάρρος, οἷον ἐπεφάνη καὶ ἐν τῷ Λειβαδά, θὰ ἀποτελέσῃ ἐν τῶν λαμπροτέρων κεφαλαίων τῆς ὅλης ἱστορίας τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος.

ΤΕΛΟΣ.

Ἐπονται τινὰ τῶν ἐγγράφων, ὧν μνεῖα ἐγένετο ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Ἔτερα ἐγγράφα, ἱκανὰ νὰ διαφωτίσωσι τὸν μέλλοντα νὰ συγγραψῇ συστηματικὴν τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐπτανήσου ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν, θέλουσι δὲ καὶ τὴν αὐτῆς ἱστορίας ἠναγκάσθημεν καὶ ἡμεῖς νὰ πλατύνωμεν ἐνισχυθῆ τὴν βιογραφίαν τοῦ Λειβαδά.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἘΠΤΑΝΗΣΟΥ

που καθ' ὃν οἱ Ἑπτανήσιοι, εἴτε ἐν σωματείῳ εἴτε ἐν ἀτόμῳ, δύνανται ν' ἀναφέρονται εἰς τὴν Προστάτιδα Βασίλισσαν, δὲν διέταξε συνάμα ὅτι καὶ εἰς ἄλλην ἀρχὴν πλὴν τῆς Βασιλείσσης δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται τὸ ἀναφέρεσθαι, οὐδὲ ὠρίσατο, ὅτι εἰς οἰανδήποτε ἄλλην Ἀρχὴν, ἂν ἤθελον ἀναφερθῆ, ὄφειλον νὰ διαβιβάσωσι πρὸς ταύτην τὴν ἀναφορὰν τῶν διὰ τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος. Ἐντεῦθεν δὲ ἔπεται, καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς κανόνας τῆς Ἑρμηνευτικῆς τοῦ Θετικῆς Δικαίου καὶ κατὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ φυσικοῦ δικαίου « ὅ,τι δὲν ἀπαγορεύεται τοῦτο ἐπιτρέπεται » ὅτι ἡδυνάμην, ἐντὸς τοῦ δικαίου καὶ τῆς νομιμότητος ἐνεργῶν, ν' ἀναφερθῶ εἰς τὸ Βρετανικὸν Κοινοβούλιον καὶ τὴν ἀναφορὰν μου ταύτην ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας νὰ καθυποβάλω εἰς αὐτό.

Ἄλλ' ἂν πρὸς στιγμὴν ἤθελε μὲν ὑποθετῆ, ὅτι παρὰ τοῦ Θετοῦ νόμου διετάττετο ὥστε ἡ ἐνώπιον οἰασθήποτε ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐδρευούσης Ἀρχῆς γενομένη παρ' Ἑπτανησίων Ἀναφορὰ, ὄφειλε νὰ καθυποβάλληται διὰ τῆς αὐτοῦ Ἐξοχότητος, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἠθετήσαμεν τὸν διαγραφέντα τοῦτον τύπον ἀθέτησις τοιαύτη ἦτο ποτὲ ἰκανὴ ἵνα μᾶς παραστήσῃ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ἐξοχωτάτου Οὐάρδου, αὐθάδεις, ἐπιβούλους, στασιαστάς, κρυφίους συνομώτας, ἐχθροὺς τῆς τάξεως καὶ τῆς Εἰρήνης, αἰμοβόρους καὶ χαιρεκάκους, καὶ ἐνὶ λόγῳ καταχθονίους κακούργους· καθόσον μάλιστα καὶ ἂν τοιοῦτόν τι διετάττετο καὶ παρ' ἡμῶν ἠθετεῖτο, δὲν ἔπρεπε ποσῶς νὰ ἔμπάσῃ τὸν Οὐάρδον Λόρδον Μ. Ἀρμωστήν καὶ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἐκφέρῃ καθ' ἡμῶν τσαούτας καὶ τηλικαύτας ὕβρεις καὶ ἀπειλάς, ἀναλογιζόμενος ὅτι πρόκειται ἀπλῶς καὶ μόνον περὶ ἀθετήσεως οὐτιδανῆς διατυπώσεως καὶ ταύτης γενομένης εἰς τόπον εἰς ὃν, ὡς κάλλιστα γνωρίζει « χρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος » προπολλοῦ καταπατεῖται καὶ σαρκαστικῶς χλευάζεται ὅχι μόνον ὁ τύπος καὶ ἡ μορφή, ἀλλ' ἡ οὐσία καὶ ἡ ὑπόστασις παντὸς Θετοῦ καὶ φυσικοῦ νόμου, πάσης ἀνθρωπίνης καὶ θείας δικαιοσύνης· ἐνθα οὐκ ἰσχύει τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ δίκαιον τῆς ἰσχύος· ὅπου ἡ περὶ δικαίου θεωρία τοῦ συμπολίτου του

Ἰουβελίου θεῖα παραχωρήσει, ἔσχε τὴν πλήρη καὶ τελείαν αὐτῆς ἐφαρμογὴν καὶ πραγμάτωσιν καὶ ἄπου εἰς οὐδεμίαν ἀρχὴν ὁ πολίτης ἀπαντᾷ πίστιν καὶ ἐξασφάλισιν καθὼς καταντήσαντος τοῦ νόμου ἰστὸς ἀράχνης.

Ἐκ τῶν ἀνυποστάτων καὶ πεπλασμένων ἀνωμνοθεισῶν ὄσο αἰτιάσεων, ἃς ἡ γόνιμος καὶ λεπτὴ περὶ τὰ τοιαῦτα φαντασία τοῦ ἐξοχωτάτου Ἀρμωστοῦ ἠδυνάθη νὰ πλαστοουργήσῃ καὶ καταδείξῃ ὡς δῆθεν ὑπαρχούσας εἰς τὴν πρὸς τὸ Βρετανικὸν κοινοβούλιον ἀναφορὰν μου, ἐξάγει οὗτος καὶ τὸ λογικὸν καὶ ἄξιον τῆ ἀληθείας τῶν αἰτιάσεων τούτων συμπέρασμα, ὅτι αὕτη καὶ τὸ περιεχόμενόν της εἶναι ὁ ἐναρκτήριος κρικός καὶ τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἐμπεριεχομένων ἐπιβούλων Ἀρχῶν, καὶ συνομωτικῶν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως σχεδίων. Ἐκ τοῦ συμπεράσματος δὲ πούτου λαμβάνει τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἀπειλήσῃ ἐμὲ τὸν υἱὸν μου Θερασύβουλον καὶ τὸν διαληθθέντα Β. Πανᾶν, ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ ὁ Τοποτηρητῆς Κεφαλληνίας ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα μόνις τι βίαιον κατὰ τῆς Κυβερνήσεως συμβῆ, νὰ μᾶς συλλάβῃ περιορίζων τὴν προσωπικὴν μᾶς ἐλευθερίαν καὶ μὲ πρῶτην δοθησαμένην εὐκαιρίαν νὰ μᾶς ἐκφρονονήσῃ εἰς Ἀντικίθυρα, ἅτινα ἡ Προστασία ἐξελέξατο πρὸς δόξαν της ὡς τόπον μαρτυρίου τῶν τιμῶν καὶ ἐναρέτων Ἑπτανησίων, καὶ ὅπου, μάρτυρες τῆς πατρίδος μας καὶ αἰχμάλωτοι τῆς Προστασίας, ἠθέλωμεν μένη καθ' ἅπαν τὸ διάστημα καθ' ὃ ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης ἠθελεν ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν αὐτῆς Μεγαλειότητα ἐν Ἑπτανήσω.

Ὅποιοι ἐμπάθος καὶ πρωτοφανῆς παραλογισμός!
Ὅποια ἀνήκουστος καὶ ἀναιδὲς τόλμη! Ὅποια καταστρεφὴ καὶ κινδυνεῖα καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἐναργεστέρως πραγματικότητος καὶ ἀληθείας! Πῶς ἦτο ποτὲ δυνατὸν ναὺς Ἀρμωστοῦ ἀπαθῆς καὶ ἀπληλαχμένος προμελετηθείσης σχεωρίας, ὅπου νὰ παραδεχθῆ καὶ ἐπισήμως βεβαιώσῃ, ὡς τοῦτο ἐπράξεν ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης Οὐάρδος, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ ὑποπέψῃ καὶ ὑποθέσῃ, ὅτι εἰς ἀναφορὰν ἀπευθυνθείσαν εἰς τὴν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ

σοβαρωτέραν τοῦ ἔθνους του ἐξουσίαν, ἠδύναντο νὰ ἐμπεριέ-
χωνται αὐθάδεια, ἐπιβουλὴ καὶ ἐπαναστατικά σχέδια ;
Τίς ἄλλος ἐκτὸς τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος, μὴ ἐξ ἄγενοῦς ἐκδι-
κῆσεως σκοτιζόμενος καὶ ἐκ φρικαλέου σκοποῦ παροτρυνόμε-
νος ἠδύνατό ποτε ἀποτολμῶν καὶ αὐθαδιᾶζων ν' ἀποκαλέσῃ
καὶ κηρύξῃ ὅτι ἐμπεριέχονται ἀρχαὶ καταστρεπτικαί, καὶ
σκοποὶ κρύφιοι καὶ καταχθόνιοι κατὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς Κυ-
βερνήσεως ἐν ἀναφορᾷ ἧτις ἀναφανδὸν διενηργήθη, καὶ ἦτις
διὰ τοῦ δημοσιωτέρου καὶ ἐπισημοτέρου τρόπου καθυπεβλήθη
εἰς ἀρχὴν, ἧτις πρὸς ἐπίτευξιν τοιούτων ἀρχῶν καὶ σκοπῶν
ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν παντελῇ ἀγνοία ;

Τίς ἄλλος, ἐκτὸς τοῦ Λόρδου Οὐάρδου ἔχων τὴν ἀναφορὰν
ὑπ' ἄψιν του καὶ μὴ τεκταίνων ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ παραβύ-
στω ἀποτρόπαιόν τι καὶ στυγερόν σχέδιον, ἠμπόρει νὰ δια-
στρέψῃ καὶ νοθεύσῃ τὸ ἐναργές αὐτῆς κείμενον, ὅπως ἐκ τοι-
αύτης διαστροφῆς καὶ νοθεύσεως πλάσῃ τὴν πρώτην ἀφορμὴν
τοῦ παρ' αὐτοῦ τεκταινομένου ἐνόχου σχεδίου ; ἐκτὸς ἀν' ὑπό-
θεσίς τις, ὅτι ἡ δημοσιότης τῆς ἀναφορᾶς ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ ἀφ'
ἐτέρου ἐν αὐτῇ μνηστία τοῦ ἱστορικῆν ὑπαρξίν λαβόντος ψηφί-
σματος τῆς ἐνάτης βουλῆς περὶ παύσεως τῆς Προστασίας
καὶ Ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, καὶ
ἡ σύντομος καὶ κεφαλαιώδης ἐκθεσις τῶν πασιγνώστων κα-
ταπίεσεων καὶ βιαιοπραγιῶν ἄστιας ἐπὶ τῆς Ἀρμοστείας του
ὑπέφερε καὶ ὑποφέρει ὁ δυστυχῆς Ἑπτανησιακὸς λαὸς, ἠρέθη-
σαν τόσῳ τὴν χολὴν τοῦ Λόρδου καὶ ἐκέντησαν οὕτω βαθέως
τὸ τῆς ἐκδικήσεώς του αἶσθημα, ὥστε σκοτισθέντος τοῦ νοῦς
του καὶ ἀπολεσθεσίσης τῆς πολιτικῆς του συνέσεως λησμονεῖ
μὲν ὅτι καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν Ὑπουργὸς τῆς
Α. Μ. τῆς Προστάτιδος Βασιλίσσης Κύριος Γ. Ρούσσελ ἀπεφῆ-
νατο δημοσίως ὅτι ὁ Ἑπτανησιακὸς λαὸς ἔχει τὸ δικαίωμα
τοῦ νὰ ἐκφράζῃται περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως ἢ παύσεως τῆς
Προστασίας, βλέπει δὲ ἐν τῇ ἀπλῇ ἐξιστορήσει τῶν παραμα-
τικῶν καὶ παρεληλυθότων γεγονότων τὴν ὑπαρξίν ἐνόχου καὶ
κακούργου σχεδίου καὶ θεωρεῖ τὴν εἰλικρινῆ ἐκθεσιν τῆς ἱστο-

ρίας τῆς Κυβερνήσεώς του ὡς ἐπιβουλὴν καὶ συνωμοσίαν
κατὰ τῆς ἀθωότητος τῆς τάξεως καὶ τοῦ δικαίου.

Τίς ἄλλος, πλὴν τοῦ Λόρδου Οὐάρδου, ἀνώτατος ἀρχὸν ἐκ-
τελεστικῆς ἐξουσίας κράτους ὦν « λαμβάνει πληροφορίας περὶ
τελέσεως ἀποπειρῶν, περὶ ὀρκομοσιῶν κατὰ τῆς τάξεως καὶ
τῆς εἰρήνης, καὶ περὶ ἐμψυχώσεως ἐχθρικοῦ πνεύματος καὶ βι-
αιοπραγιῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεώς του, » καὶ δὲν θέτει ἐν τῷ
ἅμα εἰς ἐνέργειαν τὴν ἀνακριτικὴν ἀρχὴν, ὅπως ἀνακαλύψῃ
τοὺς ἐνόχους καὶ σώσῃ τὴν τάξιν καὶ τὸ κράτος, ἀλλ' ἐπαρ-
κεῖται μόνον μὲ τὸ νὰ διακοινώσῃ ἀπειλητικῶς τὴν ἀνακα-
λυψίν του ταύτην εἰς δύο καὶ μόνους εἰρηνικοὺς πολίτας
ἐγνωσμένης τιμιότητος καὶ ὁμολογουμένης ἀκεραιότητος, ἀρ-
χηγούς πολυπρὸσώπων οἰκογενειῶν, εὐυπολήπτους καὶ εὐκα-
ταστάτους ; τίς ἄνθρωπος καὶ μὲ μόνον τὸν κοινὸν νοῦν προτι-
μισμένος, ὡς ἐκ τῆς συντόμου ἀλλ' ἀληθοῦς ἀναλύσεως καὶ
ἀνασκευῆς, ἦντινα εἰς τὴν καθ' ἡμῶν, καὶ τῆς πατρίδος μας
πεπλασμένην καὶ ἐπιβουλὸν κοινοποίησιν τοῦ Λόρδου Ἀρμο-
στοῦ ἐκάμωμεν, δὲν ἀνευρίσκει τὸ καταχθόνιον πνεῦμα ὅπερ
ἐν αὐτῇ ἐμφωλεύει καὶ τὸν ἀποτρόπαιον σκοπὸν, ὄντινα δι'
αὐτῆς ὁ Λόρδος θηρεύει ; τίς, καὶ πόρρωθεν γνωρίζων τὰ ἐν
Ἑπτανήσῳ ἄθλα τῆς Προστασίας, δὲν βλέπει ἐνάργως, ὅτι
καὶ ἤδη τεκταίνεται νέα διαδραματίσις τῶν ἀσπλάγγων καὶ
πλαστῶν ἐνοχοποιήσεων τῶν 1821, τῶν μισορθοδόξων σχε-
διῶν τοῦ 1840, καὶ τῶν καταχθονίων σκευωριῶν τοῦ 1843,
ὅπως ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀδίκως κατατρεχθῇ μέχρι ἐξοντώσεως
πᾶς ὅστις, ὡς ἐκ τῆς ἐθνικῆς καὶ τιμίας διαγωγῆς του, εἶναι
κάρφος τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς Προστασίας ἀφ' ἐτέρου δὲ ὁ τῆς
Ἑπτανήσου πρᾶος, εὐάγωγος καὶ Ἑλληνικώτατος λαὸς συκο-
φαντηθῇ, κατὰ τὰς ἐνεστῶσας σοβαρὰς καὶ χρησιμοδοτούμενας
τῆς ἀνατολῆς ἐποχάς, ὡς κακούργος, βίαιος, δυσκυβέρνητος
καὶ ἀπειθήνους, ἀπειθήνους καὶ ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως ;
ἀλλ' ἔτι καὶ ὁ Λόρδος Οὐάρδος ! τοῦτο τὸ σατανικὸν καὶ οὐχὶ ἀλλο-
σχέδιον ὑποκρύπτει ἢ καθ' ἡμῶν κοινοποίησις σας, καὶ μὲ τὰ
συνήθη τοῦ σκότους καὶ τῆς διαφθορᾶς μέσα προσπαθεῖ ἢ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΒΕΛΛΑΤΕ ΟΥΑΡΔΕ!
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΠΟΟΥΡΟΥ

ἰσχύς καὶ ἡ ἐξουσία σας νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν κατὰ τῆς ἀτυχούς καὶ ἀναξιοπασχούσης πατρίδος μου, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐξελέξω ἐμὲ πρῶτον διὰ νὰ μὲ ἀπειλήσῃς ὡς ἀνθρώπον, ὄντινα πολλὰκις διὰ μόνὰ τὰ ἐθνικά μου αἰσθήματα ἢ ὑποθαλασπιμένη ὑπὸ τῆς προστασίας σπείρα ἐπεβουλεύθῃ καὶ ἐπροσπάθῃσῃ συκοφαντικῶς νὰ μὲ ἐμπλέξῃ εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐθνικότητος τοῦ λαοῦ τῆς πατρίδος μου ἐσκευώρῃσῃ πλεκτάνας, ἀλλ' ἐκ τῶν ὁποίων σκευωρημάτων τῆς ἀσίπτε διηλθὼν καθαρὸς καὶ ἀμύλυντος ὡς εἰ χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ, ἀναλαμφάσῃς διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων τῆς πρὸς στιγμὴν παρὰ τῶν πεπλασμένων κατηγοριῶν προσβολῆ-θείσης ἀθωότητός μου.

Πρὸς ματαίωσιν λοιπὸν τοῦ τεκταινομένου τούτου σχεδίου σας, καὶ πρὸς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἀπεφάσισα νὰ ἐγκαταλείψω ὅ,τι τιμωρότερον δι' ἐμὲ εἰς τὸν κόσμον, αὐτὴν τὴν φιλότατὴν μου Πατρίδα, οὐχὶ φοβηθεὶς διὰ τὴν ἀδικὸν τυχὸν καταστροφὴν μου, ἀλλ' ὅπως μὴ ἡ παρουσία μου διευκολύνη τὰ στυγερά μηχανορραφήματά σας, καὶ βλάβῃ τὸν ὅποιον ἔχει ὡς ἀντικείμενον τῶν καταχθονίων καὶ ἀδικῶν προσβολῶν τῆς ἀγαπητόν μου λαὸν τῆς Ἑπτανήσου, νὰ ζητήσω δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς σας τὸ διαβατήριόν μου καὶ νὰ μὴ φθῶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐλευθέρως καὶ φιλοστόργου μητρός μου, ἵνα διὰ τῆς φωνῆς τῆς παραδώσω εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ εἰς τὸ φοβερὸν καὶ ἀδέκαστον τῆς ἱστορίας κριτήριον καὶ ταύτην ἀνομιήν τὴν κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀθωότητος τεκταινομένην ἀνοσιουργίαν σας.

Διαμαρτύρομαι ὅθεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κατὰ τῆς ἀνηκούστου ταύτης ἐπιβουλῆς καὶ ἀδικίας, ἥντινα ἡ ἰσχύς καὶ ἡ αὐθαρεσία τῆς Υ. ἐξαχόρητος ἐπέθηκε μοι, καὶ κατὰ τῶν προμελετηθεισῶν καὶ πεπλασμένων ἐνασχολήσεων, ἄστινας διὰ τῆς ἀπὸ 30 Μαρτίου ε. ε. κοινοποιήσεώς της, ἀναγὰς καὶ ἐμὴν στόλως ἀπέδωκέ μοι. Προλέγων καὶ κερύτων ἀπᾶ τούδε διὰ τοῦ δημοσιωτέρου τρόπου ὅτι πάντα ταῦτα ἐσκευώρῃσῃ (ἴσως δὲ καὶ εἰς ἐνέργειαν θέσῃ) διὰ νὰ ἐξοντώσῃ ὅσους τιμίους καὶ

ἐθνικῶς ἀνδρᾶς δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε διὰ τῆς ὑψηλῆς Ἀστυνομίας νὰ ζωγράφῃ, καὶ διὰ νὰ ἐνοχοποιήσῃ καὶ καταδείξῃ, σήμερον ὅτε ἡ ἀνατολὴ ἀποτελεσματικώτερον παρ' ἄλλοτέποτε κινεῖται εἰς τὰ ἄμματα τοῦ μεγάλου καὶ ἐξω κόσμου, κακοῦργον, δυσκυβέρνητον, ἀνάξιον ἐλευθεριῶν καὶ ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, τὸν πρᾶον, ἠθικόν, εὐάγωγον καὶ εἰς τὴν καρδίαν του φέρωντα βαθέως, καὶ ἀνεξάλειπτως ἐρρίζωμένον τὸ αἶσθημα τῆς τάξεως, τῆς ἀξιοπρέπειας καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ του, λαὸν τῆς Πατρίδος μου.

Τῆ 8 Ἀπριλίου 1853 Ἀθήνησιν.

Ὁ διαμαρτυρούμενος

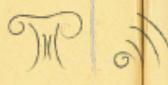
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΕΙΒΑΛΑΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΑ ΓΕΩΡΓΙΩΝ.

Μεγαλειότατε!

Πολλάκις ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῶ ὡς πληρεξούσιος καὶ ὡς Βουλευτὴς ἐνώπιον τῆς Υ. Μ. ἵνα προσφέρω τὰ σεβάσματά μου. Καίτοι δὲ δὲν ἔτυχον τῆς εὐνοίας ἐκείνης, ἣν δικαίως παρὰ τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων περιέμενον· οὐχ ἤττον ἀναχωρῶν ἤδη διὰ τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα Κεφαλληνίαν, ἵνα ἐκτεθῶ εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, εἰς ὃν, πέπεισμαι, ὅτι οἱ συμπολιταὶ μου θὰ μὲ τιμήσωσι καὶ διὰ τὴν ἐβδόμην ταύτην φοράν μὲ τὸ τοῦ Βουλευτοῦ ἀξίωμα, ἔκρινα ὅτι ἐκπληρῶ ἱερὸν καθήκον νὰ σας προσφέρω καὶ αὐτίς, ὡς ἀπὸ τῶν πρώτων τῆς Ἑπτανήσου, τὰ εἰλικρινῆ σε-
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΒΕΛΩΡΟΘΕΣΤΙ, φρονῶ, ὅτι τὸ νὰ μὴ ἔτυχον τῆς Βα-
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΜΟΤΡΙΟΥ
 μὴ εὐνοίας σας, ταῦτα προῆλθεν ἐξ ἐσφαλμένων καὶ κακο-
 βούλων πληροφοριῶν τῆς ἐποίας δὲν ἀμφιβάλλω, ἐκ κακοβού-

λων ἐλάβετε. Ἀλλά, Μεγαλειότατε, οἱ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν πατριωτικοὶ καὶ ἐνάρετοι ἀγῶνές μου, τὸ ἐναντίον τῶν πληροφοριῶν σας ἀποδεικνύοντες, καταδεικνύουσι συνάμα τοὺς πληροφορήσαντας ὑμᾶς ψεύστας καὶ συκοφάντας. Οἱ ἀγῶνές μου οὗτοι Μεγαλειότατε, δὲν εἶναι λόγοι κενοὶ, ἀλλ' εἶναι πραγματικὰ ἔργα, καὶ ἱστορικὰ γεγονότα, ἐξ ὧν γέμουσι τὰ ἀρχεῖα τῆς τότε Ἑπτανησιακῆς Ἐπικρατείας, ἐκ τῶν ὁποίων καταφαίνεται τρανῶς, καὶ ὁ ἐνθερμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ μεγαλείου ζήλος μου, καὶ ἡ ἀγάπη μου ὑπὲρ τοῦ Συνταγματικοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος. Τὰ δὲ ἐθνικὰ μου ταῦτα ἔργα, ἅτινα ἀπέκτησαν ἀπαράγραπτα δικαιώματα ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλλήνων, συνωδεύθησαν Μεγαλειότατε, μὲ τεσσαράκοντα ἐτῶν φυλακίσεις, ἐξορίας, καταδιωγμούς, καταστροφὴν κολοσσιαίας περιουσίας, καὶ ἀπώλειαν ἐνάρετος, ἀδυνάτου καὶ διακεκριμένης οἰκογενείας, ἅτινα ἐπροτίμησα, ἀντὶ τῶν πλουσίων δώρων καὶ τιμῶν τὰς ὁποίας πολλάκις ἡ Ἀγγλικὴ προστασία μοὶ προσέφερον, ὅπως ἴδω, Μεγαλειότατε, οὐχὶ τὴν Ἐπτανήσον μόνον ἠνωμένην μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν ὀλομέλειαν ἀποκαταστημένην εἰς συνταγματικὴν πολιτείαν, καὶ ἧτις δὲν θά παρέλθῃ, πέπεισμαι, πολὺς χρόνος ἂν ἀποκατασταθῇ, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου, ἀπηλλάγη ἡ Ἑλλάς ἰσχυρᾶς καὶ ἐχθρᾶς γείτονος, τῆς Ἀγγλίας, ἠνωχθησάν αὐτὴ πρὸς τὴν Ἱππειρον καὶ τὴν Κρήτην ὁδοὶ, καὶ ἠσφαλίσθη ἡ δυτικὴ πλευρὰ τῆς Ἑλλάδος ἐξ ἐχθρῶν ἐπιδρομῶν. Καὶ τὰς ιδέας ταύτας δὲν ἐγκατέλειψα, ἀλλ' ἐξακολουθῶ εἰσέτι νὰ ἐνεργῶ, Μεγαλειότατε, ἵνα κατὰ τὰ γηρατεῖά μου ἴδω καὶ τὸ ὅλον τῶν ιδεῶν μου πραγματοποιούμενον.

Ἄλλ' ἀπερχόμενος, Μεγαλειότατε, εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα, μὲ πικρίαν τῆς καρδίας μου εἰς ἐμολογῶ, ὅτι ἀναχωρῶ ἐκ τῆς πρωτεύουσας, εἰς πολὺ δεινοτέραν θέσιν ἢ ἐξ ἧς ἐξῆλθον ἐκ τῶν κατασπαρακτικῶν ὀνύγων τῆς Ἀγγλοῖονίου προστασίας, διότι ἀπὸ τῆς ἐνώσεως καὶ ἐντεύθεν αὐτῆς διάφοροι Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις, ὅχι μόνον δὲν ἔλαβον φροντίδα νὰ

θεραπεύσωσι τὴν θέσιν μου ταύτην, ἀλλ' οὔτε κἀν σημείων ἔδοσαν εὐγνωμοσύνης καὶ περιθάλψεως. Τοῦναντίον, Μεγαλειότατε, μᾶλλον μ' ἐκαταφρόνησαν καὶ προσεπάθησαν νὰ ταπεινώσωσι τὰ γενναῖα, μεγάλα καὶ πατριωτικὰ μου αἰσθήματα, καὶ ἐγκατέλειψαν πολυάριθμον καὶ διακεκριμένην οἰκογένειαν τῆς Ἐπτανήσου, συνισταμένην ἐκ πέντε τέκνων θηλέων ἀγάμων καὶ τεσσάρων ἀρρένων, εἰς τὴν κινδυνώδη ἐκείνην θέσιν ἣν σὰς ἀπεκονίζει ἢ ὧδε ἐσώκλειστος ἀθῶα ἐπιστολὴ τῆς συζύγου μου, ἧς τινος τὸ πρωτότυπον εὑρηται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου μὲ ἀναφορὰν.

Τὰ δῶρα, Μεγαλειότατε, ἅτινα μοὶ προσέφερον ἡ γενναίτης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι πέντε μόνον μνηῶν εὐτελῆς ἐκ 200 δραχμῶν κατὰ μῆνα βοήθημα διὰ Β. διαταγμάτων, τὸ ὁποῖον ὑπεχρεώθη νὰ δεχθῶ προσωρινῶς, ἕνεκα τῆς κινδυνώδους θέσεως τῆς οἰκογενείας μου, προφασίζομένη ὅτι θέλει ὑποβάλλῃ ἐν τῇ Βουλῇ νομοσχέδιον περὶ μιᾶς ἀναλόγου τῶν θυσιῶν μου καὶ τῆς οἰκογενείας μου συντάξεως, ἡ ὁποία ὅμως ὡς ἐκ τῆς ἀπελθούσης διαλύσεως ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐματαιώθη.

Σὰς καθυποβάλλω δὲ Μεγαλειότατε, τὴν σύντομον ταύτην ἀληθῆ πολιτικὴν ἱστορίαν μου, ἵνα λαμβάνων γνώσιν αὐτῆς, λάβητε καὶ τὴν δέουσαν πρόνοιαν πρὸς δικαίωσιν τῆς ἀρετῆς τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῶν μεγάλων ἐθνικῶν ἔργων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1868.

Εὐπειθέστατος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ἈΘΕΟΥΡΙΟΥ

Τοῦ Λειβαδά ἀπαντήσαντος προσηκόντως τῆ 2 Ἀπριλίου 1862, τὸ Συμβούλιον τοῦ μεγάλου Καθιδρύματος συνόδου τοῦ ἀνήκον διπλωμα μετὰ τῆς κάτωθι ἐπιστολῆς.

Παρίσιον τῆ 28 Ἀπριλίου 1862.

Ἐξοχώτατε

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς διαβιβάσω τὸ ὑμέτερον διπλωμα Ἐπιτίμου Προέδρου τοῦ Institut d' Afrique, καὶ νὰ εὐχαριστήσω ὑμᾶς, ἐν ὀνόματι τοῦ Συμβουλίου, διὰ τὰς ἀληθῶς εὐγενεῖς καὶ συμπαθητικὰς ἐκφράσεις τῆς ἀπὸ 2 ἰσταμένου ἐπιστολῆς σας. Ἐπιτραπήτω μοι νὰ διακονίσω ὑμῖν, ἐν ὀνόματι τοῦ τε Προέδρου καὶ τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου, ὅτι θέλωμεν πάντοτε θεωρῆ τιμὴν μεγάλην νὰ ἀριθμῶμεν ὑμᾶς, ἐφεξῆς, ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ἐκλεκτῶν διανοιῶν καὶ τῶν γενναίων πνευμάτων, ἅπερ συνεπαιρίσθησαν μεθ' ἡμῶν εἰς ἔργον δικαιοσύνης καὶ ἀναγεννήσεως. Τῇ βοήθειᾳ τῶν φίλων τῆς ἀνθρωπότητος ὁ πολιτισμὸς τῆς Ἀφρικῆς θὰ θριαμβεύσῃ κατὰ τῶν κακῶν τῆς δουλείας, ἥτις ἀπ' αἰῶνα περιβάλλει αὐτὴν διὰ νεκρωσίου πέπλου.

Εἴθε τῆς ἐλευθερίας αἱ εὐεργετικαὶ ἀκτῖνες νὰ διαλάμψωσι καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ὑμῶν Πατρίδος! Τοιαύτη ἡ εὐχὴ μεθ' ἧς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἤμαι.

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος
ταπεινὸς θεράπων
ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ δὲ ΣΑINT-ANTOAN.

Ἰακωβᾶτος τοῦ ἐξοχότητος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚὴ ΒΙΒΛΙΟΠΗΔΕΙΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἈΓΕΟΥΡΙΟΥ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ ΛΕΙΒΑΔΑ.

Εἰς Κέρκυραν.

INSTITUT D'AFRIQUE PARIS, le 10 Mars 1862.

Presidents: Excellence,

Le duc de VALENTINOIS.
Le prince de ROHAN-SOUBISE.
Le prince SOUTZO.
Le comte PARSEN grand d'Espagne

L'Institut d' Afrique fondé pour
l'abolition de la traite et de l'Escla-
vage de nos frères Africains, serait
très flatté de vous compter au

nombre de ses « Présidents d'Hon-
neur ».

ET
SECRÉTARIAT GÉNÉRAL
22, place Vendôme

Esprit éclairé et généreux vous
comprendrez cette glorieuse tache
de l'Europe Chrétienne et vous aime-
rez à vous y associer.

A. PARIS.
ABOLITION DE LA TRAITÉ
ET
DE L'ESCLAVAGE.

C'est dans ce Sentiment que J'ai
l'honneur d'être Excellence votre
très humble et béissant Serviteur.

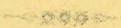
CIVILISATION DE L'AFRIQUE.
No. 2009.

Au Nom du Conseil
Le Secretaire Général

HIPPOLYTE DE SAINS
ANTHOISE.

Son Excellence
M. le President
GERASIMOS A. LIVADAS
(à Corfou Hes Ioniennes).

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.	στιχ.	ἄντι	γραφ.
88	8	ἰκανοποιεῖτο	ἰκανοποιεῖτο
89	9	στασιατικὸν	στασιατικὸν
90	10	διεξαγάγοντο	διεξαγάγοντο
91	11	ἀφωσιωμένος	ἀφωσιωμένος
92	12	ἀπαραδείγματος	ἀπαραδειγμάτις

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.	στιχ.	ἄντι	γραφ.
5	28	μάστιξ	μάστιξ
15	34	ἰκανοποιεῖτο	ἰκανοποιεῖτο
20	5—6	στασιατικὸν	στασιατικὸν
28	13	διεξαγάγοντο	διεξαγάγοντο
34	20	ἀφωσιωμένος	ἀφωσιωμένος
35	25	ἀπαραδείγματος	ἀπαραδειγμάτις

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ
 Π. ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΟ ΛΗΘΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΟ ΛΗΘΥΡΙΟΥ
A1.52.48.0029